

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
จังหวัดนครศรีธรรมราช
(พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ฉบับทบทวน
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

คำนำ

ตามกฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2552 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด มีหน้าที่ในการศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแผนแม่บท ในการนำนโยบายของรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงไปแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของเกษตรกรมากที่สุด

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2561 - 2565) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จึงเป็นแผนเชิงกลยุทธ์ที่ครอบคลุมการพัฒนาการเกษตรของจังหวัดนครศรีธรรมราช ในทุกบริบทที่มีความสำคัญ ภายใต้วิสัยทัศน์ “เมืองเกษตรคุณภาพ ท่องเที่ยววิถีเกษตร และเกษตรนวัตกรรม” สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช จึงได้จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของหน่วยงานในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และภาคีเครือข่าย เพื่อก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อการพัฒนาภาคการเกษตรของจังหวัด สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

ขอขอบคุณทุกหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในทุกขั้นตอนของกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2561 - 2565) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ซึ่งจะได้นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการจัดทำคำของบประมาณ การเชื่อมโยงแหล่งงบประมาณ และการติดตามประเมินผลต่อไป

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สิงหาคม 2563

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(ก)
สารบัญ	(ข)
สารบัญตาราง	(ค)
ส่วนที่ 1 : บทนำ	1
1. ที่มา	1
2. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์	
2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580)	2
2.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (3) ประเด็นเกษตร (พ.ศ.2561-2580)	2
2.3 ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 - 2579)	5
2.4 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)	7
2.5 นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	7
2.6 การพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564)	8
2.7 นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	11
2.8 แผนพัฒนาภาคในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2565) ฉบับทบทวน	13
2.9 แผนพัฒนาการเกษตรภายใต้กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560 - 2565	13
2.10 ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	17
2.11 ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัด	18
3. วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช	22
4. คำนิยาม	22
5. แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	22
ส่วนที่ 2 : ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดนครศรีธรรมราช	23
1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด	23
1.1 ข้อมูลด้านกายภาพ	23
1.1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์	23
1.1.2 ลักษณะภูมิอากาศ	29
1.1.3 แหล่งน้ำธรรมชาติ	31
1.1.4 ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ	34

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดนครศรีธรรมราช (ต่อ)

1.2 ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด	34
1.2.1 การแบ่งเขตการปกครอง	34
1.2.2 ข้อมูลประชากร	35
1.3 ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม	36
1.3.1 การศาสนา	36
1.3.2 ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ) ปี 2562	36
1.4 ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค	37
1.4.1 การคมนาคมขนส่ง	37
1.4.2 ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด	38
1.4.3 ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	38
1.5 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด	41
1.5.1 สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป	41
1.5.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดนครศรีธรรมราช (GPP)	41
1.5.3 ด้านอุตสาหกรรม	42
1.5.4 หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์	43
1.6 ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	43
1.6.1 ด้านแรงงาน	43
1.6.2 ด้านการท่องเที่ยว	44
2. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดนครศรีธรรมราช	45
2.1 คริวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร	45
2.2 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร	46
2.3 แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	46
2.3.1 พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน	46
2.3.2 แหล่งน้ำอื่นๆ	46
2.4 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	51
2.4.1 ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด	51
2.4.2 ด้านการปศุสัตว์จังหวัด	51
2.4.3 ด้านการประมงของจังหวัด	52
2.4.4 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งป่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)	52
2.4.5 ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร	53
2.4.6 การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด	54

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ส่วนที่ 2 : ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดนครศรีธรรมราช (ต่อ)	
2.5 สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	55
2.5.1 กลุ่มเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	55
2.5.2 ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก	55
2.6 ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตร	57
2.7 จำนวนประชาชนชาวบ้านของจังหวัดภาคใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	58
2.8 จำนวน Smart Farmer และ Young Smart Farmer	58
ส่วนที่ 3 : การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครศรีธรรมราช	59
3.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	61
3.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	62
3.3 การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์	65
ส่วนที่ 4 : แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครศรีธรรมราช	68
1. วิสัยทัศน์ (Vision)	68
2. พันธกิจ (Mission)	68
3. เป้าประสงค์ (Goals)	68
4. ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)	68
5. แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2561 - 2565)	77
6. แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)	80
7. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรและสหกรณ์ (Positioning) ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2561 - 2565)	81
ส่วนที่ 5 : โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด นครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2561 - 2565)	82
ส่วนที่ 6 : แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)	93
บรรณานุกรม	151

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 สภาพการใช้พื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช	24
ตารางที่ 2 ปริมาณน้ำฝน และวันฝนตก ปี 2553 - 2562	31
ตารางที่ 3 อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี 2553 - 2562	31
ตารางที่ 4 การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัด	34
ตารางที่ 5 จำนวนประชากรของจังหวัดนครศรีธรรมราช	35
ตารางที่ 6 สถานะการใช้ไฟฟ้าจังหวัดนครศรีธรรมราช	39
ตารางที่ 7 การใช้น้ำการประปาส่วนภูมิภาค จังหวัดนครศรีธรรมราช	40
ตารางที่ 8 ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดนครศรีธรรมราช	42
ตารางที่ 9 จำนวนครุว์เรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดนครศรีธรรมราช	45
ตารางที่ 10 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร	46
ตารางที่ 11 แหล่งน้ำในไร่นา	47
ตารางที่ 12 แหล่งน้ำขนาดเล็ก นอกเขตชลประทาน ของกรมพัฒนาที่ดิน ปี 2554 - 2561	48
ตารางที่ 13 บ่อบาดาล	49
ตารางที่ 14 การผลิตพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต 2563	51
ตารางที่ 15 ด้านปศุสัตว์จังหวัด ปี 2562	52
ตารางที่ 16 ด้านการประมงของจังหวัด ปี 2562	52
ตารางที่ 17 สินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)	52
ตารางที่ 18 ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร	53
ตารางที่ 19 ข้าวนาปี : ร้อยละและปริมาณผลผลิตจากการเก็บเกี่ยวรายเดือนรายจังหวัด ปีเพาะปลูก 2562/63	54
ตารางที่ 20 ข้าวนาปรัง : ร้อยละและปริมาณผลผลิตจากการเก็บเกี่ยวรายเดือนรายจังหวัด ปีเพาะปลูก 2562 ความชื้น 15%	54
ตารางที่ 21 ทูเรียน : ร้อยละและปริมาณผลผลิตจากการเก็บเกี่ยวรายเดือนรายจังหวัด ปีเพาะปลูก 2563	54
ตารางที่ 22 มังคุด : ร้อยละและปริมาณผลผลิตจากการเก็บเกี่ยวรายเดือนรายจังหวัด ปีเพาะปลูก 2563	54
ตารางที่ 23 เงาะ : ร้อยละและปริมาณผลผลิตจากการเก็บเกี่ยวรายเดือนรายจังหวัด ปีเพาะปลูก 2563	54
ตารางที่ 24 ลองกอง : ร้อยละและปริมาณผลผลิตจากการเก็บเกี่ยวรายเดือนรายจังหวัด ปีเพาะปลูก 2563	54
ตารางที่ 25 จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2562	55
ตารางที่ 26 จำนวนอาสาเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช	57

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 27 จำนวนปราชญ์ชาวบ้านแยกรายอำเภอ	58
ตารางที่ 28 จำนวน Smart Farmer และ Young Smart Farmer รายอำเภอ	58
ตารางที่ 29 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinesy 7-S Framework	59
ตารางที่ 30 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis	60
ตารางที่ 31 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช	63
ตารางที่ 32 การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์	67

ส่วนที่ 1

บทนำ

1. ที่มา

1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร พ.ศ.2550 มาตรา 78(2) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับมาตรา 84(8) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ ค้ำครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร ในรูปแบบของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร และมาตรา 84(14) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา 85(2) กำหนดให้รัฐดำเนินการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

1.2 ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

1.3 แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) เป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ถือเป็นกรอบแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรในระยะ 5 ปีแรก (พ.ศ. 2560 - 2564) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) และนโยบายรัฐบาลภายใต้วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน ” ครอบคลุมการพัฒนาภาคเกษตรใน 5 ด้าน ประกอบด้วย การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ผ่านกลไกขับเคลื่อนในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และหน่วยปฏิบัติที่จะช่วยกำกับให้ทุกหน่วยงานจัดทำแผนงาน/โครงการสำคัญที่สอดคล้องกับแนวพัฒนา ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) รวมทั้งติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการสำคัญดังกล่าวให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ได้อย่างยั่งยืนที่สุด

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาภาคการเกษตรของประเทศบรรลุตามเป้าหมาย และการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรในระดับพื้นที่เกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงมอบหมายให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดทุกจังหวัด เป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคีเครือข่ายโดยมีความสอดคล้อง

เชื่อมโยงกับนโยบายยุทธศาสตร์การพัฒนาในระดับต่างๆ ขณะเดียวกันก็ตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาของประชาชนและศักยภาพของพื้นที่ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. 2561-2565 ประจำปีงบประมาณ 2563 (ฉบับทบทวน) จึงเป็นศูนย์รวมการพัฒนาภาคการเกษตรที่ครอบคลุมในทุกบริบทของการพัฒนาที่มีความสำคัญ โดยจังหวัดนครศรีธรรมราชขับเคลื่อนการจัดทำแผนดังกล่าว ผ่านคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นคณะทำงานฯ ภายใต้คณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

2. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2561 - 2564) จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน ” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- 1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- 2) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- 4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- 5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- 6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

2.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (3) ประเด็นการเกษตร (พ.ศ. 2561 - 2580)² โดยในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย 6 แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

2.2.1 แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

2) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

3) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจน เชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

2.2.2 แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

2) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจาก สถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ พัฒนาระบบทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร และ พัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิต สินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า

4) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย และการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

5) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคุมการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งใน และต่างประเทศ

เป้าหมายที่ 1 สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ 2 ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

2.2.3 แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และ เชื้อจุลินทรีย์

2) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ และยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจ การเกษตรขนาดกลางและเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรม และพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม ในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง

4) ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตร ชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ 1 สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ 2 วิสาหกิจจากเกษตรกรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้ง
ทุกตำบลเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

2.2.4 แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- 1) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง
- 2) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร
- 3) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป
- 4) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

2.2.5 แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- 1) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต
- 2) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ
- 3) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ 1 สินค้าที่ได้รับจากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ 2 ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

2.2.6 แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- 1) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม
- 2) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรฐานรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหารและผลกระทบ

3) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูล อุปสงค์ และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ในมิติต่างๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

4) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

5) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

6) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนหลัง

7) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่างๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ

8) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการเกษตร และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ 1 ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ 2 สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

2.3 ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในการพัฒนาภาคเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ทั้ง 6 ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อน

และเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคเกษตร มั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมี 5 ยุทธศาสตร์สำคัญ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

แนวทางการพัฒนา

- 1) สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise
- 2) เสริมสร้างความภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม
- 3) บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรและเทคโนโลยีเพื่อทดแทนแรงงานอย่างเป็นระบบรองรับสังคมเกษตรผู้สูงอายุ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการยกระดับมาตรฐานสินค้า

แนวทางการพัฒนา

- 1) พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้าสู่มาตรฐานระดับสากล โดยใช้วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและความรู้แบบองค์รวม
- 2) ส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและมูลค่าสูง มุ่งสู่การเป็นฟาร์มอัจฉริยะ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

แนวทางการพัฒนา

- 1) พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตร 4.0 ภายใต้ Thailand 4.0
- 2) บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเกษตรให้เกษตรกรเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างทั่วถึง
- 3) พัฒนางานวิจัยและสารสนเทศให้ไปสู่เชิงพาณิชย์ ประชาสัมพันธ์และเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลในระดับโลก

ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

- 1) บริหารจัดการทรัพยากรทางเกษตรอย่างยั่งยืนที่สอดคล้องกับ SDGs (Sustainable Development Goals)
- 2) ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรทางเกษตรให้มีความสมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

แนวทางการพัฒนา

- 1) พัฒนาบุคลากรและนักวิจัย ให้เป็น Smart Officer และ Smart Researchers
- 2) เชื่อมโยงและบูรณาการการทำงานของหน่วยงานทุกภาคส่วนโดยกลไกภาครัฐ และปรับระบบบริหารงานให้ทันสมัย
- 3) ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตรเพื่อรองรับบริบทการเปลี่ยนแปลง

2.4 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ได้กำหนดประเด็นการพัฒนาพร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรม ในช่วง 5 ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ได้แก่ ยุทธศาสตร์สร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่มีความสำคัญสูงและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติ ดังนี้

2.4.1 แนวทางการพัฒนา

- 1) เสริมสร้างฐานการผลิตภาคการเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน
- 2) สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรแบบมีส่วนร่วม
- 3) ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคเพื่อสุขภาพ
- 4) เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร
- 5) ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 6) พัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตรและสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่

2.4.2 ยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง และยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤตมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย
- ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์
- ยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม
- ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ
- ยุทธศาสตร์ที่ 10 ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

2.5 นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2.5.1 นโยบายหลัก 12 ด้าน

1. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย

1.1 การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม

พัฒนาอุตสาหกรรมเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green (BCG) Economy)

1.2 พัฒนาภาคเกษตร

- 1) รักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตรและรายได้ให้กับเกษตรกรในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด โดยผ่านเครื่องมือและมาตรการที่เหมาะสมมีประสิทธิภาพ ไม่เป็นภาระกับงบประมาณแผ่นดินเกินสมควร
- 2) ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังของภาครัฐ
- 3) พัฒนาองค์กรเกษตรกรและเกษตรกรรุ่นใหม่
- 4) ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร
- 5) ดูแลเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกิน แหล่งเงินทุน โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยการผลิตต่างๆ
- 6) ส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าเป็นพืชเศรษฐกิจ
- 7) ส่งเสริมการทำปศุสัตว์ให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
- 8) ฟื้นฟูและสนับสนุนอาชีพการทำประมงให้เกิดความยั่งยืนบนพื้นฐานของการรักษาทรัพยากรทางการประมงและทรัพยากรทางทะเลให้มีความสมบูรณ์อย่างต่อเนื่อง

2. การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน

3. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

- 3.1 ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน
- 3.2 ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และทะเล
- 3.3 แก้ไขปัญหาก๊าซเรือนกระจกและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- 3.4 พัฒนากลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.5.2 นโยบายเร่งด่วน 12 เรื่อง

1. การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน
2. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม
3. การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต
4. การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย

2.6 การพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)

2.6.1 กรอบแนวคิดการพัฒนา

- 1) เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาการเกษตร โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกษตรกรพัฒนาระบบการผลิตให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ตามหลักความพอประมาณ
- 2) แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลงและการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยการส่งเสริม การใช้เครื่องจักรกลทดแทนแรงงานเกษตร การพัฒนาฝีมือแรงงานภาคการเกษตร การคุ้มครองและการสร้างหลักประกันทางสังคมให้กับแรงงานเกษตร
- 3) การปรับตัวของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาเกษตรกรเป็น Smart Farmer ที่มีความพร้อมทั้งแง่องค์ความรู้ด้านการผลิต การตลาด มีการนำ

เทคโนโลยีภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิธีการปฏิบัติที่ดีมาใช้ผสมผสานกับองค์ความรู้สมัยใหม่ที่เหมาะสมในการพัฒนาการเกษตร โดยคำนึงถึงคุณภาพมาตรฐานและปริมาณความต้องการของตลาด รวมถึงความปลอดภัยต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ

4) การส่งเสริมการทำเกษตรในรูปแบบของการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร โดยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร โดยการรวมกลุ่มเกษตรกร และพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และสถาบันเกษตรกรจะช่วยเพิ่มศักยภาพให้กับเกษตรกรสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

5) การบริหารจัดการสินค้าเกษตร โดยเน้นในเรื่องการวางแผนความต้องการและการผลิตสินค้าเกษตร (Demand & Supply) การขึ้นทะเบียนเกษตรกร การจัดทำข้อมูลการผลิตและการตลาด ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรกรเพื่อเพิ่มมูลค่า

6) มาตรฐานสินค้าเกษตร การพัฒนาด้านมาตรฐานสินค้าเกษตร ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนที่จะช่วยบริหารจัดการเชื่อมโยงข้อมูลที่เป็นสากลทั้งในและนอกประเทศ สนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางข้อมูลด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร รวมทั้งผลักดันให้ประเทศผู้ผลิตอื่นตระหนักถึงความสำคัญของระบบการผลิตที่ดีตลอดโซ่อุปทาน

7) โลจิสติกส์และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร โดยยกระดับบุคลากรภาครัฐเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาทักษะการบริหารจัดการโลจิสติกส์ระดับฟาร์ม ให้ความสำคัญกับกิจกรรมโลจิสติกส์ตั้งแต่วางแผนการปลูก จัดหาปัจจัยการผลิต การรวบรวม การแปรรูป การเก็บสต็อก การขนส่ง การส่งออก และการตรวจสอบย้อนกลับ รวมถึงการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้

8) ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน การใช้พลังงานของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลให้หลายประเทศรวมถึงประเทศไทยหันมาพึ่งพาการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องความต้องการพืชพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

9) การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การวางมาตรการและแนวทางเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือและสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาภาคการเกษตรของไทย

10) การวิจัยและการพัฒนาด้านการเกษตร รวมถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร

11) กฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตร

12) ความร่วมมือและข้อตกลงระหว่างประเทศ ประเด็นที่ควรพัฒนา คือ การศึกษา กฎระเบียบและกฎหมายของประเทศคู่ค้าที่จะมีผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตร มาตรการนำเข้า - ส่งออกสินค้า

13) การบริหารจัดการสินค้าเกษตรเพื่อรองรับการค้าชายแดนและเขตเศรษฐกิจพิเศษ

2.6.2 ทิศทางการพัฒนา

1) วิสัยทัศน์

“ ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน ”

2) พันธกิจ

- (1) พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง
- (2) พัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ
- (3) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพตลอดโซ่อุปทานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์
- (4) ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

3) วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด

(1) วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรและเชื่อมโยงเครือข่ายกันภายนอกอย่างเข้มแข็ง และลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้

- เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยกระดับผลิตภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพมาตรฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรให้ตอบสนองความต้องการของตลาด

- เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร รวมทั้งพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์

- เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวและสร้างภูมิคุ้มกันรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้

(2) เป้าหมาย

- ความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ 85 ในปี 2564

- เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น 59,460 บาทต่อครัวเรือน ในปี 2564

- เศรษฐกิจภาคเกษตรเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 3 ต่อปี

- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรถูกนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 5 ต่อปี

- ทรัพยากรการเกษตรได้รับการฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืนเพิ่มขึ้น

(3) ตัวชี้วัด

- ดัชนีชี้วัดความผาสุกของเกษตรกร

- รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร

- GDP ภาคเกษตร

- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์

- ทรัพยากรการเกษตรที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

4) ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

- ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- เสริมสร้างความภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร
- ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมที่ยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ
- พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
- สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าการเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด
- ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร
- เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
- จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร
- เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน
- สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร
- ส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และความร่วมมือระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

- ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร
- พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ
- ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

- ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร
- ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- บริหารจัดการพื้นที่ทำกินทางการเกษตร
- สร้างภูมิคุ้มกันการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

- พัฒนาบุคลากรการเกษตรภาครัฐ ปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ และกระบวนการทำงาน
- ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

2.7 นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในปี 2563 เพื่อให้สามารถนำไปดำเนินการต่อ ยอดได้ ดังนี้

1. การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ การเพิ่มแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยได้มีการสำรวจพื้นที่ที่คาดว่าจะสามารถสร้างเป็นแหล่งกักเก็บน้ำได้ โดยเน้นในส่วนของแก้มลิงในบริเวณลุ่มน้ำต่างๆ ที่ได้มีการทำแผนที่สำรวจเอาไว้แล้ว จะมีการเพิ่มคุณภาพและปริมาณการผันน้ำจากลุ่มน้ำตะวันตกมาช่วยเหลือในลุ่มน้ำเจ้าพระยา ซึ่งจะมีการเพิ่มกำลังในการส่งน้ำจาก 800 ล้าน ลบ.ม./ปี เป็น 2,000 ล้าน ลบ.ม./ปี

เพื่อช่วยเหลือพี่น้องเกษตรกรและรักษาสมดุลระบบนิเวศของกลุ่มเจ้าพระยา นอกจากนี้มีปฏิบัติการฝนหลวง เพื่อช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกพืช ป่าไม้ และเพิ่มน้ำในเขื่อนและอ่างเก็บน้ำ และมีการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง โดยกรมชลประทานได้วางแผนการจัดสรรน้ำทั้งประเทศในช่วงฤดูแล้งปี 2562/63 ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2562 - 30 เมษายน 2563 จำนวน 17,699 ล้าน ลบ.ม. รวมทั้งชุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานขนาด 1,260 ลบ.ม. ให้เกษตรกรที่ขอรับการสนับสนุนทั่วประเทศ จำนวน 40,000 บ่อ เพื่อกักเก็บน้ำ บรรเทาและชะลอความแห้งแล้ง เพิ่มความชุ่มชื้นให้แก่ดินในฤดูฝนทิ้งช่วงหรือฤดูแล้งในระดับไร่นา

2. การส่งเสริมสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ จะมีการนำศาสตร์พระราชาและเกษตรทฤษฎีใหม่เข้ามาเป็นนโยบายที่จะขับเคลื่อนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และมีมาตรการในการ “ลด ละ เลิก” การใช้สารเคมี จะประชาสัมพันธ์ให้พี่น้องเกษตรกรใช้สารเคมีให้น้อยที่สุด สำหรับพื้นที่ที่มีความพร้อมก็จะขอให้ “ละ” การใช้สารเคมี และเป้าหมายสุดท้ายคือการเลิกใช้สารเคมี โดยจะมีการหาและพัฒนาสารชีวภัณฑ์ต่างๆ มาทดแทน รวมถึงการใช้มาตรการต่างๆ อาทิ การใช้เครื่องจักรกลการเกษตรมาทดแทนแรงงาน เป็นต้น

3. การใช้ระบบการตลาดนำการผลิต จากนโยบายที่ดำเนินการมาในปี 2562 เพื่อแก้ไขปัญหาสินค้าล้นตลาดและราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ จึงได้มีมาตรการในการหาตลาดใหม่ทั้งในและต่างประเทศ เป็นการเพิ่มช่องทางในการขายให้กับผู้ผลิตสินค้าเกษตร ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของสหกรณ์ เกษตรแปลงใหญ่ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร Young Smart Farmer ที่ต้องการจะสร้างความเข้มแข็ง เพื่อนำร่องในการปฏิรูปภาคการเกษตร ซึ่งจะมีหน่วยงานเข้าไปแนะนำตลาดในเรื่องออนไลน์ อาทิ การร่วมมือกับ LAZADA Thailand ในการจัดอบรมการเข้าสู่ตลาดออนไลน์ การขายสินค้าเกษตรโดยตรง รวมถึงการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า โดยได้เริ่มดำเนินการไปแล้วและจะ KICK OFF โครงการในเดือนมกราคม 2563 และหลังจากนั้นจะดำเนินการในทุกภาคของประเทศไทย เพื่อดำเนินการส่งเสริมและขยายตลาดให้กับพี่น้องเกษตรกร

4. การลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มคุณภาพการผลิต ได้มีการตั้งคณะกรรมการปรับปรุงปุ๋ย การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ของดินหรือปุ๋ยสั่งตัด โดยมีเป้าหมายในการดำเนินการคือการลดต้นทุนในส่วนของคุณค่าปุ๋ยลง 30% แต่ถ้าเกษตรกรมีความพร้อมในการใช้ปุ๋ยจากธรรมชาติ ทั้งปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยอินทรีย์ ทางภาครัฐก็พร้อมเข้าไปส่งเสริม ให้ความรู้ เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตปุ๋ยไว้ใช้เอง อีกทั้งยังมีการใช้เทคโนโลยีมาพัฒนาพันธุ์พืช เพื่อปรับปรุงคุณภาพและผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น นอกจากนี้ ยังต้องมีการพัฒนาการจัดส่งสินค้า (ระบบโลจิสติกส์) เพื่อลดการใช้จ่ายในการลดค่าขนส่งทุกประเภท ซึ่งมีการเจรจาทั้ง Kerry ไปรษณีย์ไทย และการบินไทย ถือเป็นมาตรการหนึ่งที่กระทรวงเกษตรฯ กำลังเร่งดำเนินการ

5. การบริหารจัดการประมงอย่างยั่งยืน ทั้งประมงพาณิชย์และประมงพื้นบ้าน สำหรับประมงพื้นบ้านได้มีการขึ้นทะเบียน ซึ่งขณะนี้มีการขึ้นทะเบียนแล้วประมาณ 50,000 กว่าลำ ส่วนประมงพาณิชย์จะเร่งส่งเสริมให้รักษาสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล เพื่อให้สามารถทำประมงได้ตลอดทั้งปี ซึ่งตลอดระยะเวลาดำเนินการภายใต้เงื่อนไขของ IUU ช่วง 2 - 3 ปีที่ผ่านมา กระทรวงเกษตรฯ โดยกรมประมงได้มีของขวัญให้พี่น้องชาวประมง โดยการเพิ่มวันทำการประมงให้กับเรืออวนลากในอ่าวไทยอีก 30 วัน และในปี 2563 เรือประมงประเภทอื่น ทั้งในอ่าวไทยและอันดามัน (ยกเว้นเรืออวนลาก) จะทำการประมงได้ตลอดทั้งปี โดยกระทำภายใต้การรักษาสมดุลการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและภายใต้เงื่อนไขของ IUU

6. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร กระทรวงเกษตรฯ มีมาตรการที่จะส่งเสริมรายได้เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้กับพี่น้องเกษตรกร ทั้งการจ้างงานของกรมชลประทาน ซึ่งขณะนี้ได้มีการตั้งงบประมาณไว้เรียบร้อยแล้ว เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ในขณะที่ไม่สามารถทำการเกษตรตามปกติได้ อีกทั้งจะมีการเพิ่มพันธุ์สัตว์น้ำทั่วประเทศ โดยเตรียมพันธุ์ปลา พันธุ์กุ้งไว้ประมาณ 550 ล้านตัว และจะใช้เวลา 4 - 6 เดือน ทำให้พี่น้องเกษตรกรสามารถจับไปบริโภคหรือจับไปขาย เป็นการเพิ่มรายได้อีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ ยังส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ที่มีความต้องการของตลาด ได้แก่ โค กระบือ แพะ และการแจกที่ดินทำกิน (ส.ป.ก.) ให้แก่เกษตรกรด้วย

7. การตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางเกษตร (Agri-technology and innovation center : AIC) โดยจะมีการตั้งศูนย์ AIC ทั้ง 77 จังหวัดทั่วประเทศ และการจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตร (Big data) เป็นการเชื่อมโยงกับ 10 หน่วยงานหลัก ซึ่งจะทำให้พี่น้องเกษตรกรสามารถเข้าถึงและสามารถเข้ามาตรวจสอบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ อาทิ การตรวจสอบศักยภาพพื้นที่โดยใช้ Agri-Map เพื่อจัดทำ Zoning เป็นต้น

8. พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จำนวน 882 ศูนย์หลักทุกอำเภอทั่วประเทศ เป็นหน่วยขับเคลื่อนนโยบายการเกษตร องค์กรความรู้ด้านการผลิต การแปรรูป การตลาด แก่เกษตรกร ร่วมกับศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน

2.8 แผนพัฒนาภาคในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2565) ฉบับทบทวน

ภาคใต้

“ภาคใต้เป็นเมืองท่องเที่ยวพักผ่อนตากอากาศระดับโลก เป็นศูนย์กลางผลิตภัณฑ์ยางพาราและปาล์มน้ำมันของประเทศ และเมืองเศรษฐกิจเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับภูมิภาคอื่นของโลก” ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

- (1) พัฒนาการท่องเที่ยวของภาคให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก
- (2) พัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ของประเทศ
- (3) พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็งสถาบันเกษตรกร
- (4) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการท่องเที่ยว การพัฒนาเขตอุตสาหกรรม และเชื่อมโยงการค้าโลก
- (5) อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน
- (6) พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน

2.9 แผนพัฒนาการเกษตรภาคภายใต้กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2560 - 2565

แผนพัฒนาการเกษตรภาคใต้ พ.ศ. 2560 - 2565

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคใต้ 3 ยุทธศาสตร์ ดังนี้
ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ของประเทศ

แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนาเขตอุตสาหกรรมแปรรูปยางพารา หาดใหญ่-สะเดา ที่ครบวงจรและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเชื่อมโยงกับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและนิคมอุตสาหกรรมยาง (Rubber City) โดยการส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมยางพารา การขยายผลงานวิจัยด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่การผลิต

ผลิตภัณฑ์ยางพาราปลายน้ำที่มีมูลค่าสูง เช่น การใช้ยางพาราเป็นวัตถุดิบสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในงานวิศวกรรม หรือใช้ในอุตสาหกรรม (แผ่นยางปูพื้น แผ่นปูคอกสัตว์ ยางรองหมอนรองรถไฟ ยางรองคอกสะพาน และผสมยางมะตอยสำหรับลาดถนนใหม่) และวัสดุเครื่องมือทางการแพทย์ (วัสดุจัดฟัน อุปกรณ์เพื่อการเรียนการสอนทางการแพทย์ และสายน้ำเกลือ) ตลอดจนส่งเสริมการผลิตเฟอร์นิเจอร์จากไม้ยางที่มีการออกแบบที่ทันสมัย เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับอุตสาหกรรมของภาคและเป็นฐานเศรษฐกิจที่สร้างรายได้อย่างยั่งยืน พัฒนาระบบตลาดยางพารา (ตลาดท้องถิ่น ตลาดกลางยางพารา และตลาดซื้อขายล่วงหน้า) ให้มีความเข้มแข็งและมีระบบการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถใช้เป็นตลาดอ้างอิงที่น่าเชื่อถือของผู้ซื้อ-ขายยางของประเทศ และตลาดโลก

2. พัฒนาเขตอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลแบบครบวงจร ในจังหวัดกระบี่ สุราษฎร์ธานีและชุมพร เพื่อให้เป็นอุตสาหกรรมใหม่ของภาคและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับน้ำมันปาล์ม รวมทั้งส่งเสริมการผลิตและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลในตลาดต่างประเทศ และพัฒนาความร่วมมือในการกำหนดมาตรฐานกลาง คุณภาพผลผลิตปาล์มน้ำมันของอาเซียน และกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน (มาเลเซีย อินโดนีเซีย ไทย) ในฐานะผู้ผลิตน้ำมันปาล์มรายใหญ่ของโลกในการกำหนดมาตรฐานราคาน้ำมันปาล์ม เพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองในตลาดโลกและสร้างเสถียรภาพด้านราคา รวมทั้งสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพด้านปาล์มน้ำมันและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง และการพัฒนาสู่โรงงานต้นแบบ

3. พัฒนาและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีชีวภาพและนวัตกรรมในการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้กับยางพาราและปาล์มน้ำมัน รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรในอนาคต รวมทั้งส่งเสริมการเชื่อมโยงการพัฒนาเครือข่ายนวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกับสถาบันการศึกษา เพื่อวิจัยพัฒนาการออกแบบ พัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ อาทิ เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์อาหาร เป็นต้น การประชาสัมพันธ์และทำการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อเพิ่มช่องทางในการจำหน่ายยางพาราได้มากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็งสถาบันเกษตรกร

แนวทางการพัฒนา

1. ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ของภาค เช่น ข้าว (ข้าวสังข์หยด ข้าวหอมกระดังงา ข้าวเล็บนก) ไม้ผล (กล้วยหอมทอง มะพร้าว ทุเรียน มังคุด ส้มโอ) กาแฟ (กาแฟโรบัสตา) พืชสมุนไพร และปศุสัตว์ (โคขุนศรีวิชัย) เพื่อให้เป็นสินค้ามูลค่าสูง มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐานส่งออก อาทิ เวชสำอาง ยาสมุนไพร เป็นต้น โดยการส่งเสริมความรู้ด้านกระบวนการผลิตที่ปลอดภัย และสนับสนุนการใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการปรับปรุงการปลูก การบำรุงรักษา การเก็บเกี่ยว และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบรรจุภัณฑ์ การพัฒนาระบบตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าที่มีประสิทธิภาพสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ พัฒนาระบบขนถ่ายสินค้าและห้องเย็นเพื่อรักษาคุณภาพผลผลิต การต่อยอดการพัฒนาการผลิตสู่ระบบเกษตรมาตรฐานต่างๆ อาทิ เกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ส่งเสริมการสร้างตราสินค้าอัตลักษณ์เชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น อาทิ การท่องเที่ยวการทำเกษตรแปลงใหญ่ในพื้นที่ที่เหมาะสม (Zoning) ส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบสถาบันเกษตรกร/สหกรณ์เพื่อยกระดับความสามารถในการผลิต การดำเนินการ

รวบรวมผลผลิต คัดแยก บรรจุ และประกอบธุรกิจออนไลน์ผ่านเครือข่ายการสื่อสารสาธารณะ และเพิ่มช่องทางตลาดในกลุ่มตลาดเฉพาะ (Niche Market)

2. ยกกระดับอุตสาหกรรมการเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่ง และการทำอุตสาหกรรมประมงทะเลที่ได้มาตรฐานสากล โดยส่งเสริมให้มีการเพาะเลี้ยงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การพัฒนากระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพและมีการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐานสุขอนามัยและเป็นไปตามกฎกติกาสากล การส่งเสริมการจัดระเบียบเรือประมงเข้าสู่ระบบการควบคุมได้อย่างถูกต้อง มีมาตรการควบคุมและเฝ้าระวังการประมง (IUU) ที่มีประสิทธิภาพขึ้นไป จนถึงการพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ของสินค้าประมง รวมทั้งส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารทะเลที่มีหลากหลายในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา และชุมพร

3. ส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน เพื่อสร้างความสามารถในการพึ่งพาตนเองและความมั่นคงทางด้านรายได้ให้กับเกษตรกรรายย่อย สามารถใช้ทรัพยากรและปัจจัยการผลิตอย่างคุ้มค่า โดยเฉพาะการทำเกษตรและเลี้ยงสัตว์ผสมผสานร่วมกับการปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล หรือในพื้นที่ปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมันที่ไม่เหมาะสม ส่งเสริมการปลูกพืชพันธุ์ดี (ไม้ผล และพืชผัก รวมทั้งพืชเศรษฐกิจอื่น) ที่คำนึงถึงความสอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยสนับสนุนความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน และยกระดับคุณภาพการผลิตให้ได้มาตรฐาน โดยเฉพาะมาตรฐานเกษตรอินทรีย์การเพิ่มช่องทางตลาดโดยการเชื่อมโยงเครือข่าย รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพดินและแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนการทำเกษตร

4. ส่งเสริมให้การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ/เกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) โดยสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร การสร้างและพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กร/สถาบันเกษตรกร และพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตร เพื่อร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิต เครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรสมัยใหม่ รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร เทคโนโลยีดิจิทัล ควบคู่กับส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิต และบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด และมีการผลิตสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรมและทั่วถึง พัฒนาผู้ประกอบการและ SMEs รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจ Start up และการพัฒนาการเชื่อมโยงธุรกิจตามแนวทางประชารัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานสากล สามารถสร้างแบรนด์ที่เป็นอัตลักษณ์และแข่งขันในตลาดโลกได้

5. สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกรและชุมชน โดยสนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและช่องทางตลาดทั้งในและต่างประเทศ สร้างโอกาสในการเรียนรู้ระบบและตามอัธยาศัย ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ส่งเสริมให้ชุมชนได้มีโอกาสเรียนรู้ด้านอาชีวศึกษาที่ได้มาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการแรงงานในภาค เพื่อเสริมสร้างรายได้และเตรียมความพร้อมสำหรับการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในอนาคต รวมทั้งสนับสนุนชุมชนให้สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา โดยใช้ประโยชน์จากการพัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลและดิจิทัลแพลตฟอร์ม สื่อดิจิทัล เพื่อการศึกษาในทุกระดับทุกประเภทอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสร้างโอกาสในการเข้าถึงระบบบริการสาธารณสุข ตลอดจนพัฒนาความสามารถในการพึ่งพาตนเองและการจัดการตนเอง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 5 อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

1. เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฐานทรัพยากรให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะทรัพยากรดิน น้ำ ป่าไม้ ประมง และชายฝั่ง เพื่อเป็นปัจจัยการผลิตที่มีประสิทธิภาพ โดยการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรโดยอาศัยความร่วมมือของชุมชน ส่งเสริมการปลูกป่าชุมชน ป่าชายเลน การปลูกไม้เศรษฐกิจ การรักษาระบบนิเวศทางทะเล อนุรักษ์ฟื้นฟูสัตว์น้ำบริเวณป่าชายเลน และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง โดยใช้เทคโนโลยีและรูปแบบที่เหมาะสมกับแต่ละสภาพพื้นที่ และการจัดระเบียบแลกำหนดกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสิ่งปลูกสร้างบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเล เพื่อลดผลกระทบต่อการกัดเซาะบริเวณชายฝั่ง รวมทั้งจัดการฐานข้อมูลเพื่อการวางแผนทางการเกษตรที่เหมาะสมและระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. วางระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดทำระบบการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำที่ทันสมัย จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งและอุทกภัยในพื้นที่ที่เกิดน้ำท่วมซ้ำซาก อาทิ พัทลุง และนครศรีธรรมราช รวมทั้งจัดหาน้ำเพื่อชุมชนชนบทและน้ำเพื่อการบริโภค อุปโภค และการเกษตรที่เพียงพอ ตลอดจนการพัฒนาประปาและกักเก็บน้ำ และระบบส่งน้ำดิบ โดยการพัฒนาระบบโครงข่ายท่อส่งน้ำ ระบบจำหน่ายน้ำ และการเพิ่มประสิทธิภาพระบบส่งน้ำให้เพียงพอ เพื่อสนับสนุนปริมาณความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นในเขตเมือง เพื่อการอยู่อาศัย พาณิชยกรรม และบริการ และลดผลกระทบจากปัญหาขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง

3. ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานเพื่อสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน โดยส่งเสริมการใช้พลังงานจากธรรมชาติ อาทิ ลม แสงแดด ชีวมวล (จากวัสดุ เหลือใช้ทางการเกษตร) และส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาร่วมลงทุนในสาขาพลังงาน โดยใช้รูปแบบการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership : PPP) รวมทั้งส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ประหยัดพลังงานให้กับผู้ประกอบการ การให้ความรู้กับประชาชนในการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

4. บริหารจัดการและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ โดยการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการมลพิษ อาทิ ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่เหมาะสม การให้ความรู้การจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง ควบคู่กับการสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนทุกวัยทั้งในและนอกระบบการศึกษา อนุรักษ์การบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อลดปริมาณการเกิดของเสีย ส่งเสริมและเข้มงวดการดำเนินมาตรการ 3 R (Reduce Reuse Recycle) ทั้งในระดับท้องถิ่นและชุมชน ส่งเสริมระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ปลายทางอย่างเหมาะสม เช่น การใช้ระบบฝังกลบที่ถูกหลักวิชาการ การแปลงขยะเป็นพลังงาน เป็นต้น สนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการควบคุมและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนท้องถิ่นและชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมด้วยมาตรการจริงใจ ทั้งมาตรการทางภาษีและมาตรการสนับสนุนงบประมาณ

2.10 ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

1) วิสัยทัศน์

“ศูนย์กลาง การเกษตร การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวนานาชาติ โลจิสติกส์ที่สมบูรณ์ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สังคมคุณภาพ”

คำนิยามวิสัยทัศน์

ศูนย์กลางการเกษตร หมายถึง เป็นศูนย์กลางด้านการเกษตร อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ที่กลุ่มจังหวัดมีศักยภาพ เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ข้าว ไม้ผล การประมง ปศุสัตว์ ทั้งด้านการผลิต แปรรูป การตลาด เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

การค้า การลงทุน หมายถึง เป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุนด้านการบริหารจัดการ การตลาดในสินค้า และบริการอย่างครบวงจรที่เชื่อมโยงการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ

ศูนย์กลางการท่องเที่ยวนานาชาติ หมายถึง การมีความโดดเด่นสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวระดับนานาชาติและความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยว

โลจิสติกส์ที่สมบูรณ์ หมายถึง การมีระบบคมนาคมที่เชื่อมโยงทั้งทางบก ทางอากาศ และทางน้ำและการพัฒนาระบบเครือข่าย การสื่อสาร สารสนเทศ เพื่อเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สนับสนุนการพัฒนาในด้านต่างๆของกลุ่มจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หมายถึง การพัฒนาในทุกด้านของกลุ่มจังหวัด จะต้องไม่สร้างปัญหาต่อทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม รวมทั้งต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนา การอนุรักษ์ ฟื้นฟู เพื่อป้องกัน และการแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติทางธรรมชาติที่มีอยู่ และส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการใช้พลังงานทดแทน

สังคมคุณภาพ หมายถึง การดำเนินภารกิจของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยในประเด็น ยุทธศาสตร์ต่างๆ โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทาง และคงอัตลักษณ์ของความเป็นไทย เพื่อมุ่งสู่การเป็นสังคมคุณภาพประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

2) พันธกิจ (Mission)

2.1) พัฒนา การผลิต การแปรรูป และการบริหารจัดการ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ข้าว ไม้ผล การประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ รวมถึงการปศุสัตว์ที่สามารถสร้างความโดดเด่น

2.2) ส่งเสริมการค้า การลงทุน และการบริหารอย่างครบวงจร

2.3) พัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว สร้างรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย การบริหารจัดการ และสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวระหว่างกลุ่มจังหวัด

2.4) พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และโลจิสติกส์ เพื่อรองรับการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

2.5) อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม และสภาพสังคมที่ดี

3) เป้าประสงค์รวม

3.1) กลุ่มจังหวัดเป็นศูนย์กลาง การผลิตและแปรรูปยางพารา ปาล์มน้ำมัน ข้าว ไม้ผล การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ และการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจที่มีความโดดเด่นในพื้นที่

3.2) กลุ่มจังหวัดมีมูลค่าการค้า การลงทุนที่เพิ่มขึ้น

3.3) กลุ่มจังหวัดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวนานาชาติที่มีคุณภาพ และมีความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยว

3.4) มีระบบโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ที่มีศักยภาพในการรองรับการพัฒนาต่างๆ ของกลุ่มจังหวัด

3.5) กลุ่มจังหวัดมีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ มีสิ่งแวดล้อม สภาพสังคมที่ดี

4) ประเด็นการพัฒนา

ประเด็นพัฒนาด้านที่ 1 การพัฒนาการเกษตรด้านการผลิต แปรรูป การตลาดและการบริหารจัดการพืชเศรษฐกิจหลัก (ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ข้าว ไม้ผล การประมง และปศุสัตว์)

ประเด็นพัฒนาด้านที่ 2 การส่งเสริมการค้า การลงทุน การบริหารจัดการ การตลาดในสินค้าและบริการอย่างครบวงจร ที่เชื่อมโยงการค้าการลงทุน ระหว่างประเทศ

ประเด็นพัฒนาด้านที่ 3 การพัฒนาสู่การเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับนานาชาติ ที่มีความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยว เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืน

ประเด็นพัฒนาด้านที่ 4 การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง โลจิสติกส์ พลังงาน ระบบเครือข่าย การสื่อสาร สารสนเทศ เพื่อรองรับการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นพัฒนาด้านที่ 5 การพัฒนาสู่การเป็นเมืองสีเขียว และสังคมคุณภาพ

5) ตำแหน่งยุทธศาสตร์ (Positioning) ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ตามแผนพัฒนาจังหวัด 4 ปี (พ.ศ. 2561 - 2564) สู่จุดยืนของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยที่มุ่งเน้นทางด้านเศรษฐกิจและสร้างรายได้

(1) ศูนย์กลางการท่องเที่ยว (เชิงอนุรักษ์ และนานาชาติ)

(2) ศูนย์กลางการค้า การลงทุน การบริหารจัดการ อย่างครบวงจรเพื่อเชื่อมโยงการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ

(3) ศูนย์กลางการสร้างสรรค์เศรษฐกิจของเกษตร (ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ข้าว ไม้ผล ประมง ปศุสัตว์)

(4) เครือข่ายคมนาคมโลจิสติกส์ เชื่อมโยงภูมิภาคและนานาชาติ

2.11 ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัด

1) วิสัยทัศน์

“นครแห่งอารยธรรม น่าอยู่น่าเที่ยว การเกษตรและอุตสาหกรรมยั่งยืน”

คำนิยามวิสัยทัศน์

นครแห่งอารยธรรม หมายถึง นครศรีธรรมราชเมืองที่มีความหลากหลายทางศาสนา พลเมืองอยู่ร่วมกันอย่างเอื้ออาทร มีแหล่งบ่มเพาะบุคคลด้วยสถาบันการเรียนรู้ทั้งในและนอกระบบ และมีประเพณี วัฒนธรรมที่สืบทอดอย่างยาวนาน

น่าอยู่น่าเที่ยว หมายถึง เมืองที่ปลอดภัยจากอาชญากรรม อุบัติภัย ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ชุมชนเข้มแข็ง เป็นที่อยู่อาศัยชั้นดี และประชาชนมีความสุข มีสุขภาพอนามัยดี ชุมชนมีความมั่นคงทางอาหารสูง

เป็นเมืองอาหารปลอดภัย เมืองสีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เมืองพลังงานสะอาด เมืองที่มีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ น้ำ การบริหารจัดการ สิ่งแวดล้อมยั่งยืน เมืองที่มีระบบสาธารณสุขปกคลุม ระบบคมนาคมที่เชื่อมโยงทั้งทางบก ทางราง ทางน้ำ ทางอากาศอย่างครบวงจร ระบบโลจิสติกส์ได้มาตรฐาน ประชาชนมีความเป็นเจ้าบ้านที่ดี และเป็นคนมีอัธยาศัยไมตรีที่ดี เป็นเมืองแห่งท่องเที่ยวที่อบอุ่น

การเกษตรและอุตสาหกรรมยั่งยืน หมายถึง นครศรีธรรมราชมีฐานเศรษฐกิจเข้มแข็งจากภายในจังหวัด เป็นแหล่งการผลิตทางการเกษตรที่มีความสมดุลของระบบนิเวศ และสภาพแวดล้อม มุ่งเน้นการผลิตที่มีคุณภาพ ปลอดภัย มีมาตรฐาน และเพิ่มมูลค่า ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค และนำนวัตกรรมเทคโนโลยีอันทันสมัยมาประยุกต์ใช้ ส่งผลให้เกษตรกร ประชาชนชาวจังหวัดนครศรีธรรมราช มีงาน มีอาชีพ รายได้ การบริหารจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานการผลิตทางการเกษตรที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในเรื่องดิน น้ำ และระบบชลประทานรวมทั้งการจัดสรรที่ดินทำกิน เป็นเมืองที่เน้นการจัดการด้านการส่งเสริมการผลิตพืช สัตว์ ประมง การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่ Smart Farmer การพัฒนาองค์กรเกษตรกร ให้เข้มแข็งการบริหารจัดการฟาร์มสู่ Smart Farm ระบบการวางแผนการผลิต เพื่อการสร้างมูลค่าผ่านการแปรรูปและการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร ที่มีความยั่งยืนและเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศ มีการแปรรูปเพิ่มมูลค่า มูลค่าสินค้าเกษตรสร้างผลตอบแทนเชิงเศรษฐกิจ และการประยุกต์ใช้นวัตกรรมด้านการเกษตร คู่ขนานภูมิปัญญาท้องถิ่น เศรษฐกิจเติบโตจากการท่องเที่ยว เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ นิเวศน์ป่าเขา และทางทะเล และการท่องเที่ยวทางพุทธศาสนา เศรษฐกิจจากฐานการค้า การลงทุน การบริการ และอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ที่เติบโต และแข่งขันได้

2) จุดยืนการพัฒนาของจังหวัด

จากการวิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัด และกำหนดทิศทางการพัฒนายุทธศาสตร์ในภาพรวมของจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้กำหนดจุดยืนการพัฒนาของจังหวัด 3 ประเด็น ดังนี้

- (1) เมืองสืบสานศิลปวัฒนธรรม สงบสุข น่าเที่ยว
- (2) เมืองเกษตรนวัตกรรม และอุตสาหกรรมสีเขียว
- (3) ศูนย์กลางการคมนาคมขนส่ง และกระจายสินค้าของภาคใต้

3) เป้าหมายการพัฒนา

- (1) เพิ่มรายได้จากการเกษตร อุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว ยกกระดับมาตรฐานคุณภาพ
- (2) เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว
- (3) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน
- (4) ประชาชนยึดหลักธรรมะในการดำเนินชีวิต และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- (5) ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีมีการสืบสานอย่างต่อเนื่อง

4) ประเด็นการพัฒนา

- 4.1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจรและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(1) เป้าหมาย

เป็นเมืองเกษตรสุขภาพ เกษตรคุณภาพ เกษตรนวัตกรรม ท่องเที่ยวเกษตร และเกษตรอุตสาหกรรมสีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

(2) กลยุทธ์

(2.1) พัฒนาสินค้าเกษตร บริหารจัดการน้ำและบริการทางการเกษตร การเรียนรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

(2.2) พัฒนาระบบการท่องเที่ยวเกษตรที่ได้มาตรฐานบนปัจจัยพื้นฐานด้านการเกษตร ที่มีคุณภาพ

(2.3) พัฒนาระบบการผลิต การเก็บเกี่ยว การเก็บรักษา การแปรรูป และพัฒนา ผลผลิตต่อยอดเป็นเกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้าแบบครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพ

(2.4) สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ องค์กรชุมชน กลุ่มเกษตรกร พ่อค้า ในการผลิตการตลาด และการกระจายสินค้าทางการเกษตร

(2.5) พัฒนาระบบโลจิสติกส์ รองรับการเป็นเมืองศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งและ กระจายสินค้าทางการเกษตร

(2.6) ส่งเสริมสถานประกอบการอุตสาหกรรมของจังหวัดให้พัฒนาระบบการผลิต ที่มีมาตรฐานและเป็นอุตสาหกรรม นวัตกรรมสีเขียว

4.2) การพัฒนาการท่องเที่ยวบนพื้นฐานธรรมชาติ และศิลปวัฒนธรรม

(1) เป้าหมาย

(1.1) เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว

(1.2) แหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาให้ได้มาตรฐาน

(1.3) เพิ่มศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

(2) กลยุทธ์

(2.1) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พื้นที่ แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน

(2.2) พัฒนาสินค้าและบริการให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน มีความปลอดภัย เสริมสร้าง โอกาสและศักยภาพการแข่งขัน ในตลาดการท่องเที่ยว

(2.3) พัฒนาระบบการบริหารจัดการการและสื่อสารการตลาดท่องเที่ยวเชิงรุกภายใต้ ชื่อนครสองธรรม “ธรรมะและธรรมชาติ”

(2.4) พัฒนาศักยภาพและยกระดับคุณภาพบุคลากร แรงงานรองรับการท่องเที่ยวที่ได้ มาตรฐานเกิดความประทับใจแก่ผู้มาเยือน

(2.5) ฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีและวิถีชีวิตชุมชนตามวิถีชาวนคร เพื่อสนับสนุน การท่องเที่ยว

4.3) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

(1) เป้าหมาย

(1.1) ทรัพยากรธรรมชาติ น้ำ สิ่งแวดล้อม ได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และใช้อย่างยั่งยืน

(1.2) การจัดการพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและใช้อย่างประหยัด

(2) กลยุทธ์

(2.1) พัฒนาระบบการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ น้ำ และสิ่งแวดล้อมในชุมชน รองรับบริการเกษตร การท่องเที่ยวและการพัฒนาจังหวัดโดยการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน

(2.2) อนุรักษ์ ป้องกัน ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เติบโตความสมบูรณ์

ในระบบนิเวศพื้นที่ป่า เขา ลำน้ำหลักและนิเวศทางทะเลจังหวัด

(2.3) พัฒนาศักยภาพเครือข่ายในการจัดการภัยพิบัติ สาธารณภัยที่ยั่งยืน

(2.4) ส่งเสริม สนับสนุน รมรงค์ และเสริมสร้างความสามารถในการพัฒนาสู่เมืองแห่งพลังงาน

ทดแทน และการประหยัดพลังงาน

4.4) การพัฒนาคน ชุมชน และสังคมให้น่าอยู่ เข้มแข็ง มั่นคงตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

(1) เป้าหมาย

(1.1) ประชาชนได้รับสวัสดิการพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความสุข

(1.2) การศึกษามีคุณภาพ ทัดเทียมกับค่ามาตรฐานการศึกษา

(1.3) ชุมชนเข้มแข็งตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(2) กลยุทธ์

(2.1) พัฒนาคอนคุณภาพการให้บริการทางสังคม และการเข้าถึงสวัสดิการพื้นฐานของประชาชนอย่างทั่วถึง เป็นธรรมและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

(2.2) ส่งเสริมสุขภาพของประชาชนให้มีสุขภาพดีถ้วนหน้าและมีความสุข

(2.3) สร้างความปรองดองสมานฉันท์ เป็นธรรมแก่ประชาชน ชุมชน สังคม เป็น

“นครที่น่าอยู่ ชุมชนเข้มแข็ง”

(2.4) ยกกระดับคุณภาพการศึกษาทุกระดับให้ได้มาตรฐาน ให้เป็น “นครแห่งการเรียนรู้”

(2.5) เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชนให้เข้มแข็ง มั่งคั่ง ยั่งยืน สร้างงาน สร้างอาชีพตาม

แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(2.6) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยพื้นฐานเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

4.5) การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย

(1) เป้าหมาย

(1.1) สังคมปลอดภัยเสถียร

(1.2) ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

(2) กลยุทธ์

(2.1) จัดให้มีการป้องกัน ปรามปราม สร้างความเข้มแข็งและพัฒนามวลชนเอาชนะ

ยาเสพติดอย่างยั่งยืน

(2.2) พัฒนาสร้างระบบความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

4.6) การส่งเสริมศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

(1) เป้าหมาย

(1.1) ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีมีการสืบสานอย่างต่อเนื่อง

(2) กลยุทธ์

(2.1) พัฒนาระบบการจัดการวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา ศิลปะ ภูมิปัญญาแผ่นดินให้มีความยั่งยืน สร้างคุณค่าให้แก่ชุมชนและจังหวัด

(2.2) อนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน พัฒนาและเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม

3. วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช

- 3.1 เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด
- 3.2 เพื่อเป็นกรอบในการจัดทำคำของบประมาณของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
- 3.3 เพื่อเป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงไปสู่แหล่งงบประมาณ และการติดตามแผนงาน/โครงการในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

4. คำนิยาม

แผนพัฒนาจังหวัด หมายความว่า รายการเกี่ยวกับโครงการ แผนงานต่างๆ ของจังหวัดที่จำเป็นต้องจัดทำ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาของจังหวัดในอนาคต

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด หมายความว่า แผนซึ่งแสดงถึงทิศทางแนวทาง และเป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดในอนาคต ที่มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และแผนพัฒนาจังหวัด โดยแสดงถึงวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และโครงการในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

5. แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัด เป็นการกำหนดภาพรวม ทิศทางแนวทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด ดังนั้น ในการจัดทำจะต้องคำนึงถึงสิ่งดังต่อไปนี้

5.1 การสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแต่ละฉบับ แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด รวมทั้งสอดคล้องกับศักยภาพ โอกาส สภาพปัญหาความต้องการของเกษตรกรและภาคส่วนต่างๆ ในจังหวัด

5.2 การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด จะต้องผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ได้แก่ ผู้แทนหน่วยงานใน-นอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน สถาบันเกษตรกร สภาเกษตรกรจังหวัด ผู้แทนเกษตรกร ฯลฯ

5.3 การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด จะมีการทบทวนและปรับปรุงใหม่ให้ทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละปีทุกปี โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแต่ละฉบับ

ส่วนที่ 2

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดนครศรีธรรมราช

1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

1.1 ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

1.1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

1) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งอยู่ทางตอนกลางของภาคใต้ ห่างจากกรุงเทพมหานคร 780 กิโลเมตร มีเนื้อที่ 9,942,502 ตารางกิโลเมตรหรือ 6,214,064 ไร่ มีพื้นที่มากเป็นอันดับที่ 16 ของประเทศหรือประมาณร้อยละ 1.98 ของพื้นที่ทั้งประเทศ ที่ตั้งของตัวจังหวัดตั้งอยู่ประมาณละติจูด 9 องศาเหนือ และลองจิจูด 100 องศาตะวันออก

2) อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดสุราษฎร์ธานีและอ่าวบ้านดอน

ทิศตะวันออก ติดต่อกับติดต่อกับอ่าวไทย เป็นชายฝั่งทะเลยาวตั้งแต่ตอนเหนือของอำเภอขนอมลงไปทางใต้ของอำเภอหัวไทรประมาณ 225 กิโลเมตร

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดกระบี่

3) สภาพพื้นที่ (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดิน)

กรมพัฒนาที่ดินได้สำรวจสภาพการใช้ที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อปี 2561 มีพื้นที่รวม 6,214,064 ไร่ แบ่งการใช้ที่ดินออกเป็น 5 ประเภท คือ (1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง 363,244 ไร่ พื้นที่เกษตรกรรม 4,152,703 ไร่ แบ่งเป็น พื้นดิน 365,863 ไร่ พืชไร่ 22,087 ไร่ ไม้ยืนต้น 3,225,383 ไร่ ไม้ผล 384,564 ไร่ พืชสวน 9,386 ไร่ พืชไร่เลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ 7,188 ไร่ พืชน้ำ 28 ไร่ และพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 138,204 ไร่ (2) พื้นที่ป่าไม้ 1,366,008 ไร่ (3) พื้นที่น้ำ 107,408 ไร่ และ (4) พื้นที่เบ็ดเตล็ด 224,701 ไร่ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพการใช้พื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช

สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
1. พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	363,244	5.83
2. พื้นที่เกษตรกรรม	4,152,703	66.82
2.1 พื้นที่นา	365,863	5.89
2.2 พืชไร่	22,087	0.35
2.3 ไม้ยืนต้น	3,225,383	51.90
2.4 ไม้ผล	384,564	6.19
2.5 พืชสวน	9,386	0.15
2.6 พุ่หญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	7,188	0.11
2.7 พืชน้ำ	28	0.00
2.8 สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	138,204	2.23
3. พื้นที่ป่าไม้	1,366,008	21.98
4. พื้นที่น้ำ	107,408	1.74
5. พื้นที่เบ็ดเตล็ด	224,701	3.63
รวม	6,214,064	100.00

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช, 23 มีนาคม 2563

4) ลักษณะดิน (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดิน)

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีเนื้อที่ 6,214,064 ไร่ มีทรัพยากรดิน ประกอบด้วย 33 กลุ่มชุดดิน ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันไปตามเขตพื้นที่ ดังนี้

4.1) กลุ่มชุดดินในพื้นที่ลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

(1) กลุ่มดินเหนียว

- กลุ่มชุดดินที่ 3 ดินเหนียวที่เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำทะเลและตะกอนน้ำจืด ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่างเล็กน้อย การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง มีเนื้อที่ 739,436 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.90 ของพื้นที่ทั้งหมด

- กลุ่มชุดดินที่ 5 ดินเหนียวที่เกิดจากตะกอนที่น้ำพัดพามาทับถมค่อนข้างใหม่ ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่างปานกลาง การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง มีเนื้อที่ 30,018 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.48 ของพื้นที่ทั้งหมด

- กลุ่มชุดดินที่ 6 ดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำเก่า ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดรุนแรงมาก การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงค่อนข้างต่ำ มีเนื้อที่ 598,562 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.63 ของพื้นที่ทั้งหมด

- กลุ่มชุดดินที่ 7 ดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนที่น้ำพัดพามาทับถม ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึง เป็นด่างเล็กน้อย การระบายน้ำค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง มีเนื้อที่ 25,688 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.41 ของพื้นที่ทั้งหมด

(2) กลุ่มดินเปรี้ยวจัด

- กลุ่มชุดดินที่ 2 ดินเหนียวที่เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำกร่อยและตะกอนน้ำจืดจะพบชั้นดินเหนียวสีเทาที่มีจุดประสีเหลืองฟางข้าวหรือสีเหลืองของจาโรไซต์ในระดับความลึกระหว่าง 100-150 ซม. จากผิวดินบน มีการระบายน้ำเร็ว มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดรุนแรงมาก มีเนื้อที่ 29,207 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.47 ของพื้นที่ทั้งหมด

- กลุ่มชุดดินที่ 10 ดินเหนียวตลอดหน้าตัดดิน เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำกร่อยและตะกอนน้ำทะเลพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของจาโรไซต์ภายในความลึก 100 ซม. ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากถึงกรดรุนแรงมากที่สุด การระบายน้ำเร็วถึงเร็วมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ 192,192 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.09 ของพื้นที่ทั้งหมด

- กลุ่มชุดดินที่ 11 ดินเหนียวตลอดหน้าตัดดิน เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำกร่อย พบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของจาโรไซต์ในระดับความลึกระหว่าง 50-150 ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดรุนแรงมาก การระบายน้ำเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง มีเนื้อที่ 34,550 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.56 ของพื้นที่ทั้งหมด

- กลุ่มชุดดินที่ 14 ดินเหนียวเกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำบนตะกอนน้ำกร่อยและน้ำทะเลตอนล่างพบดินเลนสีเทาปนเขียวและมีสารประกอบกำมะถันอยู่มากตั้งแต่ความลึก 80 ซม. ลงไป ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมาก การระบายน้ำเร็วมาก ความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ มีเนื้อที่ 36,382 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.59 ของพื้นที่ทั้งหมด

(3) กลุ่มดินเลนชายทะเล

- กลุ่มชุดดินที่ 12 ดินเหนียวเกิดจากตะกอนน้ำทะเลพัดพามาทับถม พบจุดประสีน้ำตาลเข้มปนเหลืองในดินชั้นบน บางพื้นที่พบเศษเปลือกหอยทะเลในดินชั้นล่าง ปกติจะพบชั้นดินเลนที่ไม่อยู่ตัวภายในความลึก 50 ซม. จากผิวดินบน ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างจัด การระบายน้ำเร็วถึงเร็วมาก ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง มีเนื้อที่ 42,301 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.68 ของพื้นที่ทั้งหมด

- กลุ่มชุดดินที่ 13 ดินร่วนถึงดินเหนียวเกิดจากตะกอนน้ำทะเลพัดพามาทับถม มีปริมาณเกลือเป็นองค์ประกอบอยู่สูงกว่า 8 มิลลิโมล/ซม. นอกจากนี้ยังมีธาตุกำมะถันเป็นองค์ประกอบอยู่สูงด้วย ในสภาพที่ดินเปียก ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงด่างจัด แต่ถ้าดินอยู่ในสภาพแห้งจะมีปฏิกริยาเป็นกรดรุนแรงมาก การระบายน้ำเร็วถึงเร็วมาก ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง มีเนื้อที่ 15,908 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.26 ของพื้นที่ทั้งหมด

(4) กลุ่มดินทรายแป้ง

- กลุ่มชุดดินที่ 16 ดินร่วนหรือดินร่วนปนทรายแป้ง เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำพัดพามาทับถมกันเป็นเวลานาน ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงกรดจัดมาก การระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง มีเนื้อที่ 4,966 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.08 ของพื้นที่ทั้งหมด

(5) กลุ่มดินร่วนละเอียด

- กลุ่มชุดดินที่ 17 ดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเกิดจากตะกอนที่น้ำพัดพามาทับถมกันเป็นเวลานานปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดรุนแรงมาก การระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ 360,383 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.80 ของพื้นที่ทั้งหมด

- กลุ่มชุดดินที่ 18 ดินร่วนปนทรายเกิดจากการทับถมของตะกอนที่น้ำพัดพามา ทับถมเป็นเวลานาน ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงด่างจัด การระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง มีเนื้อที่ 8,701 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.14 ของพื้นที่ทั้งหมด

(6) กลุ่มดินร่วนหยาบ

- กลุ่มชุดดินที่ 22 ดินร่วนหรือร่วนปนทราย ดินทรายปนดินร่วนเกิดจากตะกอนที่น้ำพัดมาทับถมหรือตะกอนลำน้ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดรุนแรงมาก การระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ 25,626 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.41 ของพื้นที่ทั้งหมด

- กลุ่มชุดดินที่ 59 เกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำ ลักษณะของดินไม่ค่อนข้างแน่นอนทั้งเนื้อดิน สีของดิน ปฏิกริยาของดิน และส่วนใหญ่ประกอบด้วยชั้นดินเนื้อหยาบสลับกับเนื้อละเอียด ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นกรดปานกลาง การระบายน้ำเร็วถึงค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงสูง มีเนื้อที่ 9,741 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.16 ของพื้นที่ทั้งหมด

(7) กลุ่มดินทราย

- กลุ่มชุดดินที่ 23 ดินทรายสีมากที่เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำทะเล ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นกรดปานกลาง การระบายน้ำเร็วถึงเร็วมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ 7,514 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.12 ของพื้นที่ทั้งหมด

- กลุ่มชุดดินที่ 24 ดินสีมีเนื้อดินเป็นดินทรายหรือดินทรายร่วนที่เกิดจากการทับถมของตะกอนที่น้ำพัดพามา เป็นพวกตะกอนเนื้อหยาบหรือตะกอนทรายจากหินแกรนิตและควอร์ตไซต์ ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงกรดจัด การระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ 4,374 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.07 ของพื้นที่ทั้งหมด

(8) กลุ่มดินตื้น

- กลุ่มชุดดินที่ 25 ดินตื้นเกิดจากตะกอนลำน้ำทับถมอยู่บนชั้นหินผุ ดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนกรวดหรือดินเหนียวปนกรวด ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดรุนแรงมาก การระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ 3,138 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.05 ของพื้นที่ทั้งหมด

(9) กลุ่มดินอินทรีย์

- กลุ่มชุดดินที่ 58 เกิดจากน้ำพัดพาตะกอนมาทับถมบนชั้นวัสดุอินทรีย์ เนื้อดินเป็นพวกดินอินทรีย์พบชั้นวัสดุอินทรีย์หนากว่า 100 ซม. และเศษวัสดุยังไม่สลายตัวดีและมีเนื้อหยาบพบทั้งเศษพืชขนาดเล็กถึงขนาดใหญ่ปะปนกันอยู่ ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมาก การระบายน้ำเร็วมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงสูง มีเนื้อที่ 52,863 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.85 ของพื้นที่ทั้งหมด

4.2) กลุ่มชุดดินในพื้นที่ตอนที่อยู่เขตดินแห้ง

(1) กลุ่มดินร่วนละเอียด

- กลุ่มชุดดินที่ 35 ดินร่วนทรายหรือดินร่วนเป็นดินสีมาก เกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำที่มีอายุมากและการสลายตัวของหินทรายและหินควอร์ตไซต์ การระบายน้ำค่อนข้างดีถึงดี มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรด มีเนื้อที่ 17 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.01 ของพื้นที่ทั้งหมด

(2) กลุ่มดินร่วนหยาบ

- กลุ่มชุดดินที่ 60 ดินร่วนลึกที่เกิดจากตะกอนที่น้ำพัดพามาทับถม ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงกรดปานกลาง การระบายน้ำดีปานกลางถึงดี ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง มีเนื้อที่ 361 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.01 ของพื้นที่ทั้งหมด

(3) กลุ่มดินที่พบชั้นมาร์ล

- กลุ่มชุดดินที่ 52 เป็นดินตื้นถึงตื้นมากที่เกิดจากการสลายตัวของหินปูนหรือหินอัคนีเนื้อละเอียดที่เคลื่อนย้ายลงมาทับถมตามที่ลาดเชิงเขาและเกิดจากมาร์ล พบก้อนปูนหรือปูนมาร์ลปะปนอยู่ในเนื้อดินมากพบภายในความลึก 50 ซม. จากผิวดินบน ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงด่างจัด การระบายน้ำดีปานกลางถึงดี ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง มีเนื้อที่ 124 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.01 ของพื้นที่ทั้งหมด

4.3) กลุ่มชุดดินในพื้นที่ตอนที่อยู่เขตดินชื้น

(1) กลุ่มดินเหนียว

- กลุ่มชุดดินที่ 26 ดินลึกถึงลึกมากที่เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ และ/หรือเคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางไกลโดยแรงโน้มถ่วงของโลก ของหินดินดาน หินทราย หินอัคนีหรือหินปูนที่อยู่รวมกันกับหินดินดานหรือวัตถุต้นกำเนิดอื่นๆ ที่มีสมบัติคล้ายหินดังกล่าวข้างต้น หรือเกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำพัดพามาทับถมเป็นเวลานาน เนื้อดินเป็นดินร่วน ดินร่วนปนดินเหนียว ดินร่วนปนทราย ดินร่วนเหนียว ปนทราย ดินทรายปนดินร่วน หรือดินเหนียว ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงกรดรุนแรงมาก การระบายน้ำดีถึงปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ มีเนื้อที่ 462,407 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.44 ของพื้นที่ทั้งหมด

(2) กลุ่มดินร่วนริมแม่น้ำ

- กลุ่มชุดดินที่ 32 ดินลึกมากที่เกิดจากตะกอนน้ำพามาทับถมค่อนข้างใหม่ ดินบนเป็นดินร่วน ดินร่วนปนทราย ดินร่วนเหนียวปนทราย ดินร่วนปนทรายแบ่งหรือดินร่วนปนดินเหนียว ดินล่างเป็นดินร่วน ดินร่วนปนดินเหนียวหรือเป็นชั้นสลับ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดรุนแรงมาก การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง มีเนื้อที่ 287,614 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.63 ของพื้นที่ทั้งหมด

(3) กลุ่มดินร่วนละเอียด

- กลุ่มชุดดินที่ 34 ดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำพาหรือจากการสลายตัวผุพังของหินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงกรดจัด การระบายน้ำดีถึงค่อนข้างดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ 669,896 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.73 ของพื้นที่ทั้งหมด

(4) กลุ่มดินร่วนหยาบ

- กลุ่มชุดดินที่ 39 ดินร่วนหยาบลึกมากที่เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำพาหรือจากการสลายตัวผุพังของหินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงกรดรุนแรงมาก การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ 168,149 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.71 ของพื้นที่ทั้งหมด

(5) กลุ่มดินทราย

- กลุ่มชุดดินที่ 42 ดินทรายจัดที่เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำทะเล มีการสะสมอินทรีย์วัตถุหรือฮิวมัสที่มีการอัดตัวแน่นเป็นชั้นดานภายในความลึก 100 ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็น

กรดปานกลางถึงเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดีปานกลางถึงดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก มีเนื้อที่ 82,777 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.33 ของพื้นที่ทั้งหมด

- กลุ่มชุดดินที่ 43 เนื้อดินตลอดหน้าตัดดินเป็นดินทรายถึงดินทรายปนดินร่วนลึกมากที่เกิดจากการทับถมของตะกอนทรายน้ำทะเลหรือจากการสลายตัวของหินแกรนิต ควอร์ตไซต์ หินทราย ปฏิกริยาดินเป็นด่างปานกลางถึงกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีเกินไป ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ 107,204 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.73 ของพื้นที่ทั้งหมด

(6) กลุ่มดินตื้น

- กลุ่มชุดดินที่ 45 ดินตื้น เกิดจากตะกอนที่น้ำพัดพามาทับถมกันเป็นเวลานาน และจากการสลายตัวของหินที่อยู่กับที่ของหินตะกอนเนื้อละเอียด ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายถึงดินร่วนปนดินเหนียว ดินล่างเป็นดินร่วนปนทราย ดินร่วนเหนียวถึงดินเหนียวปนกรวดหรือลูกรัง ก้อนกรวดส่วนใหญ่เป็นหินกลมมน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดรุนแรงมาก การระบายน้ำดีปานกลางถึงดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ 270,610 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.35 ของพื้นที่ทั้งหมด

- กลุ่มชุดดินที่ 51 ดินตื้นถึงตื้นมากที่เกิดจากการสลายตัวของหินที่อยู่กับที่ของหินดินดาน ฟิลาไลต์ หินควอร์ตไซต์ หินทราย หรือหินกรวดเหลี่ยม ดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ดินร่วนและอาจพบเศษหินปะปนได้ ดินล่างเป็นดินร่วนปนเศษหินถึงดินร่วนเหนียวปนทรายปนเศษหิน ภายในความลึกไม่เกิน 50 ซม. มักพบชั้นของหินทรายควอร์ตไซต์หรือหินดินดาน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดรุนแรงมาก การระบายน้ำดีถึงดีเกินไป ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ 75,655 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.22 ของพื้นที่ทั้งหมด

(7) กลุ่มดินลึกปานกลาง

- กลุ่มชุดดินที่ 50 ดินลึกปานกลางที่เกิดจากตะกอนน้ำพัดพามาทับถมเป็นเวลานาน และจากการสลายตัวของหินที่อยู่กับที่ของหินพวกหินควอร์ตไซต์และหินทราย ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทราย ในระดับความลึก 50-100 ซม. จะพบชั้นดินปนเศษหินหรือลูกรัง เป็นพวกหิน ควอร์ตไซต์หรือหินทราย ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดจัดมาก การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ 165,120 ไร่ คิดเป็น ร้อยละ 2.66 ของพื้นที่ทั้งหมด

- กลุ่มชุดดินที่ 53 ดินลึกปานกลางที่มีชั้นลูกรัง ก้อนหิน เศษหินหรือชั้นหินพื้นของหินดิน ดานและฟิลาไลต์ปะปนมากในช่วงความลึก 50-100 ซม. เกิดจากตะกอนน้ำพัดพามาทับถมเป็นเวลานาน และจากการสลายตัวของหินที่อยู่กับที่ของหินดินดาน และหินฟิลาไลต์ ดินบนเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนดินเหนียว ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวหรือดินเหนียว และในระดับความลึกระหว่าง 50-100 ซม. มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินเหนียวปนลูกรัง ก้อนกรวด หรือเศษหินมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดจัดมาก การระบายน้ำดีปานกลางถึงดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ 116,310 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.87 ของพื้นที่ทั้งหมด

4.4) กลุ่มชุดดินที่มีความลาดชันสูง

(1) กลุ่มชุดดินที่มีความลาดชันสูง

- กลุ่มชุดดินที่ 62 เกิดจากการผุพังสลายตัวของหินต้นกำเนิดชนิดต่างๆ ที่อยู่กับที่และบางส่วนถูกเคลื่อนย้ายลงมาทับถมบริเวณที่ลาดเชิงเขา ลักษณะและคุณสมบัติต่างๆ ของดิน เช่น เนื้อดิน สีดิน ความลึกของดิน ปฏิกริยาของดิน ตลอดจนความอุดมสมบูรณ์ของดินไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับหินที่เป็นวัตถุดิบกำเนิดดินบริเวณนั้นๆ แต่ส่วนใหญ่มีลักษณะหิน ก้อนหิน และหินโผล่กระจายที่ผิวดิน เป็นพื้นที่

ลาดชันเชิงซ้อนที่มีความลาดชันมากกว่า 35 % พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการศึกษาสำรวจและจำแนกดิน เนื่องจากสภาพพื้นที่มีความลาดชันสูง ซึ่งถือว่ายากต่อการจัดการดูแลรักษาสำหรับการเกษตร มีเนื้อที่ 1,586,270 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 25.53 ของพื้นที่ทั้งหมด

1.1.2 ลักษณะภูมิอากาศ

1) สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดนครศรีธรรมราช จากสภาพที่ตั้งใกล้เส้นศูนย์สูตร มีภูเขาและเป็นคาบสมุทรทั้งสองด้าน กล่าวคือ ด้านตะวันออกเป็นทะเลจีนใต้ มหาสมุทรแปซิฟิก ด้านตะวันตก เป็นทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย ทำให้นครศรีธรรมราช ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมจากมหาสมุทรอินเดียและพายุหมุนเขตร้อน จากทะเลจีนใต้ สลับกัน ดังนี้

1.1) ลมมรสุม ในแต่ละปีจังหวัดนครศรีธรรมราชจะได้รับอิทธิพลของลมมรสุม ดังนี้

(1) ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ลมนี้มีทิศทางพัดผ่านทางมหาสมุทรอินเดียและทะเลอันดามันเข้าสู่ประเทศไทย บริเวณชายฝั่งตะวันตกจึงมีฝนตกชุก ในส่วนของจังหวัดนครศรีธรรมราช นั้น เนื่องจากมีเทือกเขาทางตะวันตกและตอนกลางเป็นแนวกันทิศทางลม ทำให้ฝนตกไม่มากนัก อิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จะอยู่ในช่วงประมาณเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม

(2) ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ลมนี้พัดผ่านอ่าวไทยเข้าสู่ภาคใต้ ทำให้เกิดฝนตกชุกในจังหวัดนครศรีธรรมราช เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัด ตั้งอยู่ในด้านรับลมของเทือกเขา อิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จะทำให้ฝนตกมากในช่วงประมาณเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม

1.2) พายุหมุนเขตร้อน เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อลักษณะอากาศของจังหวัดนครศรีธรรมราช กล่าวคือ พายุหมุนเขตร้อนเป็นระบบความกดอากาศต่ำที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่ต่ำกว่า 2 องศา ละติจูดก่อตัวขึ้นเหนือบนน้ำในเขตร้อน ระหว่างละติจูด ประมาณ 5-20 องศาเหนือ โดยไม่มีระบบแนวปะทะเข้ามาเกี่ยวข้องและมีการหมุนเวียนชัดเจน ซึ่งตามข้อตกลงระหว่างประเทศได้แบ่งชนิดของพายุหมุนเขตร้อนตามความรุนแรง ดังต่อไปนี้

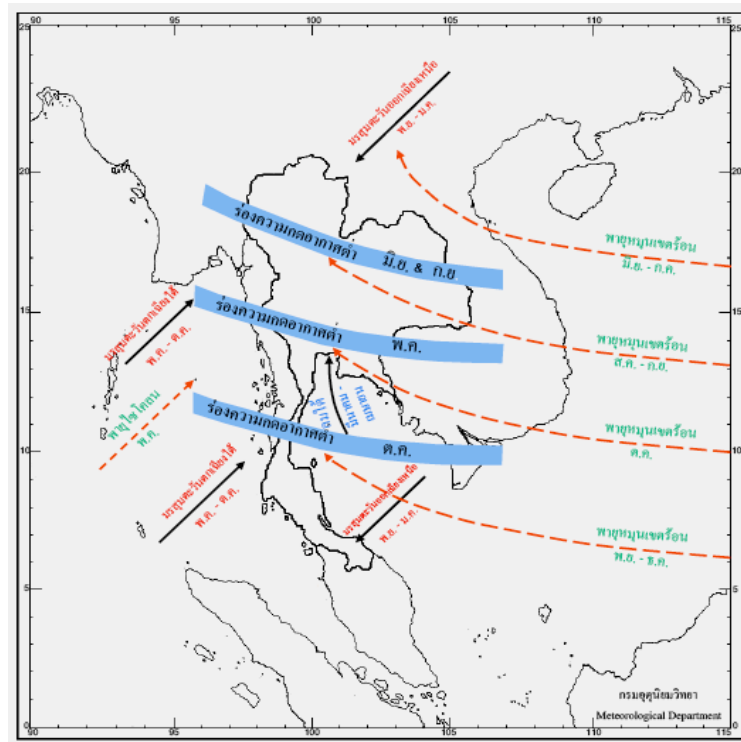
(1) พายุดีเปรสชัน เป็นพายุหมุนเขตร้อนที่มีความเร็วสูงสุด ใกล้ศูนย์กลางที่ผิวพื้นไม่เกิน 34 นอต (63 กิโลเมตรต่อชั่วโมง) ใช้สัญลักษณ์ D

(2) พายุไซร่อน เป็นพายุหมุนเขตร้อนที่มีความเร็วลมสูงสุดใกล้ศูนย์กลาง ที่ผิวพื้นตั้งแต่ระหว่าง 34-63 นอต (63-117 กิโลเมตรต่อชั่วโมง)

(3) พายุไต้ฝุ่น เป็นพายุหมุนเขตร้อนที่มีความเร็วสูงสุดใกล้ศูนย์กลางที่ผิวพื้น ตั้งแต่ 64 นอต (8 กิโลเมตรต่อชั่วโมง) ขึ้นไป

จังหวัดนครศรีธรรมราช ในช่วงตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมเป็นต้นไป จนถึงเดือนพฤศจิกายน มีโอกาสเสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากพายุหมุนเขตร้อน เพราะในช่วงดังกล่าวพายุมีโอกาสที่จะเคลื่อนที่เข้าสู่จังหวัดและก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงมากที่สุด ซึ่งจากข้อมูลตั้งแต่ พ.ศ. 2494 - 2539 ปรากฏว่าพายุเคลื่อนจากอ่าวไทยและขึ้นฝั่งที่จังหวัดนครศรีธรรมราช 10 ลูก ส่วนใหญ่มีกำลังแรงเป็นพายุดีเปรสชัน แต่เนื่องจากสภาพภูมิประเทศที่มีชายฝั่งทะเลเป็นแนวยาวติดต่อกับอ่าวไทย จังหวัดนครศรีธรรมราช จึงมีโอกาสได้รับผลกระทบจากพายุดีเปรสชันด้วย โดยมีพายุ 2 ลูก จากจำนวนทั้งหมด 10 ลูก เคลื่อนที่ขึ้นฝั่งขณะมีกำลังแรงขึ้นพายุไซร่อน ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อจังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งจากกระแสลมที่พัดแรงจัด และฝนที่ตกหนักมากจนเกิดอุทกภัยเป็นบริเวณกว้าง พายุ 2 ลูก ดังกล่าวได้แก่ พายุไซร่อน “แฮเรียต” ที่เคลื่อนขึ้นฝั่งบริเวณแหลมตะลุมพุก เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2505 นับเป็นภัยธรรมชาติที่รุนแรงที่สุดที่เคย

เกิดขึ้นในจังหวัดนครศรีธรรมราช อีกลูกหนึ่ง คือ พายุโซนร้อน “ฟอร์เรสต์” ที่เคลื่อนขึ้นฝั่งเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2535 รูปที่ 1

2) ฤดูกาล (ที่มา : สถาบันอุตุนิยมวิทยา)

จังหวัดนครศรีธรรมราชมี 2 ฤดูกาล คือ

2.1) ฤดูร้อน ช่วงระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน มีอากาศร้อนตลอดฤดูกาล

2.1.1) ฤดูฝน แบ่งเป็น 2 ช่วงได้แก่

- (1) เดือนพฤษภาคม-ตุลาคม เป็นช่วงที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ แต่เนื่องจากมีเทือกเขานครศรีธรรมราชที่สูงชัน เป็นแนวกันทิศทางลมจึงมีฝนตกไม่มาก
- (2) เดือนพฤศจิกายน-มกราคมเป็นช่วงรับอิทธิพลลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือช่วงนี้ฝนตกหนาแน่น

2.2) ปริมาณน้ำฝน (ข้อมูล 10 ปี)

ในช่วง 10 ปี ที่ผ่านมา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีจำนวนวันฝนตกมากที่สุดเมื่อปี 2544 จำนวน 196 วัน และมีจำนวนวันฝนตกน้อยที่สุดเมื่อปี 2562 จำนวน 151 วัน ขณะที่ปริมาณน้ำฝนสูงสุดเมื่อปี 2560 จำนวน 4,452.10 มม. และปริมาณน้ำฝนน้อยสุดเมื่อปี 2562 จำนวน 1,893.60 มม. รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ปริมาณน้ำฝน และวันฝนตก ปี 2553 - 2562

ปี	จำนวนวันฝนตก (วัน)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)
2553	164	2,480.60
2554	196	4,201.60
2555	152	2,771.50
2556	155	2,421.90
2557	171	2,166.70
2558	156	2,370.20
2559	157	2,707.30
2560	188	4,452.10
2561	174	2,778.30
2562	151	1,893.60

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยานครศรีธรรมราช (บางจาก)

หมายเหตุ : ปริมาณน้ำฝน เป็นข้อมูลรวมทั้งปี

2.3) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ (ข้อมูล 10 ปี)

ในช่วง 10 ปี ที่ผ่านมา จังหวัดนครศรีธรรมราชมีอุณหภูมิสูงสุดเมื่อปี 2555 เท่ากับ 35.10 °C และต่ำสุด เมื่อปี 2555 เท่ากับ 21.53 °C ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดเมื่อปี 2558 เท่ากับ 96.98 และต่ำสุด เมื่อปี 2555 เท่ากับ 60.66 รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี 2553 - 2562

ปี	อุณหภูมิ (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
2553	32.53	23.59	28.06	96.75	66.67	81.83
2554	32.19	22.90	27.07	94.76	64.47	82.64
2555	35.10	21.53	28.31	93.92	60.66	77.29
2556	32.35	24.03	28.19	95.68	68.44	82.06
2557	32.59	23.70	28.19	96.37	65.82	81.12
2558	32.48	23.86	28.17	96.98	67.46	82.19
2559	32.98	24.28	27.83	96.76	66.10	84.90
2560	32.38	24.23	28.33	76.74	68.88	82.69
2561	32.53	23.81	27.37	95.50	64.05	83.06
2562	33.30	23.90	28.00	96.40	64.80	80.60

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยานครศรีธรรมราช (บางจาก)

1.1.3 แหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ คลอง (ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด/ทส.)

1) แม่น้ำ

(1) แม่น้ำปากพนัง ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาบรรทัด ในเขตตำบลวังอ่าง อำเภอ ชะอวดไหลผ่าน อำเภอชะอวด อำเภอเชียรใหญ่ และมีสาขาจากอำเภอหัวไทร ไหลมารวมกันที่บ้านปากแพรก กลายเป็น แม่น้ำปากพนังไหลลงสู่อ่าวนครศรีธรรมราชนับเป็นแม่น้ำที่สำคัญทางเศรษฐกิจของจังหวัดมาก โดยเฉพาะทางการเกษตรกรรมบริเวณลุ่มน้ำปากพนัง และสาขาบริเวณที่ราบมีพื้นที่มากกว่า 500,000 ไร่ มีโครงการพัฒนา

พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดำเนินการโดยกรมชลประทานและแม่น้ำปากพนัง เป็นที่ตั้งของท่าเทียบเรือประมง จังหวัดนครศรีธรรมราช และเป็นเส้นทางขนส่งทางน้ำที่สำคัญอีกด้วย

(2) แม่น้ำหลวง เป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำตาปี ต้นน้ำเกิดจากบริเวณทิศตะวันตกของเทือกเขานครศรีธรรมราช และเทือกเขาภูเก็ดส่วนที่เกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช มีต้นน้ำอยู่ที่อำเภอพิปูนและอำเภอฉวาง ไหลผ่านอำเภอฉวาง และอำเภอทุ่งใหญ่เข้าเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในเขตอำเภอพระแสง อำเภอนาสารไปรวมกับแม่น้ำคีรีรัฐนิคม (แม่น้ำพุมดวง) ที่อำเภอพุนพินเรียกว่า แม่น้ำตาปี แล้วไหลลงสู่อ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี แม่น้ำสายนี้เป็นแม่น้ำที่ยาวที่สุดของภาคใต้

2) คลอง

(1) คลองปากพูน ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช บริเวณทางด้านตะวันออกของเทือกเขา ต้นน้ำอยู่ที่น้ำตกพรหมโลก ในเขตอำเภอพรหมคีรี ไหลไปทางทิศตะวันออกผ่านตำบลบ้านเกาะ อำเภอพรหมคีรีและบ้านท่าแพ ตำบลปากพูน อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช

(2) คลองปากพญา - คลองปากนคร ต้นน้ำเกิดจากแหล่งน้ำหลายสาขาในเขตเทือกเขานครศรีธรรมราช ที่เขาศีรีวงเขตตำบลกำโลน อำเภอลานสกาไหลผ่านอำเภอเมือง ต้นน้ำเรียกว่า คลองท่าดี ผ่านสะพานรามณรงค์ ตำบลท่าวัง ผ่านตำบลท่าซึก ออกทะเลที่ปากพญา เรียกว่าคลองปากพญา

(3) เขาเสาชง ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ในเขตอำเภอลานสกา คลองนี้มีชื่อเรียกกันหลายชื่อตามท้องที่ ที่คลองไหลผ่าน คือ เมื่อไหลจากน้ำตกกะโรม เรียกว่าคลองเขาแก้ว เมื่อไหลเข้าสู่อำเภอร่อนพิบูลย์ เรียกว่าคลองเสาชง เมื่อไหลผ่านบ้านโคกคราม อำเภอร่อนพิบูลย์ เรียกว่า คลองโคกคราม เมื่อไหลผ่านเข้าสู่ตำบลชะเมา เรียกว่า คลองชะเมา เมื่อถึงหนองน้ำมดมีคลองแยกไปลงคลองปากนคร แต่ส่วนใหญ่ออกทะเลที่ปากนครบางจาก ตอนปลายคลองนี้จึงเรียกว่าคลองบางจาก

(4) คลองกลาย ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ในเขตพื้นที่อำเภอนบพิตำ ไหลไปออกทะเลที่อำเภอท่าศาลา

(5) คลองท่าหน ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราชตอนบนไหลสู่อ่าวไทยที่อำเภอสิชล

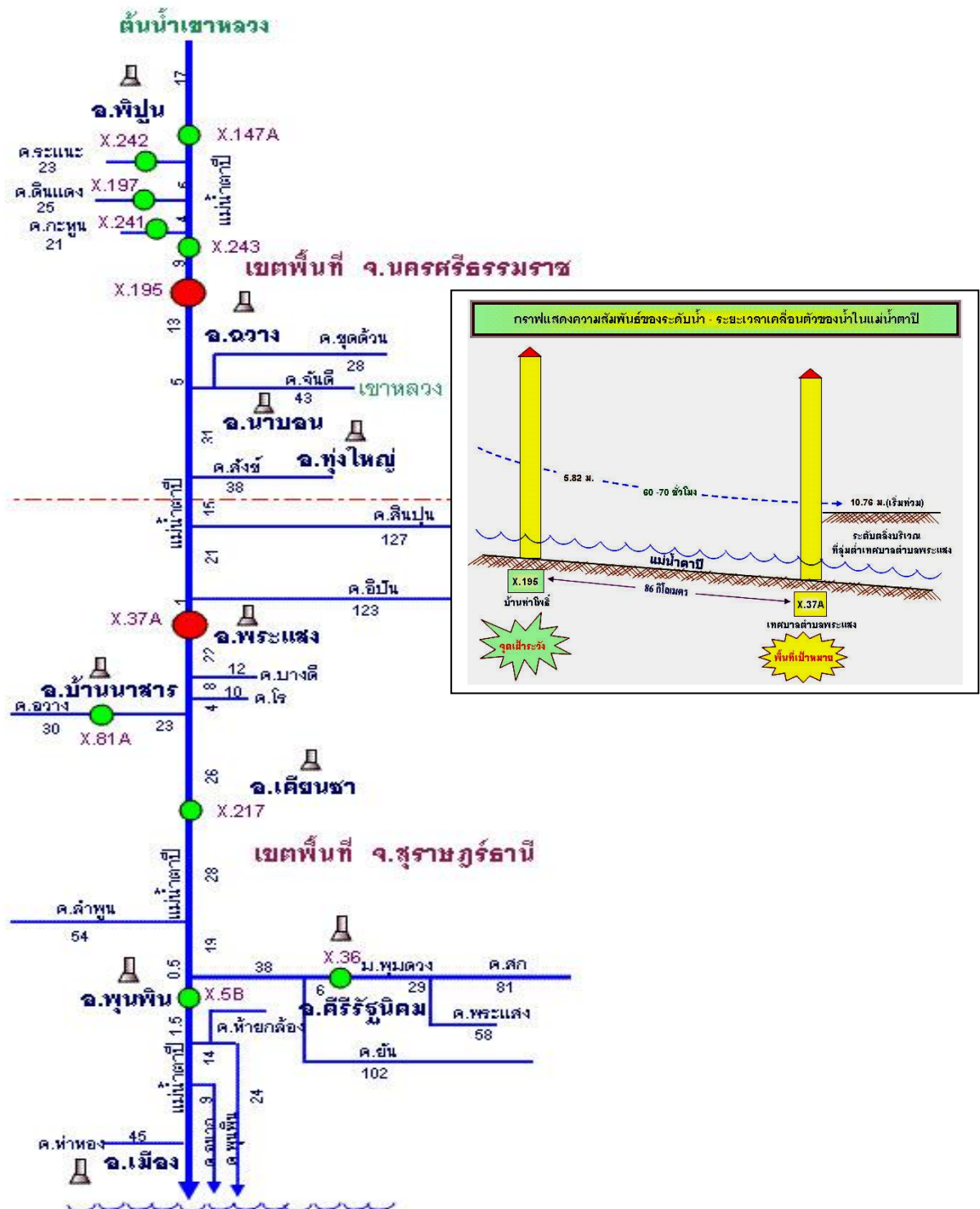
(6) คลองน้ำตกโยง ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราชด้านตะวันตก บริเวณน้ำตกโยง ตำบลถ้ำใหญ่ อำเภอทุ่งสง เข้าสู่อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง กลายเป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำตรัง

(7) คลองมิน ต้นน้ำเกิดจากภูเขาสามจอม อำเภอทุ่งใหญ่ เป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำหลวงหรือ แม่น้ำตาปี และไหลออกอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(8) คลองท่าเลา ต้นน้ำเกิดจากภูเขาวังหีบ อำเภอทุ่งสง เป็นภูเขาลูกหนึ่งในเทือกเขานครศรีธรรมราช ไหลลงทางใต้เข้าอำเภอห้วยยอด และออกทะเลอันดามันที่อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

(9) คลองท่าโลน ต้นน้ำเกิดจากภูเขาปลายเบ็กอำเภอทุ่งสง ไหลลงทางใต้ผ่าน ที่ว่าการอำเภอทุ่งสง ด้านตะวันออก แล้วรวมเข้ากับคลองท่าเลา ออกทะเลอันดามันในเขต อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

ภาพลำนํ้าธรรมชาติที่สำคัญ

1.1.4 ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ เช่น ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ

(ที่มา: สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครศรีธรรมราช)

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีพื้นที่ป่าไม้ แบ่งเป็น

- พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ 69 ป่า เนื้อที่ประมาณ 1,924,654.25 ไร่
- พื้นที่ป่าเลนอนุรักษ์ ประมาณ 146.11 ตร.กม. หรือ 91,370 ไร่
- พื้นที่อุทยานแห่งชาติ (5 แห่ง) ประมาณ 1,645.84 ตร.กม. หรือ 1,028,650 ไร่
- พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า (1 แห่ง) ประมาณ 166.40 ตร.กม. หรือ 104,000 ไร่
- พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า (2 แห่ง) ประมาณ 421.64 ตร.กม. หรือ 263,526 ไร่
- สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่า (1 แห่ง) ประมาณ 11.23 ตร.กม. หรือ 7,018 ไร่

1.2 ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

1.2.1 การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดนครศรีธรรมราช แบ่งเขตการปกครองตามลักษณะพื้นที่ออกเป็น 23 อำเภอ 165 ตำบล 1,552 หมู่บ้าน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 185 แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาล 53 แห่ง (แยกเป็นเทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 3 แห่ง และเทศบาลตำบล 49 แห่ง) และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) 130 แห่ง โดยแบ่งเป็น อบต.ขนาดใหญ่ 12 แห่ง คือ อบต.ท่าศาลา ท่าเรือ นาเคียน ช้างกลาง เขาขาว ห้ายสำเภา บ้านลานาว บางขัน ช้างซ้าย ร่อนพิบูลย์ หินตก และอบต.ทุ่งปรัง อบต. ขนาดกลาง 117 แห่ง อบต.ขนาดเล็ก 1 แห่ง คือ อบต.พิปูน รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัด

อำเภอ	พื้นที่		ร้อยละ	ที่ว่าการอำเภอ ห่างจากศาลา กลางจังหวัด (กม.)	จำนวน						
	ตร.กม.	ไร่			ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลนคร/ เมือง/ตำบล	อบต.	ชุมชน		
1. เมือง	617.447	346,804	6.21	10	13	115	1	1	5	10	95
2. เขียวใหญ่	227.116	228,589	2.28	52	10	97	-	-	2	8	13
3. ปากพนัง	422.454	331,904	4.25	36	17	141	-	1	3	13	22
4. ชะอวด	870.276	440,849	8.75	71	11	87	-	-	2	10	14
5. ทุ่งสง	1,041.999	586,647	10.48	56	12	124	-	1	3	8	20
6. ท่าศาลา	363.891	260,931	3.66	30	10	110	-	-	1	10	-
7. ร่อนพิบูลย์	298.222	280,324	3.00	32	6	57	-	-	3	5	-
8. ลิขล	703.105	427,692	7.07	66	9	110	-	-	2	8	10
9. ลานสกา	342.898	221,088	3.45	23	5	44	-	-	2	4	-
10. พิปูน	363.753	312,460	3.66	93	5	42	-	-	4	2	17
11. หัวไทร	417.733	272,717	4.20	62	11	99	-	-	3	9	-
12. ทุ่งใหญ่	603.287	380,703	6.07	102	7	63	-	-	2	6	7
13. ฉวาง	530.536	264,363	5.34	70	10	86	-	-	4	8	12

ตารางที่ 4 การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัด (ต่อ)

อำเภอ	พื้นที่		ร้อยละ	ที่ว่าการอำเภอ ห่างจากศาลา กลางจังหวัด (กม.)	จำนวน						
	ตร.กม.	ไร่			ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลนคร/ เมือง/ตำบล	อบต.	ชุมชน		
14. ชนม	433.926	193,800	4.36	100	3	34	-	-	3	1	6
15. นาบอน	192.899	124,000	1.94	77	3	34	-	-	1	3	-
16. พรหมคีรี	321.499	153,730	3.23	21	5	39	-	-	3	4	28
17. บางขัน	601.662	303,208	6.05	96	4	60	-	-	-	4	-
18. จุฬาภรณ์	192.670	144,864	1.94	62	6	30	-	-	-	5	-
19. ถ้ำพรรณรา	165.000	108,913	1.66	111	3	29	-	-	-	3	-
20. พระพรหม	147.963	92,116	1.49	15	4	40	-	-	1	3	-
21. เฉลิมพระ เกียรติ	129.680	114,533	1.30	22	4	37	-	-	2	2	-
22. นบพิตำ	720.156	453,123	7.24	52	4	38	-	-	1	3	-
23. ช้างกลาง	234.330	170,706	2.36	50	3	36	-	-	2	1	-
รวม	9,942.502	6,214,064	100	-	165	1,552	1	3	49	130	244

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดนครศรีธรรมราช 2562

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช ณ เม.ย. 2562

1.2.2 ข้อมูลประชากร

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีประชากรทั้งสิ้น 1,561,927 แบ่งเป็น เพศชาย 771,735 คน เพศหญิง 790,192 คน ครัวเรือน รวม 573,215 คน รายละเอียดดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนประชากรของจังหวัดนครศรีธรรมราช

อำเภอ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	ครัวเรือน
1. เมือง	132,698	139,412	272,110	110,423
2. เขียวใหญ่	21,577	21,487	43,064	14,899
3. ปากพนัง	49,569	49,101	98,670	33,338
4. ชะอวด	42,683	43,629	86,312	31,063
5. ท่งสง	81,150	80,937	162,087	64,009
6. ท่าศาลา	57,116	60,997	118,113	36,720
7. ร่อนพิบูลย์	40,891	41,574	82,465	27,120
8. สีชล	44,148	45,011	89,159	32,009
9. ลานสกา	19,930	21,019	40,949	15,218
10. พิปูน	14,319	14,707	29,026	11,607
11. หัวไทร	32,953	32,981	65,934	24,182
12. ท่งใหญ่	37,171	37,733	74,904	26,818
13. ฉวาง	32,509	34,453	66,962	25,618
14. ชนม	15,065	15,328	30,393	14,878

ตารางที่ 5 จำนวนประชากรของจังหวัดนครศรีธรรมราช (ต่อ)

อำเภอ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	ครัวเรือน
16. พรหมคีรี	18,499	18,970	37,469	12,458
17. บางขัน	23,940	23,507	47,447	16,337
18. จุฬาภรณ์	15,605	16,015	31,620	10,493
19. ถ้ำพรหมรา	9,652	9,686	19,338	7,307
20. พระพรหม	21,896	22,492	44,388	15,968
21. เฉลิมพระเกียรติ	15,846	15,772	31,618	10,614
22. นบพิตำ	16,788	16,745	33,533	11,769
23. ช้างกลาง	14,603	15,147	29,750	10,843
รวม	771,735	790,192	1,561,927	573,215

ที่มา : ประชากร, ที่ทำการปกครองจังหวัด ณ ธันวาคม 2562

1.3 ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

1.3.1 การศาสนา

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัด 622 แห่ง (มหานิกาย 540 แห่ง ธรรมยุต 82 แห่ง) ที่พักสงฆ์ 154 แห่ง มัสยิด 122 แห่ง โบสถ์คริสต์ 38 แห่ง มหาวิทยาลัยสงฆ์ 2 แห่ง โรงเรียนปริยัติธรรม แผนกสามัญ 5 แห่ง ศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด 101 แห่ง ศูนย์ปฏิบัติการพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ 12 แห่ง มี พระภิกษุรวม 3,280 รูป สามเณร 808 รูป จำนวนประชากรนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 93 นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 6 นับถือศาสนาคริสต์และอื่น ร้อยละ 1 (แผนพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช, 2561)

1.3.2 ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ) ปี 2562

ผลการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2562 ซึ่งได้ดำเนินการสำรวจคุณภาพชีวิตคนจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยจัดเก็บข้อมูลรอบปีที่ผ่านมา (ปี 2561) ของครัวเรือนที่อาศัยอยู่จริงในพื้นที่เกิน 6 เดือน ทั้งที่มีเลขที่บ้าน และไม่มีเลขที่บ้าน จำนวน 323,309 ครัวเรือน จาก 23 อำเภอ 162 ตำบล 25 อปท. 1,802 หมู่บ้าน/ชุมชน ประชากรทั้งหมด 904,493 คน แยกเป็น เพศชาย 443,174 คน คิดเป็นร้อยละ 49.00 เพศหญิง 462,319 คน คิดเป็นร้อยละ 51.00 มีผลสรุป ดังนี้

ตามตัวชี้วัด ข้อมูล จปฐ. จำนวน 5 หมวด 31 ตัวชี้วัด จากข้อมูลพบว่า ประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือตัวชี้วัดที่ 23 ครัวเรือนมีการออมเงิน ตกเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 27.47 รองลงมาคือ ตัวชี้วัดที่ 18 คนในครัวเรือนที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อ และยังไม่มีการทำได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ ตกเกณฑ์ร้อยละ 13.18 ตัวชี้วัดที่ 6 คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี ตกเกณฑ์ร้อยละ 11.59 ตัวชี้วัดที่ 16 เด็กอายุ 6-14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ตกเกณฑ์ร้อยละ 10.60 และตัวชี้วัดที่ 25 คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่ ตกเกณฑ์ร้อยละ 10.24 (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช, 2562)

1.4 ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

1.4.1 การคมนาคมขนส่ง (ที่มา : แผนพัฒนาจังหวัด ปี 2561)

การขนส่งทางบก

การเดินทางโดยรถยนต์ มีถนนสายหลักเข้าสู่จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

- 1) จากจังหวัดสุราษฎร์ธานีถึงจังหวัดนครศรีธรรมราช ทางหลวงหมายเลข 401 และ 4103 ระยะทาง 134 กิโลเมตร
- 2) จากจังหวัดตรัง ถึงจังหวัดนครศรีธรรมราช ทางหลวงหมายเลข 403 ระยะทาง 123 กิโลเมตร
- 3) จากจังหวัดสงขลา ถึงจังหวัดนครศรีธรรมราช ทางหลวงหมายเลข 408 ระยะทาง 161 กิโลเมตร
- 4) จากจังหวัดพัทลุง ถึงจังหวัดนครศรีธรรมราช ทางหลวงหมายเลข 41,403 ระยะทาง 99 กิโลเมตร
- 5) ข้อมูลจากทางหลวงแผ่นดิน มีสายประธาน 1 สายทาง รองประธาน 3 สายทาง และทางหลวงแผ่นดิน 45 สายทาง โดยมีระยะผิวทางลาดยาง 1,079.868 กิโลเมตร ผิวทางคอนกรีต 8.64 กิโลเมตร กำลังก่อสร้าง 9.80 กิโลเมตร

6) ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 4013 ตอนนครศรีธรรมราช-อำเภอปากพนัง กม.ที่ 17+867 ถึง กม.ที่ 27.663 ต่อกับเขตเทศบาลเมืองปากพนัง

การคมนาคมภายในจังหวัด มีรถสองแถววิ่งบริการรอบเมืองและจากนครศรีธรรมราชไปสู่จังหวัดใกล้เคียง สามารถเลือกใช้บริการได้ทั้งรถตู้โดยสาร รถแท็กซี่มีเตอร์และรถโดยสารประจำทาง นอกจากนี้ยังมีรถทัวร์โดยสารประจำทาง 991 (กรุงเทพ-นครศรีธรรมราช-ปากพนัง) สาย 998 (กรุงเทพ-ทุ่งสง) และสาย 62 (กรุงเทพ-ขนอม)

การขนส่งทางรถไฟ

จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นทางผ่านไปสู่จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง โดยรถไฟสายใต้ทุกขบวนจะผ่านชุมทางทุ่งสง และมีทางรถไฟแยกจากชุมทางเขาชุมทองไปยังสถานีนครศรีธรรมราช สำหรับขบวนรถจากนครศรีธรรมราช ได้แก่ ขบวนรถจากนครศรีธรรมราช – กรุงเทพ และกรุงเทพ-นครศรีธรรมราช วันละ 2 ขบวน คือ รถด่วน และรถเร็ว

รถเร็ว ขบวน 174 ต้นทางนครศรีธรรมราช เวลา 13.00 น. ถึงกรุงเทพฯ เวลา 05.10 น.

รถด่วน ขบวน 86 ต้นทางนครศรีธรรมราช เวลา 15.00 น. ถึงกรุงเทพฯ เวลา 06.30 น.

รถเร็ว ขบวน 173 ต้นทางกรุงเทพฯ เวลา 17.35 น. ถึงนครศรีธรรมราช เวลา 09.55 น.

รถด่วน ขบวน 85 ต้นทางกรุงเทพฯ เวลา 19.30 น. ถึงนครศรีธรรมราช เวลา 10.55 น.

การขนส่งทางเครื่องบิน

จังหวัดนครศรีธรรมราชมีท่าอากาศยานนครศรีธรรมราช ตั้งอยู่ตำบลปากพนัง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช อยู่ห่างจากจังหวัดประมาณ 15 กิโลเมตร มีพื้นที่ 1,790 ไร่ ปัจจุบันท่าอากาศยานนครศรีธรรมราช มี 3 สายการบินที่ให้บริการ คือ สายการบินนกแอร์ บินตรงจากกรุงเทพมหานคร โดยใช้ท่าอากาศยานดอนเมือง เป็นฐานการบินหลัก มายังนครศรีธรรมราช จำนวน 6 เที่ยวบินต่อวัน สายการบินไทยแอร์เอเชีย มีเส้นทางบินตรงจากกรุงเทพมหานคร โดยใช้ท่าอากาศยานดอนเมือง เป็นฐานการบินหลัก มายังนครศรีธรรมราช จำนวน 4 เที่ยวบินต่อวัน สายการบินไทยไลอ้อนแอร์ มีเส้นทางบินตรงจากกรุงเทพฯ โดยใช้ท่าอากาศยานดอนเมือง เป็นฐานการบินหลัก มายังนครศรีธรรมราช จำนวน 3 เที่ยวบินต่อวัน รวมเที่ยวบินขา

เข้าและขาออกของท่าอากาศยานนครศรีธรรมราช จากกรุงเทพมหานคร มาয়ังนครศรีธรรมราช ทั้งสิ้น 13 เที่ยวบินต่อวัน รวมเป็น 91 เที่ยวบินต่อสัปดาห์

การขนส่งทางเรือ

จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นเมืองติดต่อกับน้ำ ในอดีตเป็นเมืองท่าที่สำคัญ เป็นเส้นทาง การขนส่งทางน้ำ ได้แก่ อำเภอปากพนัง อำเภอขนอม อำเภอท่าศาลา ปัจจุบันมีท่าเทียบเรือใช้ในการขนส่ง สินค้ามีทั้งของรัฐบาลและเอกชน รวม 28 ท่าเทียบเรือ (แผนพัฒนาจังหวัด, 2561)

1.4.2 ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด (โปรดทำเครื่องหมาย)

ด้านศุลกากร (ด้านชายแดน ท่าเรือ ท่าอากาศยาน คนเดินเท้า อื่นๆ)

ศุลกากรนครศรีธรรมราช ที่ตั้งวัดท่าแพ ด้านริมคลองปากพูน ตำบลปากพูน อำเภอ เมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ประเภท ด้านท่าเรือ

ด้านศุลกากรสิทธิ ที่ตั้ง ถนนชายทะเล ตำบลสิทธิ อำเภอสิทธิ จังหวัดนครศรีธรรมราช ประเภท

ด้านชายแดน

ด้านตรวจพืช ที่ตั้ง....

มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น

ไม่มี

มี

ที่ตั้งสถานกักกันพืช

ไม่มี

มี

ด้านตรวจประมง ที่ตั้ง.....

มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น

ไม่มี

มี

ที่ตั้งสถานกักกันสัตว์น้ำ

ไม่มี

มี

ด้านปศุสัตว์ ที่ตั้ง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคใต้ตอนบน ถนนทุ่งสง-กะปาง

ตำบลที่วัง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น

ไม่มี

มี

ที่ตั้งสถานกักกันสัตว์

ไม่มี

มี

1.4.3 ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ไฟฟ้า

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีหน่วยงานไฟฟ้าภูมิภาค ซึ่งรับผิดชอบในการบริการจำหน่าย พลังงานไฟฟ้าในพื้นที่ รวม 3 การไฟฟ้า ดังนี้

1) สถานีไฟฟ้านครศรีธรรมราช รับผิดชอบในพื้นที่ 11 อำเภอ คือ อำเภอเมือง ลานสกา พรหมคีรี ท่าศาลา สิชล ขนอม ร่อนพิบูลย์ ชะอวด จุฬาภรณ์ พระพรหม และอำเภอนบพิตำ

2) สถานีไฟฟ้าทุ่งสง รับผิดชอบในพื้นที่ 8 อำเภอ คือ อำเภอทุ่งสง ทุ่งใหญ่ ฉวาง นาบอน พิปูน บางขัน ถ้ำพรรณรา และอำเภอช้างกลาง

3) สถานีไฟฟ้าปากพนัง รับผิดชอบในพื้นที่ 4 อำเภอ คือ อำเภอปากพนัง หัวไทร เขียวใหญ่ และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีสถานะการใช้ไฟฟ้าจังหวัดนครศรีธรรมราช ณ 30 เมษายน 2562 แบ่งเป็น หมู่บ้านทั้งหมด 1,553 หมู่บ้าน ใช้ไฟฟ้าแล้ว 1,553 หมู่บ้าน ประชากรรวม 567,310 คน ครัวเรือน มีไฟฟ้าใช้แล้ว 566,668 ครัวเรือน ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ 642 ครัวเรือน รายละเอียดดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 สถานะการใช้ไฟฟ้าจังหวัดนครศรีธรรมราช

อำเภอ	หมู่บ้านทั้งหมด (หมู่บ้าน)	หมู่บ้านที่ใช้ไฟ แล้ว (หมู่บ้าน)	ครัวเรือนทั้งหมด (ครัวเรือน)	มีไฟใช้แล้ว (ครัวเรือน)	ยังไม่มีไฟใช้ (ครัวเรือน)
ขนอม	34	34	14,645	14,607	38
จุฬาภรณ์	30	30	10,398	10,388	10
ฉวาง	86	86	25,470	25,464	6
เฉลิมพระเกียรติ	37	37	10,495	10,468	27
ชะอวด	87	87	30,831	30,799	32
ช้างกลาง	36	36	10,785	10,785	0
เชียรใหญ่	97	97	14,760	14,726	34
ถ้ำพรพรรณรา	29	29	7,252	7,252	0
ท่าศาลา	110	110	36,193	36,173	20
ทุ่งสง	124	124	63,360	63,325	35
ทุ่งใหญ่	63	63	26,630	26,593	37
นบพิตำ	38	38	11,647	11,646	1
นาบอน	34	34	9,438	9,421	17
บางขัน	60	60	16,212	16,189	23
ปากพนัง	142	142	32,968	32,856	112
พรหมคีรี	39	39	12,308	12,297	11
พรหมคีรี	39	39	12,308	12,297	11
พระพรหม	40	40	15,762	15,714	48
พิปูน	42	42	11,524	11,522	2
เมือง	115	115	109,129	109,047	82
ร่อนพิบูลย์	57	57	26,818	26,817	1
ลานสกา	44	44	15,091	15,074	17
สิชล	110	110	31,618	31,564	54
หัวไทร	99	99	23,976	23,941	35
รวม	1,553	1,553	567,310	566,668	642

ที่มา การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 2 (ภาคใต้) จังหวัดนครศรีธรรมราช

การประปา

จังหวัดนครศรีธรรมราชมีหน่วยงานที่ให้บริการด้านการประปาของจังหวัด คือการประปาส่วนภูมิภาค และการประปาเทศบาล ดังนี้

การประปาส่วนภูมิภาค จังหวัดนครศรีธรรมราช มี 6 สาขา ได้แก่ สาขานครศรีธรรมราช สาขาทุ่งสง สาขาปากพนัง สาขาชะอวด สาขาจันดี และสาขาขนอม รายละเอียดดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ข้อมูลการใช้น้ำการประปาส่วนภูมิภาค จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประเภท	ผู้ใช้น้ำ	หน่วย
สาขานครศรีธรรมราช		
จำนวนผู้ใช้น้ำทั้งหมด	7,689	ราย
กำลังการผลิตที่ใช้งาน	8,654	ลบ.ม./วัน
ปริมาณน้ำผลิต	250,997	ลบ.ม./เดือน
ปริมาณน้ำผลิตจ่าย	243,467	ลบ.ม./เดือน
ปริมาณน้ำจำหน่าย	188,915	ลบ.ม./เดือน
สาขาทุ่งสง		
จำนวนผู้ใช้น้ำทั้งหมด	24,098	ราย
กำลังการผลิตที่ใช้งาน	24,960	ลบ.ม./วัน
ปริมาณน้ำผลิต	752,956	ลบ.ม./เดือน
ปริมาณน้ำผลิตจ่าย	723,250	ลบ.ม./เดือน
ปริมาณน้ำจำหน่าย	477,355	ลบ.ม./เดือน
สาขาชะอวด		
จำนวนผู้ใช้น้ำทั้งหมด	4,818	ราย
กำลังการผลิตที่ใช้งาน	5,040	ลบ.ม./วัน
ปริมาณน้ำผลิต	125,142	ลบ.ม./เดือน
ปริมาณน้ำผลิตจ่าย	121,055	ลบ.ม./เดือน
ปริมาณน้ำจำหน่าย	76,377	ลบ.ม./เดือน
สาขาปากพนัง		
จำนวนผู้ใช้น้ำทั้งหมด	12,766	ราย
กำลังการผลิตที่ใช้งาน	12,640	ลบ.ม./วัน
ปริมาณน้ำผลิต	327,680	ลบ.ม./เดือน
ปริมาณน้ำผลิตจ่าย	318,458	ลบ.ม./เดือน
ปริมาณน้ำจำหน่าย	219,540	ลบ.ม./เดือน
สาขาจันดี		
จำนวนผู้ใช้น้ำทั้งหมด	7,657	ราย
กำลังการผลิตที่ใช้งาน	8,400	ลบ.ม./วัน
ปริมาณน้ำผลิต	183,638	ลบ.ม./เดือน
ปริมาณน้ำผลิตจ่าย	175,268	ลบ.ม./เดือน
ปริมาณน้ำจำหน่าย	120,266	ลบ.ม./เดือน
สาขาขนอม		
จำนวนผู้ใช้น้ำทั้งหมด	5,894	ราย
กำลังการผลิตที่ใช้งาน	6,480	ลบ.ม./วัน
ปริมาณน้ำผลิต	158,588	ลบ.ม./เดือน
ปริมาณน้ำผลิตจ่าย	157,248	ลบ.ม./เดือน
ปริมาณน้ำจำหน่าย	102,058	ลบ.ม./เดือน

ที่มา : กองศูนย์ข้อมูลและแผนเทคโนโลยีสารสนเทศ การประปาส่วนภูมิภาค มีนาคม 2563

1.5 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

1.5.1 สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป

เศรษฐกิจจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2563 คาดว่าจะชะลอตัวที่ ร้อยละ 0.7 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ ร้อยละ 0.3 - 1.1) โดยมีแรงกดดันจากด้านอุปทานและด้านอุปสงค์ที่ชะลอตัว ภายใต้สมมติฐานคือ **ด้านอุปทาน** คาดว่าจะชะลอตัวที่ ร้อยละ 2.0 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ ร้อยละ 1.5 - 2.4) ตาม **ภาคเกษตรกรรม** คาดว่าจะชะลอตัวที่ ร้อยละ 4.7 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ ร้อยละ 4.2 - 5.1) จากสภาวะฝนทิ้งช่วงทำให้เกิดภัยแล้งปริมาณน้ำไม่เพียงพอประกอบกับปัจจัยลบด้านราคา **ภาคบริการ** คาดว่าจะชะลอตัวที่ ร้อยละ 4.0 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ ร้อยละ 3.5 - 4.5) สะท้อนจากปริมาณการใช้ไฟฟ้าในโรงแรมที่ชะลอตัวเนื่องจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราชพึ่งพากลุ่มลูกค้าจัดประชุมสัมมนา จึงมีผลกระทบโดยตรงจากนโยบายงดการจัดกิจกรรม การรวมกลุ่มจากสถานการณ์ COVID-19 เป็นอย่างมากมีการยกเลิกการจัดประชุมสัมมนาและเลื่อนการจัดประชุมสัมมนาอย่างไม่มีกำหนดในส่วนของกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สร้างแรงจูงใจในการเดินทางเข้ามาในพื้นที่นครศรีธรรมราช ก็มีการเลื่อนอย่างไม่มีกำหนดเช่นเดียวกัน ส่วน **ภาคอุตสาหกรรม** คาดว่าจะหดตัวร้อยละ -4.5 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ ร้อยละ -5 - -4) ตามอุตสาหกรรมไม้อย่างพาราแปรรูป เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลให้การส่งออกและการนำเข้าสินค้าได้รับผลกระทบเพิ่มเติมจากมาตรการปิดเมืองของจีน **ด้านอุปสงค์** คาดว่าจะขยายตัวในอัตรา ร้อยละ 1.7 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ ร้อยละ 1.3 - 1.9) จากการขยายตัวของ **การใช้จ่ายภาครัฐ** ที่คาดว่าจะขยายตัวในอัตรา ร้อยละ 3.5 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ ร้อยละ 3.0 - 4.0) เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้รัฐบาลต้องเร่งกระตุ้นการใช้จ่ายผ่านงบประมาณและมาตรการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากโรคดังกล่าว ส่วน **การบริโภคภาคเอกชน** คาดว่าจะชะลอตัว ร้อยละ 1.0 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ ร้อยละ 0.5 - 1.5) และ **การลงทุนภาคเอกชน** ที่คาดว่าจะชะลอตัว ร้อยละ 0.2 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ ร้อยละ 0.1 - 0.2) เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ส่งผลกระทบในห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) เดียวกัน ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจภายในจังหวัด อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2563 คาดว่าจะปรับตัวอยู่ที่ ร้อยละ 0.9 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ ร้อยละ 0.7 - 1.0) จากหมวดอาหารและเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ สำหรับผู้มีงานทำในปี 2563 คาดว่าจะมีจำนวน 852,565 คน เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเพียงร้อยละ 0.1 จากความต้องการแรงงานภาคบริการ

1.5.2 ผลผลิตภัณฑัวมวลรวมของจังหวัดนครศรีธรรมราช (GPP) 16 สาขา

ผลผลิตภัณฑัวมวลรวมจังหวัด (GPP) ปี 2561 เท่ากับ 164,374 ล้านบาท รายได้ส่วนใหญ่ขึ้นกับสาขาเกษตรกรรม มูลค่า 43,063 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 26.19 รองลงมา คือ สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล มูลค่า 19,754 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.01 และ สาขาการผลิตอุตสาหกรรม มูลค่า 17,134 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.42 ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลผลิตภัณฑัวมวลรวมของจังหวัดนครศรีธรรมราช

สาขาการผลิต	ปี 2560	ปี 2561
Agriculture	43,242	43,063
<i>Agriculture</i>	43,242	43,063
Agriculture, forestry and fishing	43,242	43,063
Non-Agriculture	116,715	121,311
<i>Industrial</i>	37,795	39,332
Mining and quarrying	7,662	8,023
Manufacturing	18,268	17,134
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	11,618	13,900
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	246	274
<i>Services</i>	78,920	81,979
Construction	5,690	5,902
Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles	19,453	19,754
Transportation and storage	4,260	4,458
Accommodation and food service activities	1,545	1,743
Information and communication	1,460	1,502
Financial and insurance activities	8,959	9,369
Real estate activities	5,785	6,927
Professional, scientific and technical activities	741	685
Administrative and support service activities	591	622
Public administration and defence; compulsory social security	10,043	10,695
Education	15,057	14,429
Human health activities	4,105	4,558
Arts, entertainment and recreation	218	279
Other service activities	1,014	1,056
Gross provincial product (GPP)	159,957	164,374
GPP Per capita (Baht)	106,637	109,050
Population (1,000 persons)	1,500	1,507

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562

1.5.3 ด้านอุตสาหกรรม

1) อุตสาหกรรมยางพาราและผลิตภัณฑ์ แบ่งเป็น

1.1) อุตสาหกรรมยางแผ่นรมควัน จำนวน 96 โรง กำลังการผลิตรวมประมาณ 470,000 ตัน/ปี

- แยกเป็นโรงงานขนาดกลางและใหญ่ จำนวน 25 โรงงาน

- โรงงานสหกรณ์ชุมชน จำนวน 71 โรงงาน

1.2) อุตสาหกรรมน้ำยางข้น จำนวน 5 โรง กำลังการผลิต 70,000 ตัน/ปี ตลาดส่งออกที่สำคัญได้แก่ มาเลเซีย และจีน

1.3) อุตสาหกรรมยางแท่ง จำนวน 6 โรง กำลังการผลิต 278,200 ตัน/ปี ตลาดต่างประเทศที่สำคัญ ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา

2) อุตสาหกรรมแปรรูปไม้ยางพารา จำนวน 78 โรง กำลังการผลิต 1,100,000 ลูกบาศก์เมตร/ปี ปัจจุบันมีปริมาณการผลิตลดลงเนื่องจากราคาวัตถุดิบที่สูงขึ้น และความต้องการของตลาดส่งออกลดน้อยลง

3) อุตสาหกรรมสกัดน้ำมันปาล์มดิบ จำนวน 8 โรง กำลังการผลิต 1,830 ตัน/วัน

4) อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ เป็นโรงงานขนาดใหญ่ จำนวน 1 โรง กำลังการผลิต 1,394,587 เมตริกตัน/ปี ผลิตและจำหน่ายปูนซีเมนต์ในพื้นที่ภาคใต้

5) อุตสาหกรรมผลิต ส่งจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า จำนวน 1 โรงงาน กำลังการผลิต 824 เมกะวัตต์

6) โรงแยกก๊าซธรรมชาติ จำนวน 1 โรง กำลังการผลิต SALES GAS 71,610 ล้านลูกบาศก์ฟุต/วัน LPG 166,980 ตัน/ปี และก๊าซโซลีนธรรมชาติ 30,927 ตัน/ปี

7) อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล มีโรงงานปลาป่น จำนวน 13 โรง ปัจจุบันได้หยุดการประกอบกิจการชั่วคราวหลายโรงงาน เนื่องจากปริมาณสัตว์น้ำทะเลในอ่าวไทยมีน้อย ประกอบกับมาตรการ IUU ทำให้เรือประมงหยุดกิจการ ทำให้ปริมาณสัตว์น้ำทะเลซึ่งเป็นวัตถุดิบมีน้อย

1.5.4 หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการคัดสรร ระดับ 1 – 5 ดาว รวม 257 ผลิตภัณฑ์แยกได้ ดังนี้

1) ระดับ 5 ดาว	70	ผลิตภัณฑ์
2) ระดับ 4 ดาว	119	ผลิตภัณฑ์
3) ระดับ 3 ดาว	55	ผลิตภัณฑ์
4) ระดับ 2 ดาว	13	ผลิตภัณฑ์
5) ระดับ 1 ดาว	-	ผลิตภัณฑ์

1.6 ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น แรงงาน การท่องเที่ยว

1.6.1 ด้านแรงงาน

สถานการณ์แรงงานจังหวัดนครศรีธรรมราช ไตรมาส 4 ปี 2562 จากข้อมูลประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อเดือนธันวาคม 2562 มีประชากรจำนวนทั้งสิ้น 1,562,572 คน เป็นผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 1,265,107 คน โดยเป็นผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน รวมจำนวน 829,885 คน แยกเป็นผู้มีงานทำ 816,640 คน ผู้ว่างงาน จำนวน 12,564 คน สำหรับกำลังแรงงานที่รอฤดูกาลในไตรมาสนี้มีจำนวน 681 คน ด้านการมีงานทำ พบว่า ผู้มีงานทำจำนวน 816,640 คน เป็นผู้มีงานทำในภาคเกษตรกรรม จำนวน 319,396 คน คิดเป็นร้อยละ 39.11 ของจำนวนผู้มีงานทำ ส่วนผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรม จำนวน 497,244 คน คิดเป็นร้อยละ 60.89 ของจำนวนผู้มีงานทำ ในส่วนของจำนวนผู้มีงานทำในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 223,555 คน คิดเป็นร้อยละ 27.37 ของจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมด สำหรับสถานภาพการทำงานของผู้มีงานทำในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ส่วนใหญ่ทำงานส่วนตัว จำนวน 336,634 คน คิดเป็นร้อยละ 41.22 ด้านการว่างงาน มีผู้ว่างงาน จำนวน 12,564 คน คิดเป็นร้อยละ 1.52 ของกำลังแรงงาน อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ วันละ 310 บาท ต่อคน (วันละไม่เกิน 8 ชั่วโมง) เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2561

1.6.2 ด้านการท่องเที่ยว

จังหวัดนครศรีธรรมราชมีการบริการและการท่องเที่ยว ดังนี้

- 1) ทรัพยากรท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช รวม 598 แห่ง ได้แก่

ประเภทธรรมชาติ	282 แห่ง
ประเภทประวัติศาสตร์โบราณ ศาสนสถาน	103 แห่ง
ประเภทวัฒนธรรม วิถีชีวิตชุมชน และกิจกรรม	88 แห่ง
ประเภทกลุ่มนิเวศน์ป่าเขา	50 แห่ง
ประเภทกลุ่มหาดทราย	20 แห่ง
ประเภทกลุ่มวิถีกลุ่มน้ำมี	6 แห่ง
ประเภทกลุ่มศาสนาศิลปวัฒนธรรม	49 แห่ง
- 2) สถานที่พักโรงแรมรีสอร์ท 319 แห่ง มีห้องพัก 7,737 ห้อง
- 3) ศูนย์บริการข่าวสารนักท่องเที่ยว (Information Center) 4 แห่ง คือ
 - (1) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนครศรีธรรมราช
 - (2) สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครศรีธรรมราช
 - (3) เทศบาลนครนครศรีธรรมราช
 - (4) ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
- 4) บริษัทนำเที่ยว 38 แห่ง
- 5) ร้านอาหาร 300 ร้าน
- 6) มัคคุเทศก์ในพื้นที่ที่ผ่านการอบรม 670 คน

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ

- 1) วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร ตั้งอยู่ที่ ถนนราชดำเนิน อำเภอเมือง เป็นอารามหลวงชั้นเอก ชั้นวรมหาวิหาร เดิมชื่อวัดพระธาตุมีลักษณะรูปแบบศิลปกรรม เป็นเจดีย์ทรงลังกา มีปลียอดทองคำ เป็นปูชนียสถานที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของภาคใต้
- 2) พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ตั้งอยู่ที่ ถนนราชดำเนิน ภายในอาคารจัดแสดงโบราณวัตถุสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ศิลปะสมัยทวารวดีจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์เปิดบริการสัปดาห์ละ 5 วัน หยุดวันจันทร์ วันอังคารและวันนักขัตฤกษ์
- 3) สำนักวิปัสสนากรรมฐานวัดชายนา ตั้งอยู่ที่ ถนนพัฒนาการทุ่งปรัง อำเภอเมือง ริเริ่มโดยท่านพุทธทาสภิกขุเป็นสาขาหนึ่งของวัดสวนโมกข์
- 4) หอพระพุทธสิหิงค์ ตั้งอยู่ในบริเวณศาลากลางจังหวัด ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปซึ่งเป็นที่เคารพบูชาหนึ่งในสามของประเทศไทย
- 5) ศาลพระเสื้อเมือง ตั้งอยู่อยู่ตรงข้ามวัดสวนป่า อำเภอเมือง ภายในมีเทวรูป 2 องค์ คือ พระเสื้อเมือง และพระทรงเมือง
- 6) หอพระอิศวร ตั้งอยู่ที่ ถนนราชดำเนิน อำเภอเมือง เป็นโบราณสถานในศาสนาพราหมณ์ ลัทธิไศวนิกาย เป็นที่ประดิษฐานศิวลึงค์
- 7) หอพระนารายณ์ ตั้งอยู่ที่ ถนนราชดำเนิน อำเภอเมือง เป็นโบราณสถานในศาสนาพราหมณ์
- 8) กำแพงเมือง ตั้งอยู่ที่ ถนนราชดำเนิน เป็นกำแพงที่ซ่อมขึ้นใหม่ ตามรูปแบบเดิม

9) ศาลาโดมหรือศาลาประดู่หก ตั้งอยู่ที่ ถนนราชดำเนิน เป็นสถานที่พักของคนเข้าเมือง ไม่ทันในสมัยก่อน

10) พระวิหารสูงหรือหอพระสูง ตั้งอยู่ที่ ถนนท่าช้าง ใกล้กับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนครศรีธรรมราช

2. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

2.1 ครัวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร

จังหวัดนครศรีธรรมราชมีครัวเรือนประชากร 573,215 ครัวเรือน ครัวเรือนเกษตรกร 170,751 ครัวเรือน แรงงานภาคเกษตร 443,953 ราย ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 จำนวนครัวเรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดนครศรีธรรมราช

อำเภอ	ครัวเรือน ประชากร	ครัวเรือนเกษตรกร	จำนวนแรงงาน ภาคเกษตร (ราย)	ร้อยละครัวเรือน เกษตรกร/ครัวเรือน ทั้งหมด
1. เมือง	110,423	18,994	49,384	17.20
2. เขียวใหญ่	14,899	7,887	20,506	52.94
3. ปากพนัง	33,338	11,947	31,062	35.84
4. ชะอวด	31,063	16,476	42,838	53.04
5. ท่งสง	64,009	18,706	48,636	29.22
6. ท่าศาลา	36,720	15,933	41,426	43.39
7. ร่อนพิบูลย์	27,120	13,305	34,593	49.06
8. สีชล	32,009	16,721	43,475	52.24
9. ลานสกา	15,218	7,727	20,090	50.78
10. พิปูน	11,607	6,506	16,916	56.05
11. หัวไทร	24,182	9,874	25,672	40.83
12. ท่งใหญ่	26,818	12,806	33,296	47.75
13. ฉวาง	25,618	11,339	29,481	44.26
14. ชนอม	14,878	4,986	12,964	33.51
15. นาบอน	9,524	4,750	12,350	49.87
16. พรหมคีรี	12,458	7,173	18,650	57.58
17. บางขัน	16,337	9,591	24,937	58.71
18. จุฬาภรณ์	10,493	7,295	18,967	69.52
19. ถ้าพรธรรมา	7,307	3,881	10,091	53.11
20. พระพรหม	15,968	7,542	19,609	47.23
21. เฉลิมพระเกียรติ	10,614	4,986	12,964	46.98
22. นบพิตำ	11,769	8,302	21,585	70.54
23. ช้างกลาง	10,843	5,872	15,267	54.15
รวม	573,215	170,751	443,953	29.79

ที่มา : ประชากร, ที่ทำการปกครองจังหวัด ณ ธันวาคม 2562 ครัวเรือนเกษตรกร, ทะเบียนเกษตรกร ปี 2563

จำนวนแรงงาน คำนวณจากครัวเรือนเกษตรกร* 2.6 (จำนวนแรงงานเฉลี่ยของ สศก.)

2.2 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีพื้นที่ทั้งหมด 6,214,064 ไร่ แบ่งการใช้ที่ดิน เป็นที่ดินเพื่อการเกษตร จำนวน 4,152,703 ไร่ ประกอบด้วย ที่นา จำนวน 365,863 ไร่ พื้นที่ปลูกไม้ผล/ไม้ยืนต้น จำนวน 3,609,947 ไร่ พืชไร่/พืชผัก/ไม้ดอก จำนวน 22,087 ไร่ และเกษตรอื่นๆ 154,806 ไร่ ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

จังหวัด	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร								รวมพื้นที่ทำการเกษตร	
		ที่นา		ไม้ผล/ไม้ยืนต้น		พืชไร่/พืชผัก/ไม้ดอก		เกษตรอื่นๆ			
		จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร
นครศรีธรรมราช	6,214,064	365,863	8.81	3,609,947	86.93	22,087	0.53	154,806	3.73	4,152,703	66.82

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช

2.3 แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

2.3.1 พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน (ที่มา : โครงการชลประทานนครศรีธรรมราช 2562)

การพัฒนาแหล่งน้ำในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในระบบชลประทานมีพื้นที่ชลประทาน 903,758 ไร่ พื้นที่ชลประทาน และพื้นที่รับประโยชน์ 521,840 ไร่ แยกได้ดังนี้

1. แหล่งน้ำขนาดใหญ่ จำนวน 3 โครงการ คือ ปริมาณน้ำเก็บกัก 80.00 ล้าน ลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทาน 588,623 ไร่ พื้นที่รับประโยชน์ 293,527 ไร่
2. แหล่งน้ำขนาดกลาง จำนวน 16 โครงการ ปริมาณน้ำเก็บกัก 201.00 ล้าน ลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทาน 207,546 ไร่ พื้นที่รับประโยชน์ 51,500 ไร่
3. แหล่งน้ำขนาดเล็ก สูบน้ำด้วยไฟฟ้า และแก้มลิง มีจำนวน 214 โครงการ ปริมาณน้ำเก็บกัก 5,947 ล้าน ลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทาน 107,589 ไร่ พื้นที่รับประโยชน์ 176,813 ไร่

2.3.2 แหล่งน้ำอื่นๆ

1) แหล่งน้ำในไร่นา มีทั้งสิ้น 691 บ่อ ได้แก่ อำเภอเมือง 26 บ่อ เชียงใหญ่ 16 บ่อ ปากพนัง 80 บ่อ ชะอวด 15 บ่อ ทุ่งสง 77 บ่อ ท่าศาลา 38 บ่อ ร่อนพิบูลย์ 18 บ่อ สีชล 54 บ่อ พิปูน 2 บ่อ หัวไทร 22 บ่อ ทุ่งใหญ่ 100 บ่อ ฉวาง 19 บ่อ ขนอม 25 บ่อ นาบอน 9 บ่อ พรหมคีรี 42 บ่อ บางขัน 47 บ่อ จุฬาภรณ์ 13 บ่อ ถ้ำพรรณรา 15 บ่อ พระพรหม 32 บ่อ เฉลิมพระเกียรติ 29 บ่อ และนบพิตำ 12 บ่อ (สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช, เมษายน 2562) รายละเอียดดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 แหล่งน้ำในไร่นา

อำเภอ	จำนวนบ่อ
1. เมือง	26
2. เขียวใหญ่	16
3. ปากแพะ	80
4. ชะอวด	15
5. พุ่งสง	77
6. ท่าศาลา	38
7. ร่อนพิบูลย์	18
8. ลีชิล	54
9. ลานสกา	0
10. พิปูน	2
11. หัวไทร	22
12. พุ่งใหญ่	100
13. ฉวาง	19
14. ขนอม	25
15. นาบอน	9
16. พรหมคีรี	42
17. บางขัน	47
18. จุฬาภรณ์	13
19. ถ้ำพรหม	15
20. พระพรหม	32
21. เกลิมพระเกียรติ	29
22. นบพิตำ	12
23. ช้างกลาง	0
รวม	691

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช, 2561

2) แหล่งน้ำขนาดเล็ก นอกเขตชลประทาน

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีแหล่งน้ำขนาดเล็กนอกเขตชลประทาน ของกรมพัฒนาที่ดิน ตั้งแต่ปี 2554-2561 รวม 37 แหล่ง รายละเอียดดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แหล่งน้ำขนาดเล็ก นอกเขตชลประทาน ของกรมพัฒนาที่ดิน ปี 2554 - 2561

ที่	ลักษณะโครงการ	บ้าน	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปี	ความจุ ลบ.ม.
1	อ่างเก็บน้ำ	หน้าเขา		ควนกรด	ทุ่งสง	25	3,400
2	สระเก็บน้ำ	คลองชัย		กะเบียด	ฉวาง	27	2,570
3	สระเก็บน้ำ	ทุ่งหลด		ท้ายสำเภา	เมือง	27	5,175
4	สระเก็บน้ำ	เกาะสุด		เขาพังไกร	หัวไทร	27	5,472
5	สระเก็บน้ำ	ทองจันทร์		แหลม	หัวไทร	27	9,472
6	ขุดลอกหนอง	สมควร	6	ควนเกย	ร้อนพิบูลย์	30	36,700
7	อ่างเก็บน้ำ	ทับกลาง	1	เขาขาว	ทุ่งสง	33	55,000
8	สระเก็บน้ำ	หนองคล้า	2	ทุ่งสง	นาบอน	33	8,700
9	สระเก็บน้ำ	สองพี่น้อง-หอยหอม	6	ห่อ้ง	ปากพ่อง	33	34,000
10	อ่างเก็บน้ำ	ใสสำน	2	เขาขาว	ทุ่งสง	35	12,000
11	สระเก็บน้ำ	ควนตุ	5	ท่ายาง	ทุ่งใหญ่	35	13,000
12	คลองระบายและเก็บกักน้ำ	หัวเปียน	7	บ้านราม	หัวไทร	35	24,000
13	สระเก็บน้ำ	เสม็ดจวน (โครงการจุฬารณย์พัฒนา 3)	3	กุแหร	ทุ่งใหญ่	36	27,000
14	สระเก็บน้ำ	พรุพินา	4	บางรูป	ทุ่งใหญ่	36	42,000
15	สระเก็บน้ำ	ทองจันทร์		แหลม	หัวไทร	36	21,300
16	สระเก็บน้ำ	จิกพนม	2	ชะอวด	ชะอวด	37	4,400
17	อ่างเก็บน้ำ	ห้วยทรายขาว	10	นาแวง	ฉวาง	38	40,000
18	อ่างเก็บน้ำ	ห้วยห้วย	8	บ้านลำนาว	บางขัน	39	20,000
19	สระเก็บน้ำ	ไสฝ้าย	12	วังหิน	บางขัน	39	100,000
20	อ่างเก็บน้ำ	หน้าเขา	7	นาไม้ไผ่	ทุ่งสง	40	6,000
21	สระเก็บน้ำ	บนควน	1	บ้านลำนาว	บางขัน	40	38,000
22	อ่างเก็บน้ำ	เคี่ยมงาม	11	บ้านลำนาว	บางขัน	40	82,700
23	ขุดลอกหนองน้ำ	ห้วยแห้ง	5	กรุงชิง	นบพิตำ	41	48,000
24	สระเก็บน้ำ	ควนประ-หน้าเขา	14	บางขัน	บางขัน	41	25,000
25	อ่างเก็บน้ำ	วังแทงเข้	8	บ้านลำนาว	บางขัน	41	70,000
26	ฝายน้ำล้น	คลองสาย	4	ห้วยปรัก	ฉวาง	43	10,000
27	ขุดลอกหนอง	หัวสะพานหมอ	12	ละอวย	ฉวาง	44	38,000
28	อ่างเก็บน้ำ	ควนพลอง	7	ช้างกลาง	ช้างกลาง	44	56,000
29	สระเก็บน้ำ	บัวผุด	11	หัวไทร	หัวไทร	44	37,000
30	อ่างเก็บน้ำ	คลองสาย	4	ห้วยปรัก	ฉวาง	47	22,000
31	สระเก็บน้ำ	ต้นยุง	15	บ้านลำนาว	บางขัน	47	5,500
32	สระเก็บน้ำ	ป่าแซง	3	เสาชัง	ร้อนพิบูลย์	50	28,000
33	สระเก็บน้ำ	เกาะปล้าว	12	บ้านลำนาว	บางขัน	51	9,900
34	ขุดลอกหนอง	ไสเจาะป่า	2	กุแหร	ทุ่งใหญ่	55	14,780
35	สระเก็บน้ำ	ไสเจาะป่า	2	กุแหร	ทุ่งใหญ่	57	1,200
36	สระเก็บน้ำ	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการปศุสัตว์	8	ร้อนพิบูลย์	ร้อนพิบูลย์	60	25,000
37	สระเก็บน้ำ	สพด.นครศรีธรรมราช	3	นาสาร	พระพรหม	61	10,000
รวม							991,269

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช, 2561

3) แหล่งน้ำใต้ดิน

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีบ่อบาดาล รวม 1,928 บ่อ แบ่งเป็น อำเภอเมือง 183 บ่อ เชียงใหญ่ 57 บ่อ ปากพนัง 86 บ่อ ชะอวด 143 บ่อ ท่งสง 175 บ่อ ท่าศาลา 154 บ่อ ร่อนพิบูลย์ 121 บ่อ สีชล 181 บ่อ ลานสกา 56 บ่อ พิปูน 62 บ่อ หัวไทร 48 บ่อ ท่งใหญ่ 143 บ่อ ฉวาง 88 บ่อ ขนอม 33 บ่อ นาบอน 42 บ่อ พรหมคีรี 67 บ่อ บางขัน 39 บ่อ จุฬาภรณ์ 66 บ่อ ถ้ำพรรณรา 25 บ่อ พระพรหม 27 บ่อ เฉลิมพระเกียรติ 27 บ่อ นบพิตำ 76 บ่อ และช้างกลาง 29 บ่อ รายละเอียดดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 บ่อบาดาล

อำเภอ	ประเภทบ่อ	จำนวนบ่อ	สภาพน้ำ
1. เมือง	บ่อน้ำอุปโภค-บริโภค	155	ใช้การได้-น้ำจืด
	บ่อน้ำเกษตร	28	ใช้การได้-น้ำจืด
รวม		1	
2. เชียงใหญ่	บ่อน้ำอุปโภค-บริโภค	31	ใช้การได้-น้ำจืด
	บ่อน้ำเกษตร	26	ใช้การได้-น้ำจืด
รวม		57	
3. ปากพนัง	บ่อน้ำอุปโภค-บริโภค	37	ใช้การได้-น้ำจืด
	บ่อน้ำเกษตร	49	ใช้การได้-น้ำจืด
รวม		86	
4. ชะอวด	บ่อน้ำอุปโภค-บริโภค	130	ใช้การได้-น้ำจืด
	บ่อน้ำเกษตร	13	ใช้การได้-น้ำจืด
รวม		143	
5. ท่งสง	บ่อน้ำอุปโภค-บริโภค	174	ใช้การได้-น้ำจืด
	บ่อน้ำเกษตร	1	ใช้การได้-น้ำจืด
รวม		175	
6. ท่าศาลา	บ่อน้ำอุปโภค-บริโภค	149	ใช้การได้-น้ำจืด
	บ่อน้ำเกษตร	5	ใช้การได้-น้ำจืด
รวม		154	
7. ร่อนพิบูลย์	บ่อน้ำอุปโภค-บริโภค	117	ใช้การได้-น้ำจืด
	บ่อน้ำเกษตร	4	ใช้การได้-น้ำจืด
รวม		121	
8. สีชล	บ่อน้ำอุปโภค-บริโภค	165	ใช้การได้-น้ำจืด
	บ่อน้ำเกษตร	16	ใช้การได้-น้ำจืด
รวม		181	
9. ลานสกา	บ่อน้ำอุปโภค-บริโภค	50	ใช้การได้-น้ำจืด
	บ่อน้ำเกษตร	6	ใช้การได้-น้ำจืด
รวม		56	
10. พิปูน	บ่อน้ำอุปโภค-บริโภค	59	ใช้การได้-น้ำจืด
	บ่อน้ำเกษตร	3	ใช้การได้-น้ำจืด
รวม		62	
11. หัวไทร	บ่อน้ำอุปโภค-บริโภค	41	ใช้การได้-น้ำจืด

ตารางที่ 13 บ่อบาดาล (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทบ่อ	จำนวนบ่อ	สภาพน้ำ
	บ่อน้ำเกษตร	7	ใช้การได้-น้ำจืด
รวม		48	
12. ทุ่งใหญ่	บ่อน้ำอุปโภค-บริโภค	142	ใช้การได้-น้ำจืด
	บ่อน้ำเกษตร	1	ใช้การได้-น้ำจืด
รวม		143	
13. ฉวาง	บ่อน้ำอุปโภค-บริโภค	85	ใช้การได้-น้ำจืด
	บ่อน้ำเกษตร	3	ใช้การได้-น้ำจืด
รวม		88	
14. ชนอม	บ่อน้ำอุปโภค-บริโภค	33	ใช้การได้-น้ำจืด
	บ่อน้ำเกษตร	0	ใช้การได้-น้ำจืด
รวม		33	
15. นาบอน	บ่อน้ำอุปโภค-บริโภค	41	ใช้การได้-น้ำจืด
	บ่อน้ำเกษตร	1	ใช้การได้-น้ำจืด
รวม		42	
16. พรหมคีรี	บ่อน้ำอุปโภค-บริโภค	65	ใช้การได้-น้ำจืด
	บ่อน้ำเกษตร	2	ใช้การได้-น้ำจืด
รวม		67	
17. บางขัน	บ่อน้ำอุปโภค-บริโภค	39	ใช้การได้-น้ำจืด
	บ่อน้ำเกษตร	0	ใช้การได้-น้ำจืด
รวม		39	ใช้การได้-น้ำจืด
18. จุฬาภรณ์	บ่อน้ำอุปโภค-บริโภค	66	ใช้การได้-น้ำจืด
	บ่อน้ำเกษตร	0	ใช้การได้-น้ำจืด
รวม		66	
19. ถ้ำพรพรรณรา	บ่อน้ำอุปโภค-บริโภค	25	ใช้การได้-น้ำจืด
	บ่อน้ำเกษตร	0	ใช้การได้-น้ำจืด
รวม		25	
20. พระพรหม	บ่อน้ำอุปโภค-บริโภค	26	ใช้การได้-น้ำจืด
	บ่อน้ำเกษตร	1	ใช้การได้-น้ำจืด
รวม		27	
21. เฉลิมพระเกียรติ	บ่อน้ำอุปโภค-บริโภค	25	ใช้การได้-น้ำจืด
	บ่อน้ำเกษตร	2	ใช้การได้-น้ำจืด
รวม		27	
22. นบพิตำ	บ่อน้ำอุปโภค-บริโภค	76	ใช้การได้-น้ำจืด
	บ่อน้ำเกษตร	0	ใช้การได้-น้ำจืด
รวม		76	
23. ช้างกลาง	บ่อน้ำอุปโภค-บริโภค	28	ใช้การได้-น้ำจืด
	บ่อน้ำเกษตร	1	ใช้การได้-น้ำจืด
รวม		29	
รวมทั้งจังหวัด		1,928	

2.4 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

2.4.1 ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ จำแนกตามพื้นที่ที่เกี่ยวเนื่อง อันดับแรก คือ ยางพารา รองลงมาคือ ปาล์มน้ำมัน ข้าว มังคุด ทุเรียน ลองกอง เงาะ ส้มโอทับทิมสยาม รายละเอียดดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 การผลิตพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปี 2562

สินค้า	เกษตรกร (ครัวเรือน)	เนื้อที่เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่เกี่ยวได้ (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย/เนื้อที่เกี่ยว (กิโลกรัม)	ราคาเกษตรกรขายได้เฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)
ยางพารา	177,992	1,552,741	406,818	262	40.96
ปาล์มน้ำมัน	55,518	578,923	1,769,767	3,057	2.60
ข้าวนาปี 2561/62	15,450	162,873	78,016	479	7.81
ข้าวนาปรัง 2562	874	11,605	4,618	398	7.77
มังคุด (คละ)	25,903	75,882	44,466	586	29.02
ทุเรียน	14,467	47,580	43,250	909	99.86
เงาะ	4,364	8,218	4,256	518	24.22
ลองกอง	9,383	14,838	4,970	335	35.34
ส้มโอทับทิมสยาม	682	2,892.26	9,306,570 (620,438 ลูก)	ขนาดต่ำกว่า 1.5 กก. ราคา 150 บาท/ผล	ขนาดต่ำกว่า 1.5 กก. ราคา 200 บาท/ผล
				ขนาด 1.5-1.8 กก. ราคา 170 บาท/ผล	ขนาด 1.5-1.8 กก. ราคา 300 บาท/ผล
				ขนาดสูงกว่า 1.8 กก. ราคา 200 บาท/ผล	ขนาดสูงกว่า 1.8 กก. ราคา 350 บาท/ผล

ที่มา : คณะทำงานพัฒนาข้อมูลด้านพืชภาคใต้, 2563

ส้มโอทับทิมสยาม, สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช 1 พ.ค. 63

<http://www.farmerone.org>, 8 มิ.ย. 63

2.4.2 ด้านการปศุสัตว์จังหวัด

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการผลิตปศุสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ โคพื้นเมือง โคนื้อ (ลูกผสม) โคนื้อ กระบือ (ขุน) สุกร (ขุน) ไก่พื้นเมือง ไก่เนื้อ เป็ดเทศ และแพะเนื้อ รายละเอียดดังตารางที่ 15 ตารางที่ 15 ด้านปศุสัตว์จังหวัด ปี 2562

ชนิดสัตว์	เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	ข้อมูลผลผลิต		ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
			ตัว	กก.		
โคพื้นเมือง	32,204	154,202	30,840	12,336,000	15,000	462,600,000
โคนื้อ (ขุน)	218	772	772	308,800	88.64	27,372,032
โคนื้อ (ลูกผสม)	3,826	15,136	15,136	6,054,400	88.80	537,630,720
กระบือ	218	2,430	121	3,630	93.71	340,167
สุกร (ขุน)	6,127	155,945	155,945	14,035,050	57.43	806,032,922
ไก่พื้นเมือง	72,298	2,563,329	512,666	922,798	82.15	75,807,892
ไก่เนื้อ	1,025	2,150,212	2,150,212	4,300,424	40.22	172,963,053
เป็ดเทศ	9,751	266,336	266,336	532,672	80.35	42,800,195
แพะเนื้อ	1,670	31,356	31,356	940,680	125.67	118,215,256

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช

2.4.3 ด้านการประมงของจังหวัด

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการผลิตสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ กุ้งขาว ปลานิล ปลาตุ๊ก ปูทะเล และกบ รายละเอียดดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ด้านการประมงของจังหวัด ปี 2562

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่การเลี้ยง		ผลผลิต (ตัน)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าการผลิต (บาท)
		จำนวนพื้นที่ (ไร่)	จำนวนบ่อ (บ่อ)			
กุ้งขาว	1,867	13,602.00	3,986	25,569	143	3,656,367,000
ปลานิล	5,953	10,764.00	16,325	9,589	48	460,272,000
ปลาตุ๊ก	2,312	1,471.70	57,707	2400	42	100,800,000
ปูทะเล	2,552	10,158.19	5,909	192	450	86,400,000
กบ	251	31.20	2,019	480	60	28,800,000

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช

2.4.4 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ตารางที่ 17 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวน
ด้านพืช		
ส้มโอทับทิมสยาม		
- ผู้ประกอบการค้า	ราย	2
- กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน	กลุ่ม/ราย	3/48
- เกษตรกร/ผู้ผลิต	ราย	12
ด้านสัตว์		
ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
ด้านประมง		
ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครศรีธรรมราช

หมายเหตุ ส้มโอทับทิมสยาม ได้รับรอง GI ปี 2553

2.4.5 ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

พื้นที่การทำเกษตรอินทรีย์ รวม 2,213.55 ไร่ เกษตรกร 302 ราย ผลรับรองแล้ว 894 ไร่ เกษตรกร 94 ราย และการรับรอง GAP ด้านพืช เกษตรกรจำนวน 775 ราย ด้านข้าว เกษตรกร 4 กลุ่ม ด้านประมง จำนวน 391 ฟาร์ม และด้านปศุสัตว์ จำนวน 170 ฟาร์ม รายละเอียดดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

เกษตรอินทรีย์		
ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
1) ข้าว T1 (เตรียมความพร้อม)	61	290.50
ข้าว T2 (ปรับเปลี่ยน)	107	1,003.25
รับรองแล้ว (T3)	79	754
2) พืช (แปลง)		
ปรับเปลี่ยน	4	-
รับรองแล้ว	20	165
รวมทั้งสิ้น	271	2,212.75
GAP		
ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
1) พืช (แปลง)	775 ราย	3,723.03
2) ข้าว GAP Seed (ราย)	4 กลุ่ม	1,375
3) ประมง	391 ฟาร์ม	391 ฟาร์ม
4) ปศุสัตว์	170 ฟาร์ม	-

ที่มา : กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช มีนาคม 2563

2.4.6 การเพาะปลูกและผลผลิตเกี่ยวเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ 19 ข้าวนาปี : ร้อยละและปริมาณผลผลิตจากการเกี่ยวเกี่ยวรายเดือนรายจังหวัด ปีเพาะปลูก 2562/63

ข้าว	ปี 2562-2563												รวม
	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	
	62	62	62	62	62	63	63	63	63	63	63	63	
ร้อยละ	-	-	0.03	2.75	0.70	13.17	24.83	29.56	28.98	-	-	-	100.00

ตารางที่ 20 ข้าวนาปรัง : ร้อยละและปริมาณผลผลิตจากการเกี่ยวเกี่ยวรายเดือนรายจังหวัด ปีเพาะปลูก 2562
ความชื้น 15%

ข้าว	ปี 2562												รวม
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
ร้อยละ	-	-	-	-	-	12.32	11.38	14.13	47.41	14.77	-	-	100.00

ตารางที่ 21 ทุเรียน : ร้อยละและปริมาณผลผลิตจากการเกี่ยวเกี่ยวรายเดือนรายจังหวัด ปีเพาะปลูก 2562

ภาค/ จังหวัด	ปี 2562												รวม
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
ภาคใต้	ร้อยละ	3.30	3.67	2.15	0.26	1.39	4.83	20.77	38.30	12.30	3.93	4.49	4.61
นครศรี ธรรมราช	ร้อยละ	5.55	2.76	0.63	-	0.14	1.70	10.30	38.02	9.58	5.35	14.44	11.53

ตารางที่ 22 มังคุด : ร้อยละและปริมาณผลผลิตจากการเกี่ยวเกี่ยวรายเดือนรายจังหวัด ปีเพาะปลูก 2562

ภาค/จังหวัด	ปี 2562												รวม
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
ภาคใต้	ร้อยละ	1.01	2.07	0.23	0.06	0.62	5.03	32.09	45.46	11.72	0.74	0.23	0.74
	ปริมาณ	1,692	3,458	383	94	1,033	8,410	53,677	76,049	19,599	1,234	383	1,240
นครศรีธรรมราช**	ร้อยละ	2.40	5.92	0.68	-	0.15	4.26	40.08	38.52	5.82	0.24	0.37	1.56

ตารางที่ 23 เงาะ : ร้อยละและปริมาณผลผลิตจากการเกี่ยวเกี่ยวรายเดือนรายจังหวัด ปีเพาะปลูก 2562

ภาค/จังหวัด	ปี 2562												รวม
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
ภาคใต้	ร้อยละ	0.47	0.22	-	-	0.02	1.41	12.69	51.95	26.47	6.74	-	0.03
	ปริมาณ	315	147	-	-	14	939	8,424	34,469	17,567	4,472	-	21
นครศรีฯ	ร้อยละ	4.10	1.91	-	-	-	0.54	5.46	64.71	22.47	0.53	-	0.28
	ปริมาณ	315	147	-	-	-	41	419	4,964	1,724	41	-	21

ตารางที่ 24 ลองกอง : ร้อยละและปริมาณผลผลิตจากการเกี่ยวเกี่ยวรายเดือนรายจังหวัด ปีเพาะปลูก 2562

ภาค/จังหวัด	ปี 2562												รวม
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
ภาคใต้	ร้อยละ	0.02	-	-	-	-	0.11	1.59	19.60	46.61	28.30	3.77	-
	ปริมาณ	15	-	-	-	-	77	1,126	13,867	32,965	20,022	2,670	-
นครศรีธรรมราช**	ร้อยละ	-	-	-	-	-	0.33	3.04	39.15	41.04	11.49	4.95	-
	ปริมาณ	-	-	-	-	-	19	179	2,310	2,422	678	292	-

2.5 สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

2.5.1 กลุ่มเกษตรกรจังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 25 จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2562

อำเภอ	กลุ่มเกษตรกร		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
1. เมือง	7	-	9	-	2	45	157	3,181
2. เขียวใหญ่	4	-	2	-	-	-	56	1,322
3. ปากพนัง	2	-	7	-	-	-	112	1,652
4. ชะอวด	4	-	4	-	2	40	216	4,100
5. ทุ้งสง	10	-	20	-	2	50	119	1,527
6. ท่าศาลา	2	-	7	-	1	29	143	2,593
7. ร่อนพิบูลย์	6	-	5	-	2	41	185	3,240
8. สีชล	11	-	8	-	3	106	90	3,008
9. ลานสกา	2	-	4	-	-	-	62	1,006
10. พิปูน	6	-	7	-	3	63	27	446
11. หัวไทร	9	-	2	-	-	-	54	1,444
12. ทุ้งใหญ่	5	-	3	-	-	-	37	1,095
13. ฉวาง	5	-	4	-	1	50	31	441
14. ขนอม	4	-	2	-	-	-	81	1,079
15. นาบอน	0	-	1	-	1	45	40	668
16. พรหมคีรี	5	-	3	-	-	-	46	1,037
17. บางขัน	4	-	8	-	3	94	39	629
18. จุฬาภรณ์	9	-	1	-	1	50	75	1,498
19. ถ้าพรธรรมา	7	-	1	-	1	17	72	1,313
20. พระพรหม	0	-	2	-	1	28	31	408
21. เฉลิมพระเกียรติ	2	-	3	-	2	74	29	528
22. นบพิตำ	5	-	4	-	1	20	45	974
23. ช้างกลาง	1	-	3	-	3	50	40	978
รวม	110	-	110	-	29	802	1,787	34,167

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช

2.5.2 ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

1) จำนวนสหกรณ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราช 160 สหกรณ์

(ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2563)

สหกรณ์ภาคการเกษตร จำนวน 114 สหกรณ์

- สหกรณ์การเกษตร จำนวน 108 สหกรณ์
- สหกรณ์ประมง จำนวน 4 สหกรณ์
- สหกรณ์นิคม จำนวน 2 สหกรณ์

สหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำนวน 46 สหกรณ์

- สหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน 20 สหกรณ์
- สหกรณ์ร้านค้า จำนวน 4 สหกรณ์
- สหกรณ์บริการ จำนวน 15 สหกรณ์
- สหกรณ์เครดิตยูเนียน จำนวน 7 สหกรณ์

สมาชิกสหกรณ์ทั้งหมด 215,475 ราย (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2562)

จำนวนสมาชิกภาคการเกษตร จำนวน 153,587 ราย

- สมาชิกสามัญ จำนวน 147,855 ราย

- สมาชิกสมทบ จำนวน 5,732 ราย

จำนวนสมาชิกสมาชิกนอกภาคการเกษตร จำนวน 61,888 ราย

- สมาชิกสามัญ จำนวน 56,120 ราย

- สมาชิกสมทบ จำนวน 5,768 ราย

2) การจัดขึ้นมาตรฐานคุณภาพสหกรณ์ในจังหวัด (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กุมภาพันธ์ 2563)
มีสหกรณ์ดำเนินการประเมินมาตรฐานครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว มีสหกรณ์นำมาจัดมาตรฐาน
จำนวน 153 แห่ง สามารถออกผลการประเมินได้จำนวน 42 แห่ง ดังนี้

2.1) ดีเลิศ จำนวน 24 แห่ง

2.2) ดีมาก จำนวน 7 แห่ง

2.3) ดี จำนวน 1 แห่ง

2.4) ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน จำนวน 10 แห่ง

ไม่นำมาจัดมาตรฐาน จำนวน 67 แห่ง

3) มูลค่าธุรกิจสหกรณ์รวมทั้งสิ้น 13,246,194,593.23 ล้านบาท
(ข้อมูล ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563)

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช

2.6 ข้อมูลจำนวนอาสาศัมครเกษตร

ตารางที่ 26 จำนวนอาสาเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช

อำเภอ	อาสาสมัครเกษตร (ราย)																รวมสาขา (นับซ้ำ)	รวมบุคคล (ไม่นับซ้ำ)
	ครูบัญชีอาสา	หมอดินอาสา	ประมงอาสา	เศรษฐกิจการเกษตรอาสา	ครูยาง	อาสาสมัครปฏิบัติหน้าที่ดิน	อาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์	อาสาปศุสัตว์	อาสาฝนหลวง	อาสาสมัครสหกรณ์	อาสาสมัครชลประทาน	ชวานาอาสา	เกษตรหมู่บ้าน	สารวัตรเกษตร	ไหมอาสา	Qอาสา		
1.เมือง	2	128	7	1	5	0	0	18	5	3	8	5	207	22	0	1	412	358
2.เชียรใหญ่	11	107	4	1	0	0	0	8	3	3	8	4	121	2	1	0	273	245
3.ปากพนัง	9	172	2	0	0	0	0	8	3	4	13	1	167	20	0	0	399	337
4.ชะอวด	7	111	3	2	11	8	0	4	5	9	21	0	133	2	0	0	316	267
5.ทุ่งสง	8	142	4	1	28	0	0	11	5	2	0	0	152	2	0	0	355	310
6.ท่าศาลา	11	151	0	1	14	3	0	29	4	5	7	0	145	2	0	0	372	311
7.ร่อนพิบูลย์	11	64	0	1	6	0	0	4	2	5	0	4	65	1	0	0	163	148
8.สิชล	10	133	6	1	9	3	0	51	7	3	4	0	110	2	0	0	339	300
9.ลานสกา	8	50	0	1	5	0	0	12	4	2	0	0	46	2	0	0	130	114
10.พิปูน	8	48	0	1	6	0	0	12	4	7	3	0	52	1	0	0	142	120
11.หัวไทร	13	101	4	1	2	0	0	4	5	4	21	22	127	2	0	0	306	273
12.ทุ่งใหญ่	6	69	0	1	13	2	0	1	3	1	1	0	75	0	0	0	172	162
13.ฉวาง	7	88	2	1	18	3	0	14	7	14	1	0	119	2	0	0	276	249
14.ขนอม	11	44	4	0	3	0	0	5	4	11	0	0	45	2	0	0	129	111
15.นาบอน	5	39	0	1	6	0	0	6	5	0	0	0	49	1	0	0	112	104
16.พรหมคีรี	9	47	1	1	5	0	0	8	3	1	1	0	42	2	0	0	120	107
17.บางขัน	10	65	0	1	14	2	0	6	4	1	0	0	90	1	0	0	194	169
18.จุฬาภรณ์	6	41	1	1	10	0	0	31	3	0	0	2	38	1	0	0	134	115
19.ถ้าพรณรา	7	34	0	1	2	0	0	26	3	3	0	0	39	1	0	0	116	93
20.พระพรหม	7	45	1	1	0	0	0	3	3	3	3	0	61	1	0	0	128	108
21.เฉลิมพระเกียรติ	10	41	1	1	0	0	0	16	4	10	10	0	47	0	0	0	140	117
22.นบพิตำ	12	47	0	1	4	0	0	40	4	5	0	0	53	2	0	0	168	155
23.ช้างกลาง	10	41	0	1	6	2	0	17	2	13	0	0	41	1	0	0	134	121

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช

2.7 จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ 27 จำนวนปราชญ์ชาวบ้านแยกรายอำเภอ

อำเภอ/ชื่อศูนย์	จำนวน (ราย)
1. นาบอน/ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรธรรมชาติไทย	1
2. นบพิตำ/ ศูนย์เรียนรู้รู้คุ้มตาหนุ่ย	1
3. เมือง/ ศูนย์กิจกรรมธรรมชาติวิวดป่ายาง	1
4. ท่งสง/ ศูนย์กิจกรรมธรรมชาติทุ่งสง	1
5. ลานสกา/ ศูนย์กิจกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อมชุมชนคีรีวง	1

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช, 2562

2.8 จำนวน Smart Farmer และ Young Smart Farmer

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีจำนวน Smart Farmer และ Young Smart Farmer (จำนวน 7 รุ่น) จนถึงปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ 5 พฤษภาคม 2563) รายละเอียดดังตารางที่ 20

ตารางที่ 28 จำนวน Smart Farmer และ Young Smart Farmer รายอำเภอ

ที่	อำเภอ	Smart Farmer (ราย)	Young Smart Farmer (ราย)
1	เมือง	70	14
2	เชียรใหญ่	218	9
3	ปากพนัง	110	15
4	ชะอวด	70	8
5	ท่งสง	70	10
6	ท่าศาลา	170	12
7	ร่อนพิบูลย์	70	8
8	สิชล	220	11
9	ลานสกา	65	10
10	พิปูน	65	8
11	หัวไทร	70	12
12	ท่งใหญ่	70	9
13	ฉวาง	70	10
14	ขนอม	70	8
15	นาบอน	110	7
16	พรหมคีรี	105	8
17	บางขัน	65	6
18	จุฬาภรณ์	70	7
19	ถ้าพรธรรมา	65	6
20	พระพรหม	65	8
21	เฉลิมพระเกียรติ	65	9
22	นบพิตำ	65	5
23	ช้างกลาง	177	8
	รวม	2,195	208

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช, 2563

ส่วนที่ 3

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครศรีธรรมราช

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอก จังหวัด ที่จะมีผลกระทบต่อพัฒนาการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ เช่น

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey 7-s Framework

ซึ่งจะวิเคราะห์ว่ามี จุดแข็ง จุดอ่อน อย่างไรในปัจจุบันทั้ง 7 ประการ ประกอบด้วย

1. กลยุทธ์ (Strategy)
2. โครงสร้างขององค์กร (Structure)
3. ระบบการปฏิบัติงาน (System)
4. บุคลากร (Staff)
5. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
6. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
7. ค่านิยมร่วม (Shared Values)

ตารางที่ 29 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinesy 7-S Framework

7-S Mckinesy	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
กลยุทธ์ (Strategy)	1. สภาพพื้นที่จังหวัดเหมาะกับการทำ การเกษตร 2. สินค้าเกษตรมีความหลากหลาย	1. พื้นที่ใช้ประโยชน์ไม่ตรงเป้าหมาย 2. การปลูกพืชเชิงเดี่ยว
โครงสร้างขององค์กร (Structure)	ประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม	เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร รายย่อย ขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง
ระบบการปฏิบัติงาน (System)	1. มีการทำการเกษตรหลายหลายรูปแบบ 2. ใช้เทคโนโลยีทดแทนแรงงาน	1. เกษตรกรยังมีการใช้สารเคมี 2. พึ่งพาธรรมชาติ
บุคลากร (Staff)	1. มี Smart Farmer/Young Smart Farmer 2. เกษตรกรประกอบอาชีพเกษตรกรรมมานาน	เกษตรกรขาดความรู้ในเรื่อง การวางแผนการผลิต การบริหารจัดการผลผลิต และการตลาด
ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	เกษตรกรมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ในอาชีพของตนเอง	1. เกษตรกรขาดการพัฒนาความรู้ใหม่ๆ 2. ขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
รูปแบบการบริหาร จัดการ (Style)	1. มีผู้นำเกษตรกร/ปราชญ์ชาวบ้านในพื้นที่ 2. ให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนด แนวทางพัฒนาในพื้นที่	1. การสื่อสารและสร้างการรับรู้ ในพื้นที่ขาดความต่อเนื่อง ลำช้า 2. ขาดการรวมกลุ่มของเกษตรกร
ค่านิยมร่วม (Shared Values)	มีประเพณีลงแขก	1. คนรุ่นใหม่ไม่ค่อยสนใจอาชีพเกษตร 2. ไม่ยอมเปลี่ยนแนวคิด ยึดถือ ความคิดเดิมๆ

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

1. ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors) เช่น นโยบายของรัฐ ระบบการปกครอง เสถียรภาพด้านการเมือง ความร่วมมือระหว่างประเทศ
2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน ภาวะเศรษฐกิจ
3. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยม การบริโภคอุปโภค
4. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ
5. ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors) เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ระเบียบข้อบังคับด้านธุรกิจ
6. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors) เช่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ

ตารางที่ 30 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<u>ด้านการเมือง</u> <ul style="list-style-type: none"> - นโยบายระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ - การกำหนดมาตรการควบคุมในสินค้าเกษตรบางชนิด 	<ul style="list-style-type: none"> - ความไม่มั่นคงทางการเมือง - การก่อการร้าย
<u>ด้านเศรษฐกิจ</u> <ul style="list-style-type: none"> - การเชื่อมโยงศูนย์กระจายสินค้า - การปรับตัวราคาสินค้าเกษตร - การปรับโครงสร้างหนี้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าแรงงานสูง - ต้นทุนการผลิตสูง
<u>ด้านสังคม</u> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริโภคนิยมบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพเพิ่มขึ้น - การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> - คนรุ่นใหม่ไม่สนใจอาชีพเกษตรกร - แรงงานเกษตรเป็นผู้สูงอายุ
<u>ด้านเทคโนโลยี</u> <ul style="list-style-type: none"> - การใช้ Application ทางการเกษตร - Agri-map 	<ul style="list-style-type: none"> - เทคโนโลยีไม่ทันสมัย ล้าสมัย - ขาดความรู้ด้านเทคโนโลยี
<u>ด้านกฎหมาย</u> <ul style="list-style-type: none"> - เกษตรพันธะสัญญา - กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค 	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมาย
<u>ด้านสิ่งแวดล้อม</u> <ul style="list-style-type: none"> - สภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศที่เหมาะสม - สภาพพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์เอื้อต่อการผลิตทางการเกษตร 	<ul style="list-style-type: none"> - การเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติ - ภัยธรรมชาติเกิดขึ้นบ่อย

3.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

1) จุดแข็ง (Strengths : S)

- 1.1) ลักษณะภูมิประเทศ มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติทั้งป่าเขา มีแม่น้ำหลัก ลำน้ำย่อยทั่วทั้งจังหวัด และมีชายฝั่งทะเลที่ยาว มีทรัพยากรทางทะเล มีป่าพรุ ป่าชายเลน พื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำ
- 1.2) สภาพพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์เอื้อต่อการผลิตทางการเกษตรทั้งด้านพืช ด้านปศุสัตว์ ด้านประมง โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ซึ่งมีโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- 1.3) แม่น้ำปากพนัง เป็นที่ตั้งของท่าเทียบเรือประมง และเป็นเส้นทางขนส่งทางน้ำที่สำคัญ
- 1.4) มีภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน มีปราชญ์ชาวบ้าน มีหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการเรียนรู้ระดับประเทศ มีเครือข่ายชุมชนเข้มแข็งและเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ทุกอำเภอ
- 1.5) สินค้าเกษตรมีความหลากหลาย เหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ เช่น มังคุด เงาะทุเรียน ส้มโอ ฝรั่ง พารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ข้าว การประมง การเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น
- 1.6) มีตลาดกลางสินค้าเกษตร เช่น ตลาดกลางยางพารา ตลาดกลางผักและผลไม้ (ตลาดรวมพืชผลหัวอัญญา) เป็นต้น
- 1.7) มีโรงงานอุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องจากภาคเกษตรที่รองรับผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัด
- 1.8) มีการดำเนินงานโครงการพระราชดำริด้านต่างๆ ในพื้นที่ของจังหวัด ส่งผลให้การประกอบอาชีพของเกษตรกรได้รับการพัฒนา
- 1.9) หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ บูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเข้มแข็ง มีภาคีเครือข่ายและแหล่งงบประมาณที่พร้อมให้การสนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่

2) จุดอ่อน (Weakness : W)

- 2.1) เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย ไม่มีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง และ/หรือขาดการบริหารจัดการที่เข้มแข็ง (สถาบันเกษตรกร) ทำให้ไม่มีอำนาจในการต่อรองทางการตลาด
- 2.2) เกษตรกรส่วนใหญ่มีระบบการผลิตแบบพืชเชิงเดี่ยว (ปลูกยางพารา และปาล์มน้ำมัน) ทำให้มีความเสี่ยงด้านราคา และยังส่งผลให้การผลิตสินค้าเกษตรเพื่อความมั่นคงด้านอาหารลดลง (ข้าว, พืชผัก)
- 2.3) เกษตรกรยังขาดความรู้ ส่วนใหญ่เป็นการผลิตแบบปฐมภูมิ ขาดการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการผลิต การเพิ่มมูลค่า การแปรรูปผลิตภัณฑ์ ในการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร
- 2.4) ขาดแคลนแรงงานภาคเกษตรที่มีคุณภาพ เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานต่างด้าวที่มีผลิตภาพต่ำ
- 2.5) ขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- 2.6) ประสบปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติทุกปี
- 2.7) เกษตรกรยังไม่สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานที่เป็นประโยชน์ในการทำการเกษตร
- 2.8) การเพิ่มมูลค่าผลผลิตภาคการเกษตร ยังไม่สามารถที่จะแข่งขันได้กับตลาดภายนอกประเทศ และขาดการบริหารจัดการผลผลิตทางการเกษตรอย่างครบวงจรที่เชื่อมโยงกับการผลิตเพื่อการแปรรูปในรูปแบบเกษตรอุตสาหกรรม

3.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

1) โอกาส (Opportunities : O)

1.1) การเชื่อมโยงศูนย์กระจายสินค้า Modern Trade การเชื่อมโยงการค้า การลงทุน และการพัฒนาร่วมกับพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง ในการเป็นศูนย์กลางกระจายสินค้า (โลจิสติกส์) อยู่ในกลุ่ม IMT-GT และการเชื่อมโยงการค้ากับฝั่งอันดามันและชายแดนภาคใต้สู่อาเซียนตอนใต้

1.2) ความนิยม ความตื่นตัวในธุรกิจสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ ภูมิปัญญาทางการเกษตร และตลาดทั้งในและต่างประเทศ นิยมผลไม้ไทย เช่น ตลาดจีน เยอรมัน ญี่ปุ่น เวียดนาม เป็นต้น

1.3) ภาครัฐให้การส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมเกษตร

1.4) การกำหนดและให้การรับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร ตามระบบ GAP, GMP และ HACCP เป็นต้น เป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

1.5) รัฐมีนโยบายในการเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ

1.6) การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ส่งผลให้ผู้ประกอบการธุรกิจการผลิตสินค้าเกษตรต้องมีการปรับตัวให้มีการพัฒนาขีดความสามารถที่สูงขึ้น โดยเฉพาะมาตรฐานการผลิต ความเข้าใจในกฎหมาย/กติการะหว่างประเทศ และทักษะด้านภาษาต่างประเทศ

2) ภัยคุกคาม (Threats : T)

2.1) ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจในภูมิภาคและในประเทศชะลอตัว ส่งผลกระทบต่อราคาผลผลิตทางการเกษตร

2.2) ภาวะเศรษฐกิจโลกตกต่ำทำให้กระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะยางพารา

2.3) ภัยธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ทำให้พืชผลทางการเกษตรได้รับผลกระทบ เกิดการกัดเซาะและพังทลายของชายฝั่ง ปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ ปัญหาการลดลงและเสื่อมโทรมของพื้นที่ป่าไม้ อุทกภัย วาตภัย ดินถล่ม และการลดลงของทรัพยากรน้ำ

2.4) การผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด ไม่มีความแตกต่างกับประเทศในภูมิภาคทำให้เสียเปรียบในการแข่งขัน เนื่องจากต้นทุนการผลิตสูง

ตารางที่ 31 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช

จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weakness : W)
<p>S1 ลักษณะภูมิประเทศ มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติทั้งป่าเขา มีแม่น้ำหลัก ลำน้ำย่อยทั่วทั้งจังหวัด และมีชายฝั่งทะเลที่ยาว มีทรัพยากรทางทะเล มีป่าพรุ ป่าชายเลน พื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำ</p> <p>S2 สภาพพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์เอื้อต่อการผลิตทางการเกษตร ทั้งด้านพืช ด้านปศุสัตว์ ด้านประมง โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ซึ่งมีโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ</p> <p>S3 แม่น้ำปากพนัง เป็นที่ตั้งของท่าเทียบเรือประมง และเป็นเส้นทางขนส่งทางน้ำที่สำคัญ</p> <p>S4 มีภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน มีปราชญ์ชาวบ้าน มีหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการเรียนรู้ระดับประเทศ มีเครือข่ายชุมชนเข้มแข็งและเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ทุกอำเภอ</p> <p>S5 สินค้าเกษตรมีความหลากหลาย เหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ เช่น มังคุด เงาะ ทุเรียน ส้มโอ ฝรั่ง พาราปาล์ม น้ำมัน มะพร้าว ข้าว การประมง การเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น</p> <p>S6 มีตลาดกลางสินค้าเกษตร เช่น ตลาดกลางยางพารา ตลาดกลางผักและผลไม้ (ตลาดรวมพืชผลหัวอฐิ) เป็นต้น</p> <p>S7 มีโรงงานอุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องจากภาคเกษตรที่รองรับผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัด</p> <p>S8 มีการดำเนินงานโครงการพระราชดำริด้านต่างๆ ในพื้นที่ของจังหวัด ส่งผลให้การประกอบอาชีพของเกษตรกรได้รับการพัฒนา</p> <p>S9 หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์บูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเข้มแข็ง มีภาคีเครือข่ายและแหล่งงบประมาณที่พร้อมให้การสนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่</p>	<p>W1 เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย ไม่มีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง และ/หรือขาดการบริหารจัดการที่เข้มแข็ง (สถาบันเกษตรกร) ทำให้ไม่มีอำนาจในการต่อรองทางการตลาด</p> <p>W2 เกษตรกรส่วนใหญ่มีระบบการผลิตแบบพืชเชิงเดี่ยว (ปลูกยางพารา และปาล์มน้ำมัน)</p> <p>W3 เกษตรกรยังขาดความรู้ ส่วนใหญ่เป็นการผลิตแบบปฐมภูมิ ขาดการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการผลิต การเพิ่มมูลค่า การแปรรูปผลิตภัณฑ์ ในการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร</p> <p>W4 ขาดแคลนแรงงานภาคเกษตรที่มีคุณภาพ เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานต่างด้าวที่มีผลิตภาพต่ำ</p> <p>W5 ขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร</p> <p>W6 ประสบปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติทุกปี</p> <p>W7 เกษตรกรยังไม่สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานที่เป็นประโยชน์ในการทำเกษตร</p> <p>W8 การเพิ่มมูลค่าผลผลิตภาคการเกษตร ยังไม่สามารถที่จะแข่งขันได้กับตลาดภายนอกประเทศ และขาดการบริหารจัดการผลผลิตทางการเกษตรอย่างครบวงจร ที่เชื่อมโยงกับการผลิตเพื่อการแปรรูปในรูปแบบเกษตรอุตสาหกรรม</p>

โอกาส (Opportunities: O)	อุปสรรค (Threats: T)
<p>O1 การเชื่อมโยงศูนย์กระจายสินค้า Modern Trade การเชื่อมโยงการค้า การลงทุน และการพัฒนาร่วมกับพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง ในการเป็นศูนย์กลางกระจายสินค้า (โลจิสติกส์) อยู่ในกลุ่ม IMT-GT และการเชื่อมโยงการค้ากับฝั่งอันดามันและชายแดนภาคใต้สู่อาเซียนตอนใต้</p> <p>O2 ความนิยม ความตื่นตัวในธุรกิจสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาทางการเกษตร และตลาด ทั้งในและต่างประเทศ นิยมผลไม้ไทย เช่น ตลาดจีน เยอรมัน ญี่ปุ่น เวียดนาม เป็นต้น</p> <p>O3 ภาครัฐให้การส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมเกษตร</p> <p>O4 การกำหนดและให้การรับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร ตามระบบ GAP, GMP และ HACCP เป็นต้น เป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>O5 รัฐมีนโยบายในการเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ</p> <p>O6 การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ส่งผลให้ผู้ประกอบการผลิตสินค้าเกษตรต้องมีการปรับตัวให้มีการพัฒนาขีดความสามารถที่สูงขึ้น โดยเฉพาะมาตรฐานการผลิต การเข้าใจในกฎหมาย/กติการะหว่างประเทศ และทักษะด้านภาษาต่างประเทศ</p> <p>O7 การมีนโยบายและแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ส่งผลให้อีต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านเกษตรและสหกรณ์ (แผน 11 คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา-เศรษฐกิจพอเพียง, นโยบายรัฐบาล-โครงสร้างพื้นฐาน/การปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร/ทรัพยากรธรรมชาติ, แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผน 11-ความมั่นคงด้านอาหาร, Smart Farmer, Smart Officer, Zoning ฯลฯ)</p>	<p>T1 ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจในภูมิภาคและในประเทศชะลอตัว ส่งผลกระทบต่อราคาผลผลิตทางการเกษตร</p> <p>T2 ภาวะเศรษฐกิจโลกตกต่ำทำให้กระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะยางพารา</p> <p>T3 ภัยธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ทำให้พืชผลทางการเกษตรได้รับผลกระทบ เกิดการกัดเซาะและพังทลายของชายฝั่ง ปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ ปัญหาการลดลงและเสื่อมโทรมของพื้นที่ป่าไม้ อุทกภัย วาตภัย ดินถล่ม และการลดลงของทรัพยากรน้ำ</p> <p>T4 การผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด ไม่มี ความแตกต่างกับประเทศ ในภูมิภาคทำให้เสียเปรียบในการแข่งขัน เนื่องจากต้นทุนการผลิตสูง</p>

3.3 การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

1) ทิศทางเชิงรุก (SO)

1.1) $S_{5,7}O_3$ พัฒนาอุตสาหกรรมการเกษตร (ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ไม้ผล) และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง โดยใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Technology) เป็นฐานเศรษฐกิจของจังหวัด รองรับการพัฒนาภาคใต้และประเทศ พร้อมการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางอุตสาหกรรมการเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าและยกระดับผลิตภาพทางการผลิตของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

1.2) $S_{5,6,7}O_{1,2,3}$ เพิ่มศักยภาพการผลิต มาตรฐานเชิงอุตสาหกรรม นวัตกรรม แปรรูป (โคขุน มังคุดผง) สร้างแบรนด์สินค้าเชื่อมโยงตลาดจัดมหกรรมส่งเสริมตลาด E-market, Road Show เชื่อมโยง Logistic (ศูนย์กระจายสินค้าทุ่งสง) เพื่อมูลค่าสินค้าเกษตรเกิดรายได้มวลรวมของจังหวัดสูงขึ้น

1.3) $S_{2,5,9}O_4$ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย ตามระบบการผลิตมาตรฐานสินค้าเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

2) ทิศทางเชิงป้องกัน (ST)

2.1) $S_{12}T_3$ เพิ่มขีดความสามารถในการเฝ้าระวังรับมือกับปัญหาภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ

2.2) $S_{2,5}T_{1,2,3}$ ปรับปรุงระบบการผลิตให้ได้มาตรฐานฟาร์ม ลดผลกระทบจากโรคระบาด ภัยพิบัติ ทำให้ผู้บริโภคมีสินค้าดีและปลอดภัยในการบริโภค เพื่อให้สินค้าเกษตรเกิดความมั่นคงทางอาหาร และสามารถส่งออกผลผลิต สร้างรายได้ให้จังหวัดอย่างต่อเนื่อง

2.3) S_4T_3 ฝึกลูกหลานคนในชุมชนในการเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของป่าต้นน้ำ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อรักษาฐานทรัพยากรของจังหวัดให้เป็นฐานทางการเกษตรและการท่องเที่ยว

2.4) S_5T_4 ส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานสากล เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับตลาดอาเซียน

3) ทิศทางเชิงแก้ไข (WO)

3.1) $W_{3,8}O_2$ สร้างความเชื่อมั่นของเกษตรกรต่อการทำมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรเพื่อสร้างฐานรายได้ของจังหวัด และจับคู่เจรจาธุรกิจ

3.2) W_8O_3 สนับสนุนการลงทุนในอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าการเกษตร

3.3) $W_{3,8}O_3$ ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการอุตสาหกรรมการเกษตรให้มีความรู้และทักษะในการประกอบอุตสาหกรรมสมัยใหม่ (Modern Industry)

3.4) W_4O_3 ส่งเสริมแรงงานภาคการเกษตรเพื่อรับรองอุตสาหกรรมเกษตร

3.5) $W_{2,5}O_7$ ส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อเพิ่มผลผลิตสินค้าเกษตรที่หลากหลาย และลดความเสี่ยงด้านราคา

3.6) W_1O_7 ส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม (สถาบันเกษตรกร)

3.7) W_4O_7 พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ทดแทนแรงงานภาคเกษตร

3.8) W_6O_5 เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ และการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อลดปัญหาด้านภัยพิบัติ

4) ทิศทางเชิงรับ (WT)

4.1) $W_{3,4,8}T_{1,2,4}$ สนับสนุนให้เกษตรกรมีความเป็นมืออาชีพ (Smart Farmer) ในระบบการผลิตที่ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างความมั่นใจในคุณภาพและความปลอดภัยของผลผลิตทางการเกษตรของผู้บริโภคในประเทศ และต่างประเทศทำให้เกิดรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืน

4.2) $W_{1,2,3,8}T_4$ พัฒนาส่งเสริมองค์ความรู้ให้เกษตรกรเพื่อสร้างความเข้มแข็งและปรับเปลี่ยนระบบการผลิตให้มีความแตกต่าง และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร

4.3) $W_{5,6}T_3$ พัฒนาแหล่งเก็บน้ำเพื่อการเกษตร และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ เพื่อรับรองการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

4.4) W_1T_1 ส่งเสริมการรวมกลุ่มและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง เพื่อลดผลกระทบจากราคาปัจจัยการผลิตที่สูงขึ้น

ตารางที่ 32 การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

<p style="text-align: center;">ปัจจัยภายใน</p> <p style="text-align: center;">ปัจจัยภายนอก</p>	<p>จุดแข็ง Strengths (S)</p> <p>S1 ลักษณะภูมิประเทศ มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>S2 สภาพพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์เอื้อต่อการผลิตทางการเกษตร</p> <p>S3 แม่น้ำปากพอง เป็นที่ตั้งของท่าเทียบเรือประมง และเป็นเส้นทางขนส่งน้ำที่สำคัญ</p> <p>S4 มีภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน มีปรัชญาชาวบ้าน มีหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>S5 สินค้าเกษตรมีความหลากหลาย เหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ</p> <p>S6 มีตลาดกลางสินค้าเกษตร</p> <p>S7 มีโรงงานอุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องจากภาคเกษตรที่รองรับผลผลิตทางการเกษตร ของจังหวัด</p> <p>S8 มีการดำเนินงานโครงการพระราชดำริด้านต่างๆ ในพื้นที่จังหวัด</p> <p>S9 หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์บูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเข้มแข็ง</p>	<p>จุดอ่อน Weaknesses(W)</p> <p>W1 เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย ไม่มีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง</p> <p>W2 เกษตรกรส่วนใหญ่มีระบบการผลิตแบบพืชเชิงเดี่ยว</p> <p>W3 เกษตรกรยังขาดความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการผลิต การเพิ่มมูลค่า การแปรรูปผลิตภัณฑ์</p> <p>W4 ขาดแคลนแรงงานภาคเกษตรที่มีคุณภาพ</p> <p>W5 ขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร</p> <p>W6 ประสบปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติทุกปี</p> <p>W7 เกษตรกรยังไม่สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานที่เป็นประโยชน์</p> <p>W8 การเพิ่มมูลค่าผลผลิตภาคการเกษตร ยังไม่สามารถที่จะแข่งขันได้กับตลาดภายนอกประเทศ</p>
<p>โอกาส Opportunities (O)</p> <p>O1 การเชื่อมโยงศูนย์กระจายสินค้า Modern Trade การเชื่อมโยงการค้า การลงทุน และการพัฒนา ร่วมกับพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง</p> <p>O2 ความนิยม ความตื่นตัวในธุรกิจสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ ภูมิปัญญาทางการเกษตร และตลาดทั้งในและต่างประเทศ นิยมผลไม้ไทย</p> <p>O3 ภาครัฐให้การส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมเกษตร</p> <p>O4 การกำหนดและให้การรับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร</p> <p>O5 รัฐมีนโยบายในการเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การบริหารจัดการด้านภัยพิบัติ</p> <p>O6 การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ส่งผลให้ผู้ประกอบการธุรกิจการผลิตสินค้าเกษตรมีการปรับตัว และพัฒนา</p> <p>O7 การมีนโยบายและแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่สนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงาน</p>	<p>SO Strategies ใช้จุดแข็งเกาะกุมโอกาส</p> <p>S_{5,7}O₃ พัฒนาอุตสาหกรรมการเกษตร (ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ไม้ผล) และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง โดยใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Technology) เป็นฐานเศรษฐกิจของจังหวัด รองรับการพัฒนาภาคใต้และประเทศ พร้อมการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าและยกระดับผลิตภาพทางการผลิตของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด</p> <p>S_{5,6,7,2,3} เพิ่มศักยภาพการผลิต มาตรฐานเชิงอุตสาหกรรม นวัตกรรม แปรรูป (โคขุน มังคุดผง) สร้างแบรนด์สินค้าเชื่อมโยงตลาดจัดมหกรรมส่งเสริมตลาด E-market, Road Show เชื่อมโยง Logistic (ศูนย์กระจายสินค้าทุ้งสง) เพื่อมูลค่าสินค้าเกษตรเกิดรายได้มวลรวมของจังหวัดสูงขึ้น</p> <p>S_{2,5,9}O₄ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย ตามระบบการผลิตมาตรฐานสินค้าเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน</p>	<p>WO Strategies เอาชนะจุดอ่อนโดยอาศัยโอกาส</p> <p>W_{3,8}O₂ สร้างความเชื่อมั่นของเกษตรกรต่อการทำมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรเพื่อสร้างฐานรายได้ของจังหวัด และจับคู่เจรจาธุรกิจ</p> <p>W₆O₃ สนับสนุนการลงทุนในอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าการเกษตร</p> <p>W_{3,8}O₃ ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเกษตรให้มีความรู้และทักษะในการประกอบอุตสาหกรรมสมัยใหม่ (Modern Industry)</p> <p>W₄O₃ ส่งเสริมแรงงานภาคการเกษตรเพื่อรับรองอุตสาหกรรมเกษตร</p> <p>W_{2,3}O₇ ส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อเพิ่มผลผลิตสินค้าเกษตรที่หลากหลาย และลดความเสี่ยงด้านราคา</p> <p>W₁O₇ ส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม (สถาบันเกษตรกร)</p> <p>W₆O₇ พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ทดแทนแรงงานภาคเกษตร</p> <p>W₆O₅ เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ และการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อลดปัญหาด้านภัยพิบัติ</p>
<p>อุปสรรค Threats (T)</p> <p>T1 ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ</p> <p>T2 ภาวะเศรษฐกิจโลกตกต่ำทำให้กระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร</p> <p>T3 ภัยธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ</p> <p>T4 การผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด ไม่มีความแตกต่างกับประเทศในภูมิภาคทำให้เสียเปรียบในการแข่งขัน เนื่องจากต้นทุนการผลิตสูง</p>	<p>ST Strategies ใช้จุดแข็งหลีกเลี่ยงอุปสรรค</p> <p>S_{1,2}T₃ เพิ่มขีดความสามารถในการเฝ้าระวังรับมือกับปัญหาภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ</p> <p>S_{2,5}T_{1,2,3} ปรับปรุงระบบการผลิตให้ได้มาตรฐานฟาร์ม ลดผลกระทบจากโรคระบาด ภัยพิบัติ ทำให้ผู้บริโภคมีสินค้าดีและปลอดภัยในการบริโภค เพื่อให้สินค้าเกษตรเกิดความมั่นคงทางอาหาร และสามารถส่งออกผลผลิต สร้างรายได้ให้จังหวัดอย่างต่อเนื่อง</p> <p>S₄T₃ ผสานความเข้มแข็งชุมชนในการเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของป่าต้นน้ำ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อรักษาฐานทรัพยากรของจังหวัดให้เป็นฐานทางการเกษตรและการท่องเที่ยว</p> <p>S₅T₄ ส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานสากล เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันตลาดอาเซียน</p>	<p>WT Strategies ลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงอุปสรรค</p> <p>W_{3,4,8}T_{1,2,4} สนับสนุนให้เกษตรกรมีความเป็นมืออาชีพ (Smart Farmer) ในระบบการผลิตที่ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างความมั่นใจในคุณภาพและความปลอดภัยของผลผลิตทางการเกษตรของผู้บริโภคในประเทศและต่างประเทศทำให้เกิดรายได้ ที่มั่นคงและยั่งยืน</p> <p>W_{1,2,6,8}T₄ พัฒนาส่งเสริมองค์ความรู้ให้เกษตรกรเพื่อสร้างความเข้มแข็งและปรับเปลี่ยนระบบการผลิต ให้มีความแตกต่าง และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร</p> <p>W_{5,6}T₃ พัฒนาแหล่งเก็บน้ำเพื่อการเกษตร และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ เพื่อรับรองการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ</p> <p>W₁T₁ ส่งเสริมการรวมกลุ่มและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง เพื่อลดผลกระทบจากราคาปัจจัยการผลิตที่สูงขึ้น</p>

ส่วนที่ 4

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครศรีธรรมราช

1. วิสัยทัศน์ (Vision)

“เมืองเกษตรคุณภาพ ท่องเที่ยววิถีเกษตร และเกษตรนวัตกรรม”

2. พันธกิจ (Mission)

2.1 ส่งเสริมให้เกษตรกรมีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 ส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย สร้างความมั่นคงด้านอาหารและพลังงานทดแทนอย่างเหมาะสมและยั่งยืน

2.3 สร้างมูลค่าเพิ่มและเชื่อมโยงการท่องเที่ยววิถีเกษตร การตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ

2.4 ส่งเสริมให้มีการจัดทรัพยากรการผลิตทางการเกษตร และโครงสร้างพื้นฐานการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ ยั่งยืน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2.5 ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา นำไปสู่การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเกษตรที่เหมาะสม

3. เป้าประสงค์หลักการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด (Goals)

3.1 เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น อาชีพมั่นคง และรายได้จากการทำการเกษตรเพิ่มขึ้น

3.2 สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดได้รับการพัฒนาการผลิต การแปรรูป และมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

3.3 ทรัพยากรทางการเกษตรมีการนำไปใช้เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่าและยั่งยืน

4. ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)

4.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกร

1) เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1.1) เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพสู่การเป็น Smart Farmer

1.2) สถาบันเกษตรกรมีการดำเนินงานที่มีมาตรฐานเพิ่มขึ้น

2) ตัวชี้วัด

2.1) ร้อยละเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาเป็น Smart Farmer

2.2) ร้อยละของสถาบันเกษตรกร/องค์กรเกษตรกรเป้าหมายที่มีการดำเนินงานตามมาตรฐาน

2.3) ร้อยละของรายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้น

3) กลยุทธ์การพัฒนา

3.1) กลยุทธ์ที่ 1 : พัฒนาเกษตรกรและสร้างความมั่นคงในอาชีพ

แนวทางการพัฒนา

- (1) จัดทำทะเบียนเกษตรกรที่มีข้อมูลการเกษตรครบถ้วน ทันสมัยอยู่เสมอ ผลักดันให้มีระบบสวัสดิการให้ครอบคลุม ทัวถึง และเป็นธรรม
- (2) สนับสนุนกระบวนการค้นหาศักยภาพการประกอบอาชีพการวางแผนด้านการผลิตและการตลาด การทำบัญชีครัวเรือน บัญชีต้นทุน และการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการกำหนดทิศทางการพัฒนาและการแก้ไขปัญหา
- (3) สร้างองค์ความรู้ให้เกษตรกรรายย่อย โดยการถ่ายทอดความรู้และการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรชุมชนที่ยั่งยืน
- (4) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคเกษตร
- (5) ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในจังหวัด ปรับระบบการเรียนการสอนให้เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ พร้อมทั้งนำผลงานวิจัยและนวัตกรรม ขยายผลสู่เกษตรกร
- (6) พัฒนาศักยภาพเกษตรกร ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาด้านการผลิตและการตลาดสมัยใหม่ ให้สอดคล้องกับความต้องการผู้บริโภค ปรับใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม ผสมผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์

3.2) กลยุทธ์ที่ 2 : สร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกรและชุมชน

แนวทางการพัฒนา

- (1) สร้างขีดความสามารถให้กับเกษตรกรและชุมชน ในการรับมือกับความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ และการเตรียมพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- (2) สนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร รวมทั้งสภาเกษตรกร สนับสนุนการรวมกลุ่มในระบบสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรในรูปแบบต่างๆ และวิสาหกิจชุมชน และยกระดับความสามารถในการแข่งขันและขยายช่องทางด้านการตลาด ตลอดจนสนับสนุนและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ แก่ผู้บริหารสถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร รวมถึงผู้นำวิสาหกิจชุมชน

3.3) กลยุทธ์ที่ 3 : การจัดการที่ดินทำกิน การเข้าถึงแหล่งทุน และการแก้ไขปัญหาหนี้สินการเกษตร

แนวทางการพัฒนา

- (1) การแก้ไขปัญหาความเดือนร้อนในเรื่องที่ดินทำกิน เร่งรัดการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดิน เพื่อช่วยเกษตรกรที่มีที่ดินทำกินและใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน ขยายโอกาสการเข้าสู่แหล่งทุน เร่งรัดการแก้ไขปัญหาหนี้สินและสนับสนุนสินเชื่อแก่เกษตรกร

4.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรม การท่องเที่ยววิถีเกษตร และความมั่นคงทางอาหาร

1) เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1.1) ประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรของจังหวัดมีคุณภาพและมาตรฐานเพิ่มขึ้น
1.2) ขีดความสามารถในการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดเพิ่มขึ้น

1.3) ร้านค้าจำหน่ายปัจจัยการผลิตได้มาตรฐาน

1.4) มูลค่าของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากการเกษตรของจังหวัดเพิ่มขึ้น

2) ตัวชี้วัด

2.1) ร้อยละของแปลง/ฟาร์มที่ได้รับการเตรียมความพร้อมและผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP

2.2) ร้อยละของกลุ่มเกษตรกรที่มีการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตร

2.3) ร้อยละของมูลค่าสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น

2.4) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยววิถีเกษตร

3) กลยุทธ์การพัฒนา

3.1) กลยุทธ์ที่ 1 : เพิ่มผลิตภาพการผลิต

แนวทางการพัฒนา

(1) มุ่งเพิ่มปริมาณและพัฒนาคุณภาพของผลผลิตทางการเกษตร ทั้งทางด้านพืช ปศุสัตว์ สัตว์น้ำ โดยการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา พันธุ์พืช สัตว์ สัตว์น้ำ จุลินทรีย์ เครื่องจักรกลการเกษตร นวัตกรรมและเทคโนโลยี รวมทั้งพืชพลังงานทดแทน

(2) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าที่มีศักยภาพเป็นสินค้าเศรษฐกิจของจังหวัด เช่น

- ปาล์มน้ำมัน เน้นการเพิ่มผลผลิตโดยส่งเสริมการพัฒนาสายพันธุ์ปาล์ม การพัฒนาการจัดการสวนปาล์ม การพัฒนาเทคโนโลยีการเก็บเกี่ยวผลผลิต การพัฒนาการใช้ประโยชน์ต้นปาล์ม

- ยางพารา เน้นการเพิ่มผลผลิตโดยส่งเสริมการวิจัยพัฒนาพันธุ์และการยืดอายุ การให้ผลผลิตยาง การจัดให้มีแหล่งรักษาพันธุ์ยางพาราพื้นเมืองเพื่อผลต้นกล้ายางที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีการเก็บเกี่ยวผลผลิตแทนการใช้แรงงาน และการส่งเสริมเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์แปรรูปยางพารา

- ข้าว เน้นการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้นโดยการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาพันธุ์ ให้มีความเหมาะสมต่อพื้นที่ ปรับเปลี่ยนพันธุ์ข้าวเป็นข้าวพันธุ์ดี เน้นการทำนาแบบประณีต และพัฒนาระบบส่งน้ำ เพื่อการทำนาให้มีประสิทธิภาพ

- ไม้ผล (ลองกอง มังคุด ทุเรียน เงาะ ส้มโอทับทิมสยาม) โดยพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้มีคุณภาพเพื่อยกระดับราคาและรายได้ของเกษตรกร โดยเฉพาะการพัฒนากระบวนการผลิตผลไม้ที่มีศักยภาพในการส่งออกให้ได้มาตรฐานความต้องการของตลาด เช่น มาตรฐาน GAP และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น

- การปศุสัตว์ (โคเนื้อ แพะเนื้อ แพะนม และไก่ศรีวิชัย) โดยการพัฒนาสายพันธุ์โคเนื้อพันธุ์ดี จัดตั้งธนาคารน้ำเชื้อ พัฒนา/ยกระดับการผลิตเนื้อโคขุนให้ได้มาตรฐานในชื่อ เนื้อโคศรีวิชัย พัฒนาคุณภาพการเลี้ยงแพะเนื้อ แพะนม และส่งเสริมการเลี้ยงไก่พื้นเมืองในชื่อไก่ศรีวิชัย

- พืชผัก เน้นการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีมาตรฐานปลอดภัย มาตรฐาน GAP มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในระบบการผลิต

- การประมง โดยควบคุมการทำประมงทะเลให้สอดคล้องกับศักยภาพการผลิตของทรัพยากร ควบคุมไปกับการปราบปรามการทำประมงผิดกฎหมายอย่างเข้มงวด ส่งเสริมและสนับสนุนการทำประมงทะเลเล็ก พัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ รวมทั้งการส่งเสริมระบบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้ได้มาตรฐาน GMP และมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง

(3) ส่งเสริมการผลิตสินค้าที่ราคาดี แต่มีไม่มาก (ส้มโอ มังคุดภูเขา แก้วมังกร พืชผักปลอดภัยจากสารพิษ ไม้ดอกไม้ประดับ ข้าวลุ่มน้ำปากพนังเพื่อสุขภาพ แพะ ไก่ศรีวิชัย เบียร์ออนฟิวลย์) ให้มีปริมาณและคุณภาพได้มาตรฐานเพื่อเข้าสู่ตลาดพรีเมียม

(4) ส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Production) ด้วยการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสะอาด การเกษตรสีเขียว การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP) การทำเกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัยจากสารพิษ ลดการเผาต่อซังลดมลพิษจากแหล่งผลิตภาคเกษตร

(5) สนับสนุนการผลิตและใช้พลังงานทางเลือกโดยใช้วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและคริวเรือนเพื่อลดต้นทุนการผลิต

(6) สนับสนุนให้ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่เพื่อเพิ่มผลผลิตอย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน

(7) สนับสนุนการทำเกษตรผสมผสาน สวนสมรม และลดการผลิตพืชเชิงเดี่ยว

3.2) กลยุทธ์ที่ 2 : การสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

แนวทางการพัฒนา

(1) สนับสนุนกระบวนการผลิตการแปรรูปให้มีความปลอดภัยและเข้าสู่มาตรฐานเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร

(2) ส่งเสริมวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว (Post-Harvest)

(3) สนับสนุนให้สถาบันเกษตรกรสร้างศูนย์รวบรวมผลผลิต เก็บรักษาผลผลิตและคัดแยกคุณภาพสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

(4) ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร

(5) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย มีคุณภาพ ยืดอายุของสินค้า โดยการนำผลงานวิจัยไปสู่การพัฒนา

(6) สร้าง Brand ของสินค้าให้เป็นที่ยอมรับ และพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้มีความสวยงาม ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค

(7) ยกระดับฟาร์มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และแหล่งศึกษาดูงานด้านการเกษตรที่มีศักยภาพ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว มุ่งเน้นกิจกรรมด้านการเกษตรที่ปรับปรุงเป็นกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวอย่างโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงวิถีชีวิต วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และสินค้าของชุมชน

3.3) กลยุทธ์ที่ 3 : การตลาดสินค้าเกษตร

แนวทางการพัฒนา

(1) ส่งเสริมตลาดสินค้าเกษตร โดยอาศัยสถาบันเกษตรกร และระบบสหกรณ์เป็นเครือข่ายการตลาด ร่วมกับภาคเอกชน

(2) จัดตั้งศูนย์รวบรวมและพัฒนาเครือข่ายเพื่อรวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรตามความต้องการของตลาด โดยสามารถยืดอายุความสด และคงคุณภาพสินค้าไว้ได้นานมากขึ้น

(3) ขยายตลาดสินค้าเพื่อสุขภาพ และสินค้าที่ได้คุณภาพมาตรฐานอาหารปลอดภัย

(4) พัฒนาระบบขนส่งและการกระจายสินค้าให้มีประสิทธิภาพ

3.4) กลยุทธ์ที่ 4 : พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยววิถีเกษตร

แนวทางการพัฒนา

(1) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตร

(2) พัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยววิถีเกษตรเพื่อการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชน

(3) พัฒนาคุณภาพของสวนเกษตรให้มีศักยภาพ พร้อมให้บริการแก่นักท่องเที่ยวให้ได้รับความรู้จากธรรมชาติ และความรู้ด้านการเกษตร

(4) ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตร

3.5) กลยุทธ์ที่ 5 การสร้างความมั่นคงทางอาหาร

แนวทางการพัฒนา

(1) พัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารให้มีคุณภาพและความปลอดภัย และสร้างมูลค่าเพิ่มแก่สินค้าเกษตรเพื่อสร้างรายได้แก่เกษตรกร

(2) ส่งเสริมองค์ความรู้และนวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่ การลดการใช้สารเคมีในการผลิต สร้างความรู้ความเข้าใจรณรงค์ลดการใช้ยาฆ่าแมลง ยาปฏิชีวนะ เพื่อป้องกันปัญหาในภาคเกษตร

(3) ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานอาหารปลอดภัย โดยเชื่อมโยง/หรือบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงพยาบาล โรงเรียน

(4) พัฒนามาตรฐานคุณภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้เป็นไปตามความต้องการของตลาด โดยใช้แนวคิด “การตลาดนำการผลิต”

3.6) กลยุทธ์ที่ 6 การพัฒนาความมั่นคงทางด้านอาชีพเกษตร

แนวทางการพัฒนา

(1) พัฒนาเกษตรกรให้มีทักษะความรู้ในการประกอบอาชีพการเกษตร และส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยประกอบอาชีพการเกษตรแบบผสมผสานร่วมกับการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

(2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรรวมกลุ่ม เพื่อร่วมกันพัฒนาความรู้ความสามารถทางการเกษตรที่ก่อให้เกิดการพัฒนาอาชีพการเกษตรกร เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบกิจกรรมด้านการเกษตร ร่วมกันแก้ไขปัญหาการผลิต การแปรรูป และการตลาด เป็นศูนย์กลางรับความรู้ในการถ่ายทอดวิชาการไปสู่เกษตรกร และใช้กระบวนการกลุ่มในการพัฒนาเกษตรกรให้มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ พึ่งพาตนเองได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

(3) พัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่กลุ่มและเครือข่ายเกษตรกร

4.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 : บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุลและยั่งยืน

1) เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1.1) ทรัพยากรการเกษตรได้รับการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

1.2) พัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน การบริหารจัดการน้ำและการป้องกันและบรรเทาภัย

จากน้ำ

1.3) เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของฐานทรัพยากรธรรมชาติด้านการประมงและบริหารจัดการ

ให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน

1.4) ทำการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2) ตัวชี้วัด

2.1) ร้อยละของพื้นที่ดินและน้ำได้รับการพัฒนาและฟื้นฟูสำหรับการทำการเกษตร

2.2) ร้อยละของแหล่งน้ำเพื่อชุมชนและพื้นที่ชลประทานที่ได้รับการพัฒนาเพื่อสนับสนุน

การดำเนินกิจกรรมทางการเกษตร

2.3) ร้อยละของชุมชนประมงพื้นบ้านที่ได้รับการฟื้นฟู

3) กลยุทธ์การพัฒนา

3.1) กลยุทธ์ที่ 1 : การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบภายใต้กลไกการมีส่วนร่วม

แนวทางการพัฒนา

(1) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร โดยการพัฒนาแหล่งน้ำ เพิ่มปริมาณแหล่งเก็บกักน้ำและขยายพื้นที่ชลประทาน เพิ่มประสิทธิภาพของชลไก การบริหารจัดการน้ำให้สูงขึ้น เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของเกษตรกรและชุมชนในกระบวนการพัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีอยู่เดิม พื้นฟูการขุดลอกคูคลอง สนับสนุนให้มีการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กในไร่นา และชุมชน

(2) พัฒนาองค์ความรู้และสนับสนุนให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการลุ่มน้ำในทุกระดับ สนับสนุนให้เกษตรกรมีโอกาสการเข้าถึงทรัพยากรการเกษตร โดยการให้เกษตรกรเข้ามามีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรในท้องถิ่นตนเองให้มากขึ้น ทั้งด้านการบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟูและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและสมดุล

(3) บูรณาการหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตร โดยเฉพาะทรัพยากรน้ำ เพื่อให้การบริหารจัดการมีความเป็นเอกภาพ

3.2) กลยุทธ์ที่ 2 : การเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและอนุรักษ์ดิน

แนวทางการพัฒนา

(1) ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ ส่งเสริมและสนับสนุนและสร้างความเข้าใจในการใช้ปุ๋ยเคมี และสารเคมีทางการเกษตร ที่ถูกต้องและเหมาะสมในแต่ละสินค้าเกษตรให้กับเกษตรกรทุกพื้นที่ เพื่อไม่ก่อให้เกิดสารเคมีตกค้างในดินและน้ำ รวมทั้งสนับสนุนการผลิตปุ๋ยหมัก ปุ๋ยน้ำชีวภาพ และปุ๋ยพืชสด

(2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและเหมาะสม กำกับดูแลการใช้สารเคมีบริเวณพื้นที่สูงและพื้นที่ต้นน้ำลำธาร กำกับดูแลเรื่องการขายสารเคมีการเกษตร ให้มีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพรัดกุม และเป็นไปตามกฎหมาย

(3) เร่งรัดการฟื้นฟูและปรับปรุงคุณภาพดินที่เสื่อมโทรม วางระบบการใช้ที่ดินตามศักยภาพของที่ดินแก้ไขปัญหาดินเค็ม ดินเปรี้ยว ยุติการทำลายหน้าดิน ลดการเผาตอซัง

(4) ป้องกันการพังทลายของดิน โดยการปลูกแฝก

3.3) กลยุทธ์ที่ 3 : เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรประมง

แนวทางการพัฒนา

(1) เร่งรัดและผลักดันให้มีการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่อย่างจริงจัง

(2) ส่งเสริมพัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรประมงหน้าบ้าน

(3) ศึกษา วิจัย และพัฒนาการเพาะเลี้ยงสายพันธุ์สัตว์น้ำที่หายากหรือใกล้สูญพันธุ์ หรือสัตว์น้ำที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ในแหล่งน้ำธรรมชาติ และเพื่อคงความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

3.4) กลยุทธ์ที่ 4 : เตรียมความพร้อมรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ แนวทางการพัฒนา

(1) จัดทำแผนที่และจัดลำดับพื้นที่เสี่ยงในระดับจังหวัด รวมทั้งวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงภัยเพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันและช่วยเหลือผู้ประสบภัยเพื่อเตรียมรับสถานการณ์ในแต่ละช่วงทั้งปัญหาอุทกภัย ปัญหากล้งแล้ง ฝนทิ้งช่วง

(2) ยกระดับการจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพ โดยเชื่อมโยงข้อมูล ประสานงาน และบูรณาการงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ตั้งแต่ระยะการเตรียมการป้องกัน และลดผลกระทบ ระยะการเตรียมพร้อมรับภัย ระยะการจัดการในภาวะฉุกเฉิน และระยะการจัดการหลังเกิดภัย

(3) พัฒนาระบบการให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ

3.5) กลยุทธ์ที่ 5 : การจัดหาพลังงานทดแทน

แนวทางการพัฒนา

(1) ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนด้านการเกษตร เช่น พลังงานชีวมวล พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานน้ำ พลังงานจากก๊าซชีวภาพจากมูลสัตว์ เป็นต้น

(2) ส่งเสริมการผลิตพลังงานทดแทนจากพืชพลังงาน ได้แก่ เอทานอล และไบโอดีเซล

(3) ส่งเสริมการนำวัตถุดิบทางการเกษตรที่ผลิตได้ในชุมชนและที่เหลือใช้จากการเกษตรมาผลิตเป็นพลังงาน ทดแทนใช้ในระดับครัวเรือนและชุมชน สนับสนุนการผลิตพลังงานทดแทนภายในชุมชน และส่งเสริมและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ให้เป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้มแข็งด้านอาหารให้กับเกษตรกรและชุมชนอย่างเป็นระบบ

4.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 : พัฒนาการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

1) เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

1.1) พัฒนาสมรรถนะบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

1.2) การบริหารจัดการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมีประสิทธิภาพและมีแผนการดำเนินงานเชิงรุกอย่างบูรณาการ

1.3) ข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมัยใหม่ การบริหารจัดการสินค้าที่สำคัญมีความถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน

2) ตัวชี้วัด

2.1) ร้อยละของบุคลากรได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น

2.2) จำนวนหน่วยงานร่วมบูรณาการภายใต้แผนฯ

2.3) ร้อยละของฐานข้อมูลที่ได้รับการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน

2.4) ร้อยละของผลการดำเนินงานและการเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการด้านเกษตรและสหกรณ์

3) กลยุทธ์การพัฒนา

3.1) กลยุทธ์ที่ 1 : พัฒนาบุคลากรภาครัฐ

แนวทางการพัฒนา

(1) เพิ่มศักยภาพของบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การตลาดและการวางแผนการตลาด ภาษาอาเซียน องค์กรความรู้และนวัตกรรมด้านการเกษตร เพื่อให้สามารถก้าวทันกับสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยการฝึกอบรมศึกษาดูงาน และการศึกษาต่อ และสนับสนุนทุนในการศึกษาวิจัย

3.2) กลยุทธ์ที่ 2 : พัฒนาระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา

(1) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ มีการเชื่อมโยงระบบข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และสามารถให้บริการข้อมูลแก่ผู้เกษตรกร ผู้ประกอบการ ประชาชนทั่วไปและหน่วยงานต่างๆ

(2) พัฒนาระบบฐานข้อมูลการเกษตรและสหกรณ์ให้มีความถูกต้อง ครบถ้วนและทันสมัย เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการเกษตรของจังหวัด

3.3) กลยุทธ์ที่ 3 : พัฒนาการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์

แนวทางการพัฒนา

(1) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การวางแผนพัฒนาการเกษตรทั้งเชิงรับและเชิงรุก การติดตามประเมินผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ

(2) ปรับปรุงระบบการให้บริการด้านการเกษตร โดยให้ศูนย์เรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเป็นศูนย์บริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จในพื้นที่ในลักษณะบูรณาการ พร้อมทั้งมีระบบการเตือนภัยทางการเกษตร และการช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ พัฒนาระบบการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรให้ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง และรวดเร็ว

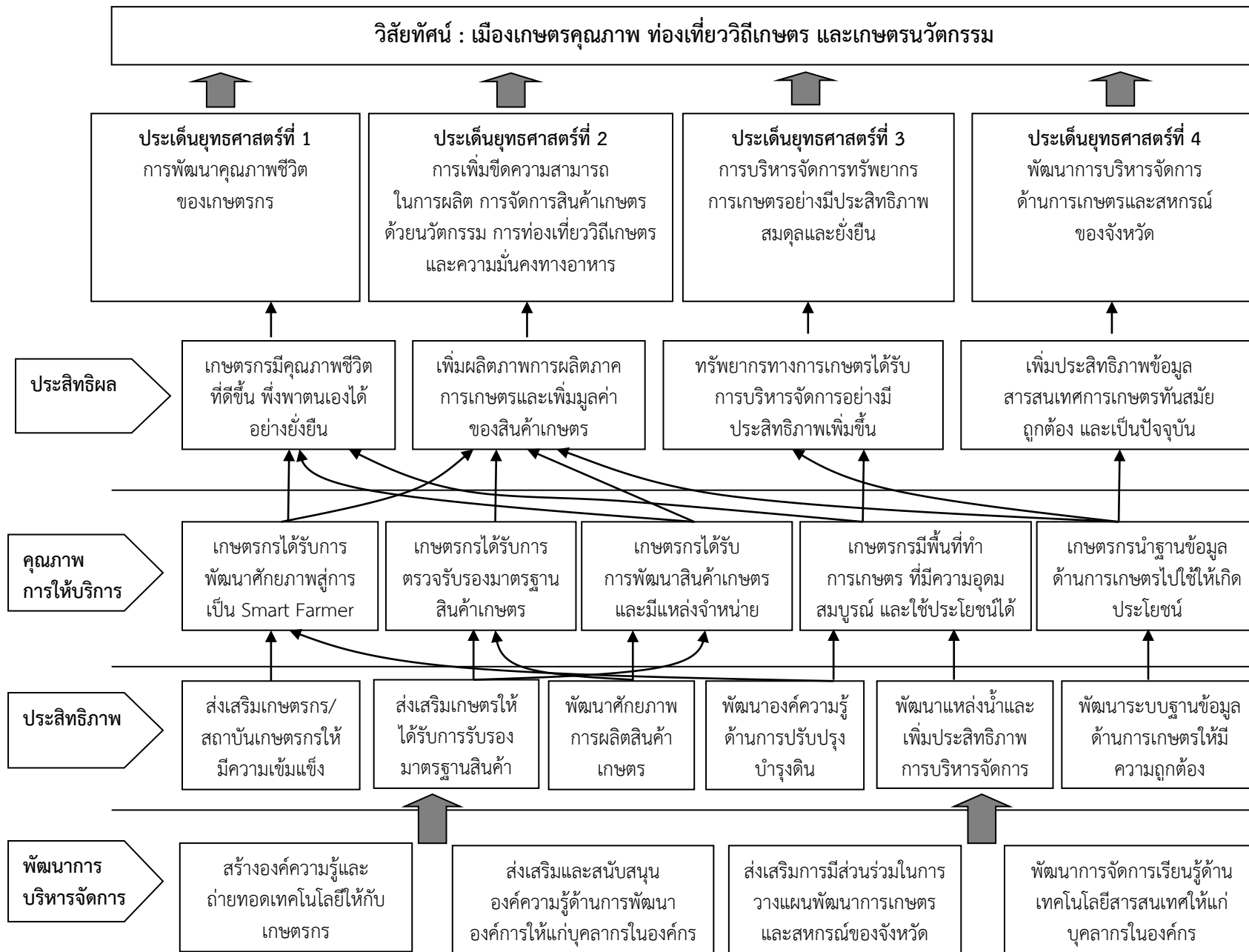
5. แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2561 - 2565)

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	รวม 5 ปี	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพชีวิต ของเกษตรกร	1.1 เกษตรกรได้รับการพัฒนา ศักยภาพสู่การเป็น Smart Farmer 1.2 สถาบันเกษตรกร มีการดำเนินงานที่มีมาตรฐาน เพิ่มขึ้น	1.1 ร้อยละเกษตรกรที่ได้รับ การพัฒนาเป็น Smart Farmer	5	5	5	5	5	5	1.1 พัฒนาเกษตรกรและสร้าง ความมั่นคงในอาชีพ 1.2 สร้างความเข้มแข็งให้แก่ เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และชุมชน 1.3 การจัดการที่ดินทำกิน การเข้าถึงแหล่งเงินทุน และการ แก้ไขปัญหาหนี้สินการเกษตร
		1.2 ร้อยละของสถาบันเกษตรกร/ องค์กรเกษตรกรเป้าหมายที่มีการ ดำเนินงาน ตามมาตรฐาน	5	5	5	5	5	5	
		1.3 ร้อยละของรายได้เกษตรกร เพิ่มขึ้น	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มขีดความสามารถ ในการผลิต การจัดการ สินค้าเกษตรด้วย นวัตกรรม การท่องเที่ยว วิถีเกษตร และความ มั่นคงทางอาหาร	2.1 ประสิทธิภาพการผลิต และการแปรรูปสินค้าเกษตร ของจังหวัด มีคุณภาพและ มาตรฐานเพิ่มขึ้น 2.2 ขีดความสามารถในการ เชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต และการตลาดสินค้าเกษตรที่ สำคัญของจังหวัดเพิ่มขึ้น 2.3 ร้านค้าปัจจัยการผลิตได้ มาตรฐาน 2.4 มูลค่าของสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์จากการเกษตร ผลิตภัณฑ์จากการเกษตรของ จังหวัดเพิ่มขึ้น	2.1 ร้อยละของแปลง/ฟาร์ม ที่ได้รับการเตรียมความพร้อมและ ผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP	80	80	80	80	80	80	2.1 เพิ่มผลิตภาพการผลิต 2.2 การสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้าง รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงเกษตร 2.3 การตลาดสินค้าเกษตร 2.4 พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว วิถีเกษตร 2.5 การสร้างความมั่นคงทางอาหาร 2.6 การพัฒนาความมั่นคงด้านอาชีพ การเกษตร
		2.2 ร้อยละของกลุ่มเกษตรกร ที่มีการเชื่อมโยงเครือข่าย การผลิตและการตลาดสินค้าเกษตร	5	5	5	5	5	5	
		2.3 ร้อยละของมูลค่าสินค้าเกษตรที่ เพิ่มขึ้น	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	
		2.4 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จาก การท่องเที่ยววิถีเกษตร	-	10	10	10	10	10	

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	รวม 5 ปี	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 บริหารจัดการทรัพยากร การเกษตรอย่างมี ประสิทธิภาพ สมดุล และยั่งยืน	3.1 ทรัพยากรการเกษตรได้รับ การบริหารจัดการอย่างมี ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น 3.2 พัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่ม พื้นที่ชลประทาน การบริหาร จัดการน้ำและการป้องกันและ บรรเทาภัยจากน้ำ 3.3 เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของ ฐานทรัพยากรด้านการประมง และบริหารจัดการให้เกิดความ สมดุลและยั่งยืน 3.3 ทำความเกษตรที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม	3.1 ร้อยละของพื้นที่ดินและน้ำที่ ได้รับการพัฒนาและฟื้นฟู สำหรับ การทำเกษตร	80	80	80	80	80	80	3.1 การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็น ระบบภายใต้กลไกการมีส่วนร่วม 3.2 การเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ ของดินและอนุรักษ์ดิน 3.3 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร จัดการทรัพยากรประมง 3.4 เตรียมความพร้อมรองรับ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง 3.5 การจัดหาพลังงานทดแทน
		3.2 ร้อยละของแหล่งน้ำชุมชนและ พื้นที่ชลประทานที่ได้รับการพัฒนา เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมทาง การเกษตร	80	80	80	80	80	80	
		3.3 ร้อยละของชุมชนประมงพื้นที่ บ้านที่ได้รับการฟื้นฟู	80	80	80	80	80	80	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาการบริหารจัดการ ด้านการเกษตรและ สหกรณ์ของจังหวัด	4.1 พัฒนาสมรรถนะบุคลากร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงาน 4.2 การบริหารจัดการ พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัด มีประสิทธิภาพ และมีแผนการดำเนินงานเชิง รุกอย่างบูรณาการ	4.1 ร้อยละของบุคลากร ได้รับ การพัฒนาประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น	20	20	20	20	20	20	4.1 พัฒนาบุคลากรภาครัฐ 4.2 พัฒนาระบบเทคโนโลยีและ สารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ 4.3 พัฒนาการบริหารจัดการด้าน การเกษตรและสหกรณ์
		4.2 จำนวนหน่วยงานร่วมบูรณาการ ภายใต้แผนฯ	32	32	32	32	32	32	

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	รวม 5 ปี	
	4.3 ข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสมัยใหม่ การบริหารจัดการสินค้าที่สำคัญมีความถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน	4.3 ร้อยละของฐานข้อมูลที่ได้รับการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน	80	80	80	80	80	80	
		4.4 ร้อยละของผลการดำเนินงานและการเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการด้านเกษตรและสหกรณ์	100	100	100	100	100	100	

6. แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)

7. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรและสหกรณ์ (Positioning)
ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2561-2565)

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ				
		การเพิ่มประสิทธิภาพ	การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตร	การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม	หมายเหตุ
Positioning 1. การเพิ่มขีดความสามารถ ในการผลิต การพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและความมั่นคงทางอาหาร						
1. โครงการความมั่นคงด้านเสบียงสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช	1,660,000	✓	✓	✓	✓	งบจังหวัด
2. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการลดต้นทุนการเลี้ยงแพะอย่างยั่งยืนในจังหวัดนครศรีธรรมราช	2,508,000	✓	✓	✓	✓	งบจังหวัด
3. โครงการพัฒนาการผลิตแพะเพื่อความปลอดภัยต่อผู้บริโภคให้ปลอดภัยจากโรคมะเร็งและโรคข้ออักเสบและสมองอักเสบ (CAE)	1,000,000	✓	✓	✓	✓	งบจังหวัด
4. โครงการส่งเสริมการปลูกพืชเสริมเพิ่มรายได้	2,000,000	✓	✓	✓	✓	งบจังหวัด
5. โครงการอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพของชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช	200,000	✓	✓	✓	✓	งบจังหวัด
6. โครงการพัฒนาตลาดข้าวของสถาบันเกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนากลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ดำเนินการ อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช	12,100,000	✓	✓	✓	✓	งบกรม
Positioning 2. การจัดการสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรม และการท่องเที่ยววิถีเกษตร						
1. โครงการนวัตกรรมเพื่อการเพิ่มมูลค่าสัตว์เศรษฐกิจ : โคเนื้อ	5,521,000	✓	✓	✓	✓	งบจังหวัด
2. โครงการนวัตกรรมเพื่อการเพิ่มมูลค่าสัตว์เศรษฐกิจ : แพะเนื้อ	6,491,000	✓	✓	✓	✓	งบจังหวัด
3. โครงการเพิ่มมูลค่ามังคุดในจังหวัดนครศรีธรรมราชด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	3,342,500	✓	✓	✓	✓	งบจังหวัด
4. โครงการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร (มังคุด) เชื่อมต่อการท่องเที่ยวเกาะสมุย-ขนอมและหมู่เกาะทะเลใต้	3,100,000	✓	✓	✓	✓	งบจังหวัด
5. โครงการยกระดับเกษตรด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมสู่เกษตรกรรมยั่งยืน	3,119,500	✓	✓	✓	✓	งบจังหวัด
6. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรกรกรรมยั่งยืนด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรมเกษตรชีวภาพ	4,000,000	✓	✓	✓	✓	งบจังหวัด
7. โครงการแปรรูปพืชผักพื้นบ้านนครศรีธรรมราชสู่มาตรฐานอาหารปลอดภัย: ลูกประคบ ลูกเนียง และสะตอ	3,500,000	✓	✓	✓	✓	งบจังหวัด
8. โครงการเส้นทางท่องเที่ยววิถีเกษตรอินทรีย์นครศรีธรรมราช “เที่ยวเขา.ป่า.นา.เล..วิถีเกษตรอินทรีย์เมืองคอน”	3,930,000	✓	✓	✓	✓	งบจังหวัด
9. โครงการส่งเสริมความรู้สู่เกษตรกรชุมชนเมือง : เทคโนโลยีการปลูกไฮโดรโปนิกส์ด้วยปุ๋ยน้ำชีวภาพ	3,600,000	✓	✓	✓	✓	งบจังหวัด
10. โครงการบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรม และการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	30,000,000	✓	✓	✓	✓	งบจังหวัด
Positioning 3. การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน						
1. โครงการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและแปรรูปสัตว์น้ำตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	3,700,000	✓	✓	✓	✓	งบจังหวัด
2. โครงการสร้างแหล่งประมงหน้าบ้านโดยการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำ	6,900,000	✓	✓	✓	✓	งบจังหวัด
รวม	96,672,000					

ส่วนที่ 5

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. 2561 – 2565

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกร

กลยุทธ์ ที่	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					รวม 5 ปี	หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565		
1	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพทางการเกษตร	งบปกติ	21,000	21,000	21,000	21,000	21,000	105,000	ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 4 จ.นครศรีฯ
1	โครงการส่งเสริมสุขภาพใหม่มอบให้เกษตรกร	งบปกติ	7,000	7,000	7,000	7,000	7,000	35,000	ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 4 จ.นครศรีฯ
1	โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่	งบปกติ	60,000	60,000	60,000	60,000	60,000	300,000	ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 4 จ.นครศรีฯ
1	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง smart farmer	งบปกติ	67,400	67,400	67,400	67,400	67,400	337,000	ศูนย์วิจัยข้าวนครศรีฯ
1	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง smart farmer	งบปกติ	315,760	288,020	216,950	216,950	216,950	1,254,630	สนง.การปฏิรูปที่ดิน จ.นครศรีฯ
1	โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	งบปกติ	79,880	80,880	64,500	64,500	64,500	354,260	สนง.การปฏิรูปที่ดิน จ.นครศรีฯ
1	โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่	งบปกติ	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	50,000	สนง.การปฏิรูปที่ดิน จ.นครศรีฯ
1	โครงการเพิ่มศักยภาพระบบงานภายใต้แผนพัฒนาเด็ก	งบปกติ	45,000	45,000	80,000	80,000	80,000	330,000	สนง.การปฏิรูปที่ดิน จ.นครศรีฯ
1	โครงการส่งเสริมและสร้างทักษะในการประกอบอาชีพ ทั้งในและนอกภาคเกษตร	งบปกติ	126,000	126,000	126,660	126,660	126,660	631,980	สนง.การปฏิรูปที่ดิน จ.นครศรีฯ
1	โครงการพัฒนาเกษตรกร	งบปกติ	904,800	858,810	904,800	904,800	904,800	4,478,010	สนง.เกษตรจังหวัดนครศรีฯ
1	โครงการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	59,000	59,000	59,000	59,000	59,000	295,000	สนง.เกษตรจังหวัดนครศรีฯ
1	โครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน	งบปกติ	2,187,500	1,510,500	1,558,650	1,558,650	1,558,650	8,373,950	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด
1	โครงการส่งเสริมการเกษตรทฤษฎีใหม่	งบปกติ	67,000	21,945	107,713	107,713	107,713	412,084	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด
1	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	1,210,000	2,036,700	1,730,000	1,730,000	1,730,000	8,436,700	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด
1	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	60,700	57,200	26,480	26,480	26,480	197,340	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 8
1	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง smart farmer	งบปกติ	22,500	22,500	34,900	34,900	34,900	149,700	สนง.ประมงจังหวัดนครศรีฯ
1	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง smart farmer	งบปกติ	187,500	59,800	70,800	70,800	70,800	459,700	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดนครศรีฯ
1	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	475,680	1,354,000	237,000	237,000	237,000	2,540,680	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดนครศรีฯ
1	โครงการประชาสัมพันธ์เพื่อเกษตรกร	งบปกติ	255,000	255,000	230,000	230,000	230,000	1,200,000	การยางแห่งประเทศไทย จ.นศ.
1	โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยี	งบปกติ	623,128	623,128	537,570	537,570	537,570	2,858,966	การยางแห่งประเทศไทย จ.นศ.

กลยุทธ์ ที่	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี	
1	โครงการฝึกอบรมช่างกรีดยาง	งบปกติ	356,100	126,000	126,000	126,000	126,000	860,100	การยางแห่งประเทศไทย จ.นศ.
1	โครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนยาง ระยะที่ 1	งบปกติ	-	-	5,180,720	5,180,720	5,180,720	15,542,160	การยางแห่งประเทศไทย จ.นศ.
1	โครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ถวายเป็นหลวง	งบปกติ	-	77,680	178,510	178,510	178,510	613,210	การยางแห่งประเทศไทย จ.นศ.
1	โครงการส่งเสริมการทำสวนยางตามมาตรฐานการจัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืน (FSC)	งบปกติ	-	-	2,632,500	2,632,500	2,632,500	7,897,500	การยางแห่งประเทศไทย จ.นศ.
1	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้เกษตรกรชาวสวนยาง	งบปกติ	10,126,200	720,000	579,000	579,000	579,000	12,583,200	การยางแห่งประเทศไทย จ.นศ.
1	โครงการส่งเสริมการปลูกพืชเสริมเพิ่มรายได้	งบจังหวัด	-	-	-	-	2,000,000	2,000,000	ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 4 จ.นศ.
1	โครงการอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพของชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช	งบจังหวัด	-	-	-	-	200,000	200,000	ม.ราชภัฏนครศรีธรรมราช
2	โครงการพัฒนาตลาดข้าวของสถาบันเกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พื้นที่ดำเนินการ อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช	งบกรม	-	-	-	-	12,100,100	12,100,000	สนง.สหกรณ์จังหวัดนครศรีฯ
2	โครงการพัฒนาศูนย์ข้าวชุมชน	งบปกติ	340,800	340,800	340,800	340,800	340,800	1,704,000	ศูนย์วิจัยข้าวนครศรีฯ
2	โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพองค์กรเกษตรและวิสาหกิจ	งบปกติ	-	-	120,000	120,000	120,000	360,000	ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 4 จ.นศ.
2	โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน ตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	งบปกติ	-	-	37,200	37,200	37,200	111,600	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครศรีฯ
2	โครงการศิลปาชีพ	งบปกติ	-	-	16,800	16,800	16,800	50,400	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครศรีฯ
2	โครงการพัฒนากลุ่มอาชีพประชาชน ตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	งบปกติ	-	-	10,000	10,000	10,000	30,000	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครศรีฯ
2	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	-	-	686,400	686,400	686,400	2,059,200	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครศรีฯ
2	โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่	งบปกติ	30,000	-	314,400	314,400	314,400	973,200	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครศรีฯ
2	โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่	งบปกติ	476,870	299,250	186,060	186,060	186,060	1,334,300	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครศรีฯ
2	โครงการค่าย “เยาวชน”...รักษพงไพรเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	งบปกติ	-	-	15,500	15,500	15,500	46,500	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครศรีฯ
2	โครงการเสริมสร้างการจัดการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อการจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน	งบปกติ	-	-	336,120	336,120	336,120	1,008,360	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครศรีฯ
2	โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	632,680	364,320	231,420	231,420	231,420	1,691,260	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครศรีฯ
2	โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าตามแผนที่เกษตร เพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-map)	งบปกติ	91,520	-	41,150	41,150	41,150	214,970	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครศรีฯ

กลยุทธ์ ที่	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี	
2	โครงการพัฒนาวิสาหกิจสู่ความเป็นมืออาชีพ	งบปกติ	-	9,600	9,600	9,600	9,600	38,400	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครศรีฯ
2	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	533,280	239,200	204,700	204,700	204,700	1,386,580	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครศรีฯ
2	โครงการตรวจสอบความถูกต้องในการทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างสหกรณ์และสมาชิก	งบปกติ	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครศรีฯ
2	โครงการฝึกอบรมเศรษฐกิจการเงินขั้นพื้นฐานแก่สมาชิกสหกรณ์	งบปกติ	140,000	140,000	114,000	114,000	114,000	622,000	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครศรีฯ
2	โครงการพัฒนาศักยภาพด้านบัญชีแก่สมาชิกสหกรณ์และประชาชนกลุ่มเป้าหมาย (ทำบัญชีอย่างยั่งยืน)	งบปกติ	32,000	7,280	27,200	27,200	27,200	120,880	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครศรีฯ
2	โครงการพัฒนามาตรฐานการบัญชีแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	6,300	6,300	6,300	6,300	6,300	31,500	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์นครศรีฯ
2	โครงการพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	62,500	44,800	56,060	56,060	56,060	275,480	สนง.การปฏิรูปที่ดิน จ.นครศรีฯ
2	โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกร	งบปกติ	26,650	26,650	24,360	24,360	24,360	126,380	สนง.การปฏิรูปที่ดิน จ.นครศรีฯ
2	โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่	งบปกติ	1,500	1,500	1,360	1,360	1,360	7,080	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 8
2	โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	2,640	2,640	5,280	5,280	5,280	21,120	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 8
2	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	2,530	2,000	2,000	2,000	2,000	10,530	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 8
2	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน	งบปกติ	1,200	1,200	1,200	1,200	1,200	6,000	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 8
2	โครงการฝึกอบรมเศรษฐกิจการเงินขั้นพื้นฐานแก่สมาชิกสหกรณ์	งบปกติ	8,000	8,000	5,800	5,800	5,800	33,400	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 8
2	โครงการพัฒนามาตรฐานการบัญชีแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	11,200	11,200	11,200	11,200	11,200	56,000	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 8
2	โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจสินค้าเกษตรในสหกรณ์กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน	งบปกติ	125,000	125,000	125,000	125,000	125,000	625,000	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 8
2	โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการบัญชีแก่สมาชิกสหกรณ์ และประชาชนกลุ่มเป้าหมาย	งบปกติ	714,000	315,000	4,320	4,320	4,320	1,041,960	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 8
2	โครงการพัฒนาศักยภาพสหกรณ์ตั้งใหม่	งบปกติ	9,000	9,000	9,000	9,000	9,000	45,000	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 8
2	โครงการพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรแก่สมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรผ่านกลไกบัญชี	งบปกติ	3,920	3,920	3,920	3,920	3,920	19,600	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 8
2	โครงการพัฒนาอาสาสมัครปศุสัตว์	งบปกติ	9,600	9,600	9,600	9,600	9,600	48,000	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดนครศรีฯ
2	โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริ	งบปกติ	142,400	142,400	142,400	142,400	142,400	712,000	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดนครศรีฯ
2	โครงการนำลูกหลานเกษตรกรกลับบ้านสานต่ออาชีพเกษตรกร	งบปกติ	-	-	-	20,000	20,000	40,000	สนง.สหกรณ์จังหวัดนครศรีฯ
2	โครงการสหกรณ์สีขาวด้วยธรรมาภิบาล	งบปกติ	35,860	-	12,880	12,880	12,880	12,880	สนง.สหกรณ์จังหวัดนครศรีฯ
2	โครงการส่งเสริมและสร้างทักษะในการประกอบอาชีพทั้งในและนอกภาคการเกษตร	งบปกติ	-	-	612,900	612,900	612,900	1,838,700	สนง.สหกรณ์จังหวัดนครศรีฯ

กลยุทธ์ ที่	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี	
			2	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	984,000	408,500	241,300	
2	โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของสหกรณ์กลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	9,210,786	9,210,786	-	-	-	18,421,572	สนง.สหกรณ์จังหวัดนครศรีฯ
2	โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	64,600	42,050	13,610	13,610	13,610	147,480	สนง.สหกรณ์จังหวัดนครศรีฯ
2	โครงการประชุมคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	46,820	4,700	4,700	4,700	4,700	65,620	สนง.สหกรณ์จังหวัดนครศรีฯ
2	โครงการกำกับดูแลและคุ้มครองระบบสหกรณ์	งบปกติ	287,080	404,300	366,400	366,400	366,400	1,790,580	สนง.สหกรณ์จังหวัดนครศรีฯ
2	โครงการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่ดินของนิคมสหกรณ์	งบปกติ	3,572	10,358	1,700	1,700	1,700	19,030	สนง.สหกรณ์จังหวัดนครศรีฯ
2	โครงการพัฒนาตลาดข้าวของสถาบันเกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบกรม	-	-	-	-	12,100,000	12,100,000	สนง.สหกรณ์จังหวัดนครศรีฯ
2	โครงการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร (Smart Farmer)	งบปกติ	552,600	-	2,122,600	2,122,600	2,122,600	6,920,400	การยางแห่งประเทศไทย จ.นศ.
2	โครงการพัฒนาสถาบันเกษตรกร	งบปกติ	1,705,800	417,600	9,234,500	9,234,500	9,234,500	29,826,900	การยางแห่งประเทศไทย จ.นศ.
3	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	งบปกติ	19,400	72,900	31,800	31,800	-	155,900	สนง.สหกรณ์จังหวัดนครศรีฯ
3	โครงการช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	7,902,408.92	6,174,639.06	4,548,105.38	4,548,105.38	-	23,173,258.74	สนง.สหกรณ์จังหวัดนครศรีฯ
3	โครงการสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาตามศักยภาพ	งบปกติ	1,199,400	1,159,400	828,900	828,900	828,900	4,845,500	สนง.สหกรณ์จังหวัดนครศรีฯ
3	โครงการจัดที่ดิน	งบปกติ	-	957,160	568,720	568,720	568,720	2,663,320	สนง.การปฏิรูปที่ดิน จ.นศ.
3	โครงการตรวจสอบการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	-	420,308	160,180	160,180	160,180	900,848	สนง.การปฏิรูปที่ดิน จ.นศ.
3	โครงการพัฒนาตลาดยางพารา	งบปกติ	70,000	70,000	70,000	70,000	70,000	350,000	การยางแห่งประเทศไทย จ.นศ.
	รวม		42,783,065	29,979,924	36,794,598	36,981,798	58,801,993	205,279,659	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรม การท่องเที่ยววิถีเกษตร และความมั่นคงทางอาหาร

กลยุทธ์ ที่	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี	
1	โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร	งบปกติ	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000	ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 4 จ.นศ.
1	โครงการสนับสนุนการผลิตและขยายพันธุ์พืช	งบปกติ	26,200	26,200	26,200	26,200	26,200	131,000	ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 4 จ.นศ.
1	โครงการสนับสนุนการผลิตและขยายพันธุ์พืชที่ดี	งบปกติ	80,000	80,000	80,000	80,000	80,000	400,000	ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 4 จ.นศ.
1	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	งบปกติ	-	-	75,000	75,000	75,000	225,000	ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 4 จ.นศ.
1	โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	-	-	546,000	546,000	546,000	1,638,000	ศูนย์พัฒนาประมงพื้นที่ลุ่มน้ำ
1	โครงการส่งเสริมการใช้ยางในหน่วยงานภาครัฐ	งบปกติ	-	-	101,170,000	-	-	101,170,000	โครงการชลประทานนครศรีฯ
1	โครงการตรวจติดตามแปลงที่ผ่านการรับรองการผลิตข้าวตามมาตรฐาน GAP	งบปกติ	170,500	170,500	170,500	170,500	170,500	852,500	ศูนย์วิจัยข้าวนครศรีฯ
1	โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	-	1,038,400	2,381,800	2,381,800	2,381,800	8,183,800	ศูนย์วิจัยข้าวนครศรีฯ
1	โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าวอินทรีย์	งบปกติ	-	167,300	304,100	304,100	304,100	1,079,600	ศูนย์วิจัยข้าวนครศรีฯ
1	โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าว	งบปกติ	-	-	1,120,000	1,120,000	1,120,000	3,360,000	ศูนย์วิจัยข้าวนครศรีฯ
1	โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	-	1,600,000	949,400	949,400	949,400	4,448,200	ศูนย์วิจัยข้าวนครศรีฯ
1	โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตภาคการเกษตร	งบปกติ	-	-	374,000	374,000	374,000	1,122,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรฯ
1	โครงการยกระดับมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน	งบปกติ	986,660	923,000	747,750	747,750	747,750	4,152,910	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรฯ
1	โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	50,000	125,000	125,000	125,000	125,000	550,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรฯ
1	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	429,000	429,000	560,800	560,800	560,800	2,540,400	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรฯ
1	โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่	งบปกติ	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	250,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรฯ
1	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	2,385,000	2,141,000	750,000	750,000	750,000	6,776,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรฯ
1	โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่มาตรฐาน	งบปกติ	-	-	2,395,150	2,395,150	2,395,150	7,185,450	สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีฯ
1	โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	87,000	44,800	75,000	75,000	75,000	356,800	สนง.การปฏิรูปที่ดิน จ.นครศรีฯ
1	โครงการส่งเสริมสมุนไพรในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	69,650	102,400	89,600	89,600	89,600	440,850	สนง.การปฏิรูปที่ดิน จ.นครศรีฯ
1	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	713,300	764,200	712,800	712,800	712,800	3,615,900	สนง.การปฏิรูปที่ดิน จ.นครศรีฯ
1	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	-	51,000	42,000	42,000	42,000	177,000	สนง.การปฏิรูปที่ดิน จ.นครศรีฯ

กลยุทธ์ ที่	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี	
1	โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน	งบปกติ	203,000	6,516,100	203,600	203,600	203,600	7,329,900	สนง.เกษตรจังหวัดนครศรีฯ
1	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตร	งบปกติ	564,000	564,000	564,000	564,000	564,000	2,820,000	สนง.เกษตรจังหวัดนครศรีฯ
1	โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	9,633,000	6,516,100	9,633,000	9,633,000	9,633,000	45,048,100	สนง.เกษตรจังหวัดนครศรีฯ
1	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	2,143,130	2,604,360	2,143,130	2,143,130	2,143,130	11,176,880	สนง.เกษตรจังหวัดนครศรีฯ
1	โครงการส่งเสริมการค้าเนืองงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	630,000	630,000	630,000	630,000	630,000	3,150,000	สนง.เกษตรจังหวัดนครศรีฯ
1	โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (สัตว์น้ำจืด)	งบปกติ	-	-	117,700	117,700	117,700	353,100	สนง.ประมงจังหวัดนครศรีฯ
1	โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (สัตว์น้ำชายฝั่ง)	งบปกติ	1,209,320	954,800	421,000	421,000	421,000	3,427,120	สนง.ประมงจังหวัดนครศรีฯ
1	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	งบปกติ	172,200	61,100	61,100	61,100	61,100	416,600	สนง.ประมงจังหวัดนครศรีฯ
1	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	471,200	145,200	194,500	194,500	194,500	1,199,900	สนง.ประมงจังหวัดนครศรีฯ
1	โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	-	459,700	458,500	458,500	458,500	1,835,200	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดนครศรีฯ
1	โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	343,000	225,000	269,200	269,200	269,200	1,375,600	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดนครศรีฯ
1	โครงการวิเคราะห์เศรษฐกิจการผลิตปศุสัตว์	งบปกติ	-	-	66,600	66,600	66,600	199,800	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดนครศรีฯ
1	โครงการส่งเสริมปศุสัตว์อินทรีย์	งบปกติ	-	-	45,000	45,000	45,000	135,000	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดนครศรีฯ
1	โครงการบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรม และการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	งบจังหวัด	-	-	-	-	30,000,000	30,000,000	สนง.เกษตรจังหวัดนครศรีฯ
1	โครงการนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าสัตว์เศรษฐกิจ: โคเนื้อ	งบจังหวัด	-	-	-	-	5,521,000	5,521,000	มทร.ศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีฯ
1	โครงการนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าสัตว์เศรษฐกิจ: แพะเนื้อ	งบจังหวัด	-	-	-	-	6,491,000	6,491,000	มทร.ศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีฯ
1	โครงการเพิ่มมูลค่ามังคุดในจังหวัดนครศรีธรรมราชด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	งบจังหวัด	-	-	-	-	3,342,500	3,342,500	มทร.ศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีฯ
1	โครงการความมั่นคงด้านเสบียงสัตว์ จังหวัดนครศรีธรรมราช	งบจังหวัด	-	-	-	-	1,660,000	1,660,000	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดนครศรีฯ
1	โครงการการเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตและการลดต้นทุนการเลี้ยงแพะอย่างยั่งยืนในจังหวัดนครศรีธรรมราช	งบจังหวัด	-	-	-	-	2,508,000	2,508,000	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดนครศรีฯ
1	โครงการพัฒนาการผลิตแพะเพื่อความปลอดภัยต่อผู้บริโภคให้ปลอดภัยจากโรค布鲁เซลล่าและโรคช็อคอีกเสบและสมองอีกเสบ	งบจังหวัด	-	-	-	-	1,000,000	1,000,000	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดนครศรีฯ
1	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรกรมัยยืนด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรมเกษตรชีวภาพ	งบจังหวัด	-	-	-	-	4,000,000	4,000,000	ม.ราชภัฏนครศรีธรรมราช
1	โครงการแปรรูปพืชผักพื้นบ้านนครศรีธรรมราชสู่มาตรฐานอาหารปลอดภัย : ลูกประ เลูกเนียง และสะตอ	งบจังหวัด	-	-	-	-	3,500,000	3,500,000	ม.ราชภัฏนครศรีธรรมราช

กลยุทธ์ ที่	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					รวม 5 ปี	หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565		
1	โครงการส่งเสริมความรู้สู่เกษตรกรชุมชนเมือง : เทคโนโลยีการปลูกไฮโดรโปนิกส์ด้วยปุ๋ยน้ำชีวภาพ	งบจังหวัด	-	-	-	-	3,600,00	3,600,000	ม.ราชภัฏนครศรีธรรมราช
1	โครงการส่งเสริมการปลูกยางพันธุ์ดีและไม้ยืนต้นที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ	งบปกติ	-	-	4,933,700	4,933,700	4,933,700	14,801,100	การยางแห่งประเทศไทย จ.นศ.
1	โครงการส่งเสริมการทำสวนยางพาราในรูปแบบแปลงใหญ่	งบปกติ	-	-	2,068,400	2,068,400	2,068,400	6,205,200	การยางแห่งประเทศไทย จ.นศ.
1	โครงการส่งเสริมสนับสนุนเทคโนโลยีและนวัตกรรมในสวนยางพาราแบบผสมผสาน	งบปกติ	-	-	4,209,350	4,209,350	4,209,350	12,628,050	การยางแห่งประเทศไทย จ.นศ.
1	โครงการบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	งบปกติ	-	-	1,572,700	1,572,700	1,572,700	4,718,100	สนง.เกษตรจังหวัดนครศรีฯ
1	โครงการยกระดับเกษตรกรด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม	งบจังหวัด	-	-	-	-	3,190,500	3,190,500	มทร.ศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีฯ
2	โครงการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร (มังคุด) เชื่อมต่อการท่องเที่ยวเกาะสมุย-ขนอมและหมู่เกาะทะเลใต้	งบจังหวัด	-	-	-	-	3,100,000	3,100,000	มทร.ศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีฯ
2	โครงการเส้นทางท่องเที่ยววิถีเกษตรอินทรีย์นครศรีธรรมราช “เที่ยวเขา..ป่า..นา..เล..วิถีเกษตรอินทรีย์เมืองคอน”	งบจังหวัด	-	-	-	-	3,600,000	3,600,000	ม.ราชภัฏนครศรีธรรมราช
2	โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยววิถีเกษตร	งบปกติ	14,000	7,000	14,000	14,000	14,000	63,000	สนง.เกษตรจังหวัดนครศรีฯ
3	โครงการตลาดเกษตรกร	งบปกติ	150,830	150,830	150,830	150,830	150,830	754,150	สนง.เกษตรจังหวัดนครศรีฯ
3	โครงการพัฒนาเครือข่ายการผลิตและการตลาดแพะ	งบปกติ	-	-	21,000	21,000	21,000	63,000	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดนครศรีฯ
5	โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	งบปกติ	-	-	246,800	246,800	246,800	740,400	สนง.การปฏิรูปที่ดิน จ.นครศรีฯ
5	โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	งบปกติ	-	-	177,450	177,450	177,450	532,350	สนง.ประมงจังหวัดนครศรีฯ
6	โครงการส่งเสริมเกษตรกรรมทางเลือก	งบปกติ	217,700	217,700	217,700	217,700	217,700	1,088,500	สนง.เกษตรจังหวัดนครศรีฯ
6	โครงการสนับสนุนด้านการประมงตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราช เจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	งบปกติ	-	-	84,000	84,000	84,000	252,000	สนง.ประมงจังหวัดนครศรีฯ
	รวม		20,828,690	26,794,690	141,278,360	40,108,360	102,370,360	334,980,460	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุลและยั่งยืน

กลยุทธ์ ที่	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565	รวม 5 ปี	
1	โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	งบปกติ	-	890,000	925,600	925,600	925,600	3,666,800	สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีฯ
1	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	4,231,000	6,030,000	34,320,000	34,320,000	34,320,000	113,221,000	โครงการชลประทาน นศ.
1	โครงการจัดการคุณภาพน้ำ	งบปกติ	-	-	1,870,000	1,870,000	1,870,000	5,610,000	โครงการชลประทาน นศ.
1	โครงการจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน	งบปกติ	-	-	4,500,000	4,500,000	4,500,000	13,500,000	โครงการชลประทาน นศ.
1	โครงการปรับปรุงงานชลประทาน	งบปกติ	31,916,000	33,609,600	10,980,000	10,980,000	10,980,000	98,465,600	โครงการชลประทาน นศ.
1	โครงการสนับสนุนบริหารจัดการน้ำชลประทาน	งบปกติ	-	-	35,847,900	35,847,900	35,847,900	107,543,700	โครงการชลประทาน นศ.
1	โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	งบปกติ	-	-	26,000,000	26,000,000	26,000,000	78,000,000	โครงการชลประทาน นศ.
1	โครงการจัดการน้ำชลประทาน	งบปกติ	-	-	10,113,000	10,113,000	10,113,000	30,339,000	โครงการชลประทาน นศ.
1	โครงการจัดหาแหล่งน้ำช่วยเหลือศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวน ชายแดนบ้านหลังอำยหมี	งบปกติ	-	-	12,924,300	12,924,300	12,924,300	38,772,900	โครงการส่งน้ำ ปากพน้ำงบน
1	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	120,000	-	1,000,000	1,000,000	1,000,000	3,120,000	โครงการส่งน้ำ ปากพน้ำงบน
1	โครงการจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน	งบปกติ	-	-	95,000,000	95,000,000	95,000,000	285,000,000	โครงการส่งน้ำ ปากพน้ำงบน
1	โครงการปรับปรุงงานชลประทาน	งบปกติ	24,383,000	17,000,000	13,880,000	13,880,000	13,880,000	83,023,000	โครงการส่งน้ำ ปากพน้ำงบน
1	โครงการป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ	งบปกติ	-	-	45,100,000	45,100,000	45,100,000	135,300,000	โครงการส่งน้ำ ปากพน้ำงบน
1	โครงการสนับสนุนบริหารจัดการน้ำชลประทาน	งบปกติ	-	-	22,040,000	22,040,000	22,040,000	66,120,000	โครงการส่งน้ำ ปากพน้ำงบน
1	โครงการวางระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	งบปกติ	-	-	26,000,000	26,000,000	26,000,000	78,000,000	โครงการส่งน้ำ ปากพน้ำงบน
1	โครงการจัดการน้ำชลประทาน	งบปกติ	-	-	5,044,400	5,044,400	5,044,400	15,133,200	โครงการส่งน้ำ ปากพน้ำงบน
2	โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่	งบปกติ	135,000	477,000	84,000	84,000	84,000	864,000	สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีฯ
2	โครงการพัฒนาหมอดินอาสาและหมอดินน้อย	งบปกติ	920,050	816,800	905,050	905,050	905,050	4,452,000	สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีฯ
2	โครงการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน	งบปกติ	283,250	330,000	136,000	136,000	136,000	1,021,250	สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีฯ
2	โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน	งบปกติ	747,000	670,000	489,780	489,780	489,780	2,886,340	สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีฯ
2	โครงการฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	งบปกติ	8,136,000	9,354,500	6,033,800	6,033,800	6,033,800	35,591,900	สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีฯ
2	โครงการพัฒนาที่ดินพื้นที่เฉพาะ	งบปกติ	4,059,600	3,934,000	1,418,000	1,418,000	1,418,000	12,247,600	สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีฯ

กลยุทธ์ ที่	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					รวม 5 ปี	หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565		
2	โครงการส่งเสริมดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	11,772,305	26,625,000	13,775,000	13,775,000	13,775,000	79,722,305	สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีฯ
2	โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	งบปกติ	655,000	3,293,400	844,800	844,800	844,800	6,482,800	สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีฯ
3	โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงและการจัดการ	งบปกติ	-	400,000	546,000	546,000	546,000	2,038,000	ศูนย์พัฒนาประมงพื้นที่ ลุ่มน้ำฯ
3	โครงการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	งบปกติ	-	-	2,300,000	2,300,000	2,300,000	6,900,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนา พันธุ์กรรมฯ
3	โครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลา	งบปกติ	-	367,500	148,000	148,000	148,000	811,500	สนง.ประมงจังหวัดนครศรีฯ
4	โครงการรองรับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและลดโลกร้อน	งบปกติ	-	142,000	156,000	156,000	156,000	610,000	สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีฯ
	รวม		87,358,205	103,939,800	372,381,630	372,381,630	382,981,630	1,319,042,895	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

กลยุทธ์ ที่	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					รวม 5 ปี	หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563	พ.ศ.2564	พ.ศ.2565		
1	โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การนำไปใช้ประโยชน์	งบปกติ	463,000	-	257,000	257,000	257,000	1,234,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรฯ
1	โครงการวิจัยการประเมินและการลดการปลดปล่อยไนตรัสออกไซด์ในระบบการผลิตพืชเศรษฐกิจในแหล่งผลิตพืชที่สำคัญ	งบปกติ	300,000	-	-	-	-	300,000	
1	โครงการวิจัยปรับปรุงปาล์มน้ำมันเพื่อเพิ่มผลผลิตน้ำมัน	งบปกติ	187,200	-	-	-	-	187,200	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรฯ
1	โครงการวิจัยและปรับปรุงถั่วหรั่งเพื่อปลูกในพื้นที่ภาคใต้และพื้นที่ที่เหมาะสมอื่นๆ	งบปกติ	83,700	-	-	-	-	83,700	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรฯ
1	โครงการวิจัยและพัฒนาการผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน	งบปกติ	415,332	-	-	-	-	415,332	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรฯ
1	โครงการวิจัยและพัฒนาการผลิตมะม่วงเบาในพื้นที่ภาคใต้	งบปกติ	231,000	-	-	-	-	231,000	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรฯ
1	โครงการวิจัยและพัฒนาการผลิตมังคุดในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน	งบปกติ	382,700	-	-	-	-	382,700	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรฯ
1	โครงการวิจัยและพัฒนาการผลิตยางพาราในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน	งบปกติ	116,200	-	-	-	-	116,200	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรฯ
1	โครงการวิจัยและพัฒนาส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามคุณภาพในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน	งบปกติ	340,546	-	-	-	-	340,546	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรฯ
1	โครงการวิจัยและพัฒนา	งบปกติ	-	1,364,803	1,708,956	1,708,956	1,708,956	6,491,671	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรฯ
1	โครงการวิจัยและพัฒนาพันธุ์และเทคโนโลยีการผลิตกล้วยเล็บมือนางในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน	งบปกติ	290,418	-	-	-	-	290,418	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรฯ
2	โครงการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	งบปกติ	682,000	1,122,500	682,000	682,000	682,000	3,850,500	สนง.เกษตรจังหวัดนครศรีฯ
2	โครงการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	งบปกติ	80,600	-	48,600	48,600	48,600	226,400	สนง.ประมงจังหวัดนครศรีฯ
3	โครงการสนับสนุนการปฏิบัติงานตามนโยบายสำคัญ	งบปกติ	202,800	94,570	83,800	83,800	83,800	548,770	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีฯ
	รวม		3,775,496	2,581,873	2,780,356	2,780,356	2,780,356	14,698,437	

สรุปโครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2561 - 2565)
โดยแยกตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

ที่	ยุทธศาสตร์	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		รวม	
		จำนวน (โครงการ)	งบประมาณ (บาท)	จำนวน (โครงการ)	งบประมาณ (บาท)	จำนวน (โครงการ)	งบประมาณ (บาท)	จำนวน (โครงการ)	งบประมาณ (บาท)	จำนวน (โครงการ)	งบประมาณ (บาท)	จำนวน (โครงการ)	งบประมาณ (บาท)
1	การพัฒนาคุณภาพชีวิต ของเกษตรกร	59	42,783,065	59	29,979,924	72	36,794,598	73	36,981,798	75	58,801,993	338	205,341,378
2	การเพิ่มขีด ความสามารถใน การผลิต การจัดการ สินค้าเกษตรด้วย นวัตกรรม การ ท่องเที่ยววิถีเกษตร และความมั่นคงทาง อาหาร	24	20,828,690	29	26,794,690	46	141,278,360	45	40,108,360	57	102,370,360	201	334,980,460
3	การบริหารจัดการ ทรัพยากรการเกษตร อย่างมีประสิทธิภาพ สมดุลและยั่งยืน	12	87,358,205	15	103,939,800	28	372,381,630	28	372,381,630	30	382,981,630	113	1,319,042,895
4	การพัฒนาการบริหาร จัดการด้านการเกษตร และสหกรณ์ของจังหวัด	13	3,775,496	3	2,581,873	5	2,780,356	5	2,780,356	5	2,780,356	31	14,698,437
	รวม	108	154,745,456	106	163,296,287	151	553,234,944	151	452,252,144	167	546,934,339	683	1,874,063,170

ส่วนที่ 6

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาสินค้าเกษตร บริหารจัดการน้ำและบริการทางการเกษตร การเรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรม และการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ภาวะผลผลิตด้านการเกษตรของไทยมีการแข่งขันสูง ปริมาณผลผลิตมีมากล้นตลาด อายุสั้น ส่งผลให้ราคาผลผลิตตกต่ำ เป็นปัญหาที่เกษตรกรต้องประสบทุกๆ ปี นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลกยังส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจภายในประเทศ เพื่อให้คนไทยมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมการสร้างการแข่งขันในภาคเกษตร เพื่อการเพิ่มคุณภาพในการผลิต ยกกระดับมาตรฐานสินค้าเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ ประเทศไทยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่เกษตร 4.0 ภายใต้วิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย “ประเทศไทย 4.0” โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาประเทศ</p> <p>จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นแหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญของภาคใต้ ด้วยสภาพพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลายของลักษณะภูมิศาสตร์ซึ่งเหมาะสมในการทำเกษตร ทั้งในด้านพืช การประมง และปศุสัตว์ หากแต่วิถีการทำเกษตรกรรม ส่วนใหญ่ยังคงยึดถือแนวปฏิบัติแบบดั้งเดิม ผลผลิตส่วนใหญ่เป็นสินค้าเกษตรขั้นต้นไม่นิยมแปรรูป เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและมาตรฐานของสินค้าเกษตร สู่ตลาดสากลภายใต้กรอบยุทธศาสตร์จังหวัดเน้นการบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจรและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จำเป็นต้องนำองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาพัฒนาภาคการแปรรูปเพื่อผลิตสินค้าเกษตรอย่าง มีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐาน สร้างมูลค่าเพิ่มและความแตกต่างเพื่อสร้างประสิทธิภาพด้านการตลาดและการกระจายผลผลิตไปสู่ตลาด</p>
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรอย่างเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกเพื่อสร้างรายได้และลดความเลื่อมล้ำของรายได้ 2. ส่งเสริมความสามารถของเกษตรกรและสถาบันศึกษาในการยกระดับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร

	3. สร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนเครือข่ายเกษตรกรกรสวนสมรม 4 เครือข่าย 4 โซน สมาชิกรวม 200 ราย พื้นที่ไม่น้อยกว่า 200 ไร่ มีความรู้ความเข้าใจการผลิตแบบเกษตรผสมผสาน และมีการจัดทำแปลงต้นแบบตามศาสตร์พระราชา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 2. จำนวนกลุ่ม/เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน มีการพัฒนาศักยภาพและสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาด พัฒนาผลิตภัณฑ์ได้ จำนวน 100 กลุ่ม 3. เกษตรกรเครือข่ายผู้ผลิตสมุนไพรและแปรรูปเบื้องต้น จำนวน 100 ราย มีการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายผู้ผลิตสมุนไพรและแปรรูปเบื้องต้น ต่อยอดพัฒนาการผลิตสมุนไพรเพื่อประโยชน์ด้านอาหารและยา
5. ผลผลิต/ผลลัพธ์	<p><u>ผลผลิต</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนเกษตรกรเครือข่ายสวนสมรม สมาชิกรวม 200 ราย พื้นที่ไม่น้อยกว่า 200 ไร่ มีความรู้ความเข้าใจการผลิตแบบเกษตรผสมผสาน และมีการจัดทำแปลงต้นแบบตามศาสตร์พระราชา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 2. จำนวนกลุ่ม/เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน มีการพัฒนาศักยภาพและสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาด พัฒนาผลิตภัณฑ์ได้ จำนวน 100 กลุ่ม 3. จำนวนเกษตรกรเครือข่ายผู้ผลิตสมุนไพรและแปรรูปเบื้องต้น จำนวน 100 ราย มีการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายผู้ผลิตสมุนไพรและแปรรูปเบื้องต้น ต่อยอดพัฒนาการผลิตสมุนไพรเพื่อประโยชน์ด้านอาหารและยา <p><u>ผลลัพธ์</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กลุ่มเกษตรกรเครือข่ายสวนสมรม สมาชิกรวม 200 ราย พื้นที่ไม่น้อยกว่า 200 ไร่ มีความรู้ความเข้าใจการผลิตแบบเกษตรผสมผสาน และมีการจัดทำแปลงต้นแบบตามศาสตร์พระราชา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 2. กลุ่ม/เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนนครศรีธรรมราช มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์และเชื่อมโยงตลาดได้ จำนวน 100 กลุ่ม เพิ่มมูลค่าให้จังหวัด เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 3. สินค้าสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนของจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นที่รู้จักแพร่หลายยิ่งขึ้นทั้งชาวไทยและต่างชาติ
6. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	<ol style="list-style-type: none"> 1) ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2) ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตร และความมั่นคงทางอาหาร
7. ระยะเวลา	ตุลาคม 2564 - กันยายน 2565
8. กิจกรรมหลักของโครงการ	

<p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>กิจกรรมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรสวนสมรม (เกษตรผสมผสาน) 10,000,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช เครือข่ายสมาคมอาหารธรรมชาติยั่งยืนนครศรีธรรมราช</p>
<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>กิจกรรมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช 12,000,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช เครือข่ายท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช</p>
<p>8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>การพัฒนาศักยภาพผู้ผลิตและแปรรูปเบื้องต้นจังหวัดนครศรีธรรมราช 8,000,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช เครือข่ายผู้ผลิตและแปรรูปเบื้องต้นจังหวัดนครศรีธรรมราช เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช</p>
<p>รวมงบประมาณทั้งสิ้น</p>	<p>30,000,000 บาท (สามสิบล้านบาทถ้วน)</p>

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนากระบวนการผลิต การเก็บเกี่ยว การเก็บรักษา การแปรรูป และพัฒนาผลผลิตต่อยอด
 เป็นเกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้าแบบครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	ความมั่นคงด้านเสบียงสัตว์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดนครศรีธรรมราช มีศักยภาพการผลิตปศุสัตว์ สามารถผลิตเพื่อการส่งออกยังพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง ส่งไปจำหน่ายในพื้นที่ภาคใต้ภาคกลาง และเป็นพื้นที่กำหนดให้เป็นเขตปลอดโรค จึงเป็นเพิ่มโอกาสให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงที่พัฒนาการเลี้ยงยกระดับให้เป็นมีคุณภาพ และปัจจุบันมีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประเทศเพื่อนบ้านโดยเฉพาะประเทศมาเลเซีย และอินโดนีเซีย ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม นิยมการบริโภคเนื้อเป็นหลัก เป็นการสร้างโอกาสการผลิตโค และแพะเนื้อในพื้นที่ นอกเหนือจากนี้แล้ว พืชเกษตรหลักได้แก่ ยาง ปาล์ม มีสถานการณ์ราคาไม่แน่นอน ผันผวนตลอดเวลา เกษตรกรประสบปัญหาราคาคตกต่ำ รัฐบาลต้องเข้าไปสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง</p> <p>ข้อมูลในปี 2563 มีการเลี้ยงโคเนื้อ 185,240 ตัว เลี้ยงกระบือ 2,306 ตัว เลี้ยงแพะ 34,895 ตัว ซึ่งในแต่ละปีจะประสบปัญหาภาวะขาดแคลนอาหารสัตว์ เนื่องจากสถานการณ์อุทกภัย จะมีสภาพน้ำท่วมขังในพื้นที่ราบลุ่ม โดยเฉพาะอำเภอในแถบพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ส่งผลกระทบแก่โคเนื้อ กระบือ แพะ ในพื้นที่มากกว่า 90,000 ตัว ซึ่งแหล่งสำรองเสบียงสัตว์ที่กรมปศุสัตว์เตรียมไว้รองรับสถานการณ์ในการสนับสนุนให้แก่เกษตรกร อยู่นอกพื้นที่ต้องใช้เวลาในการขนส่งมีระยะทางไกล หลายอย่างเป็นวิกฤติเพิ่มขึ้น เนื่องจากเส้นทางถูกตัดขาดเป็นเวลาหลายวันไม่สามารถขนส่งเสบียงสัตว์มาได้</p> <p>เพื่อให้การเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดมีความมั่นคง ได้รับผลกระทบน้อยที่สุดจากปัญหาขาดแคลนอาหารสัตว์ เนื่องจากสถานการณ์อุทกภัย จึงมีความจำเป็นต้องมีการผลิตและเก็บสำรองเสบียงสัตว์ไว้ในพื้นที่ เพื่อให้ทันต่อการให้ความช่วยเหลือในยามเกิดปัญหาวิกฤติ ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ นครศรีธรรมราช ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 16 อำเภอรัตนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคของกรมปศุสัตว์ มีพื้นที่ทั้งหมด 517 ไร่ เป็นพื้นที่แปลงพืชอาหารสัตว์คุณภาพดี 330 ไร่ เดิมเป็นศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นครศรีธรรมราช ต่อมากรมปศุสัตว์ได้ปรับโครงสร้าง</p>

	<p>ย้ายไปอยู่ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี และตั้งเป็น “ศูนย์วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยี นครศรีธรรมราช” มีภารกิจหลัก ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า วิจัยและพัฒนาด้านปศุสัตว์ เป็นศูนย์บริการเทคโนโลยีเพื่อแก้ปัญหาในการเลี้ยงสัตว์ การสร้างและพัฒนาเครือข่ายขับเคลื่อนและประสานแบบบูรณาการโครงการส่งเสริมการปศุสัตว์ตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสู่เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ หลังสุดเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2560 กรมปศุสัตว์ได้ปรับเปลี่ยนภารกิจกลับมาเป็น ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นครศรีธรรมราช มีภารกิจหลัก ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า วิจัยและพัฒนาด้านอาหารสัตว์ และช่วยเหลือด้านเสบียงสัตว์ ในยามเกิดภัยพิบัติ</p> <p>ความเหมาะสมกับศักยภาพ</p> <p>ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นครศรีธรรมราช</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีแปลงหญ้าอาหารสัตว์ 330 ไร่ มีโรงเก็บเสบียงสัตว์ ขนาดจุหญ้าแห้ง 6,000 ฟ่อน/หลัง จำนวน 4 หลัง ขนาดจุหญ้าแห้ง 10,000 ฟ่อน จำนวน 1 หลัง อาคารบ่มเมล็ดพันธุ์ และลานตากเมล็ดพันธุ์ ซึ่งสามารถปรับปรุงใช้ประโยชน์ในการผลิตและเก็บเสบียงสัตว์ได้ดี 2. มีเครื่องจักรกลซึ่งได้รับสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดใช้ในการผลิตเสบียงสัตว์สำหรับใช้ช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติของจังหวัดมาโดยตลอด เช่น รถแทรกเตอร์ เครื่องอัดหญ้าแห้ง เครื่องอัดอาหารหยาบหมัก ไฮโดรลิก หากได้รับการสนับสนุนเครื่องมือบางชนิดและการบริหารจัดการเพิ่ม จะสามารถดำเนินการผลิต และเก็บสำรองเสบียงสัตว์ไว้ในพื้นที่ได้จำนวนมาก และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 3. หากมีการสนับสนุนให้ผลิตเสบียงสัตว์ทั้งในรูปแบบหญ้าแห้ง และอาหารหยาบหมักไว้ช่วยเหลือสนับสนุนเกษตรกรในยามขาดแคลน ได้ทันต่อการให้ความช่วยเหลือในยามเกิดเหตุการณ์ และจะทำให้ลดการสูญเสียสัตว์เลี้ยงที่ขาดแคลนอาหารสัตว์ในช่วงสถานการณ์ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดเป็นประจำทุกปี 4. ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้และบริหารจัดการจัดการเสบียงสัตว์ในการแก้ไขปัญหาขาดแคลนอาหารสัตว์ยามเกิดภัยธรรมชาติแก่เกษตรกรในพื้นที่จังหวัด และใกล้เคียง ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้และบริหารจัดการจัดการอาหารสัตว์แบบลดต้นทุนแก่เกษตรกร
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1) เพื่อเพิ่มปริมาณและคุณภาพผลผลิตให้เพียงพอต่อการบริโภคและส่งออก 2) เพื่อผลิตและสำรองเสบียงอาหารสัตว์
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1) รายได้ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น 2) จำนวนผู้เลี้ยงโค กระบือ แพะ แกะที่ประสบอุทกภัย ได้รับความช่วยเหลือ
5. ผลผลิต/ผลลัพธ์	พัฒนาด้านเศรษฐกิจทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
6. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	<ol style="list-style-type: none"> 1) ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2) ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช

	ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตร และความมั่นคงทางอาหาร
7. ระยะเวลา	1 ตุลาคม 2564 - 30 กันยายน 2565
8. กิจกรรมหลักของโครงการ	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ความมั่นคงเสียบียงอาหารสัตว์ จังหวัดนครศรีธรรมราช 1,660,000 บาท ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นครศรีธรรมราช สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานปศุสัตว์อำเภอทุกอำเภอ
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	1,660,000 บาท (หนึ่งล้านหกแสนหกหมื่นบาทถ้วน)

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาระบบการผลิต การเก็บเกี่ยว การเก็บรักษา การแปรรูป และพัฒนาผลผลิตต่อยอด
 เป็นเกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้าแบบครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	การเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตและการลดต้นทุนการเลี้ยงแพะอย่างยั่งยืน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>แผนพัฒนาชาติฯ ฉบับที่ 12 มีวิสัยทัศน์ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข ภายในหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง โดยการพัฒนาคูณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูง หลุดพ้นรายได้ระดับกลางและสร้างความสุขของคนไทยภาคการเกษตร มีการพัฒนาการเกษตรสู่การเป็นเลิศด้านอาหารโดยมูลค่าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร มากกว่า 3% พื้นที่ทำการเกษตรอินทรีย์ได้รับการรับรองมาตรฐาน ปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเพียงพอ เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหารของประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มอบหมายนโยบายให้หน่วยงานในสังกัด ดำเนินการภารกิจที่สำคัญ เพื่อเร่งรัด แก้ไขปัญหาต่างๆ ให้กับเกษตรกร และยึดเกษตรกรเป็นศูนย์กลาง ดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่างๆ โดยมีเป้าประสงค์ คือ 1) เกษตรกรมีความสามารถในอาชีพของตนเอง (Smart Farmers), 2) สถาบันเกษตรกรมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Smart Agricultural Group), 3) สินค้าเกษตรกรมีคุณภาพตรงกับความต้องการของตลาด (Smart Agricultural Product), 4) พื้นที่เกษตรและภาคการเกษตรมีศักยภาพ (Smart Areal Agricultural) ซึ่งส่งผลให้เกษตรกรหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง (รายได้ประชาชาติต่อหัวมากกว่า 13,000 USD ~ 390,000 บาท/คน ในปี 2579)</p> <p>ตั้งแต่ปี 2557-ปัจจุบัน พืชเศรษฐกิจในพื้นที่ภาคใต้ คือยางพารา และปาล์มน้ำมัน ราคาตกต่ำ ซึ่งส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรง แก่ครัวเรือนเกษตรกร รัฐบาลได้มีมาตรการให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบในรูปแบบโครงการ/กิจกรรมต่างๆ เช่น โครงการเกษตรแปลงใหญ่สาขาต่างๆ โครงการปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าในพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) ภายใต้โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม Zoning by agri-Map. โครงการฟาร์มโคเนื้อสร้างอาชีพ ฯลฯ ด้วยเหตุจูงใจนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ของรัฐบาล ปัจจุบันเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากพืชเศรษฐกิจตกต่ำ ได้กลับมาเลี้ยงสัตว์เพื่อสร้างรายได้กันมาก เพราะผลตอบแทนดีกว่า และตลาดยังมีความต้องการอย่าง</p>

ต่อเนื่อง เช่น แปะ โคนื้อ ไก่พื้นเมือง

แปะเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ เป็นเครือข่าย/ชมรม/กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแปะที่มีการรวมกลุ่มเข้มแข็งที่สุดของกลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์ เมื่อเปรียบเทียบกับเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ชนิดอื่นๆ ของกรมปศุสัตว์ เนื่องจากตลาดแปะคุณภาพมีความต้องการสูง และส่วนใหญ่ยังเป็นอาชีพอยู่ในมือของเกษตรกรรายย่อย จังหวัดนครศรีธรรมราช มีเกษตรกรผู้เลี้ยงแปะ จำนวน 1,568 ราย ปริมาณแปะรวม 29,665 ตัว ในจำนวนดังกล่าว มีการรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงแปะ จำนวน 26 วิสาหกิจ จำนวนสมาชิก 312 ราย ปริมาณแปะรวม 15,826 ตัว รูปแบบการเลี้ยงที่หลากหลาย เช่น เลี้ยงแบบผูกล่ามในเกษตรกรรายย่อย เลี้ยงแบบขังสลัปล้อย และเลี้ยงแบบขังในฟาร์มขนาดเล็กจนถึงฟาร์มขนาดใหญ่ ตลาดจำหน่ายแปะมีทั้งตลาดภายในจังหวัดและต่างจังหวัด การส่งออกไปยังตลาดเกิดใหม่อย่างเช่น เวียดนาม ลาว กัมพูชา และจีน จากข้อมูลของศูนย์สารสนเทศกรมปศุสัตว์ ในปี 2558-ครึ่งปีแรกของ 2559 พบว่า มีการส่งออกแปะมีชีวิตผ่านด่าน สปป. ลาว จำนวน 29,917 ตัว และเมื่อรวมกับจำนวนแปะที่ผ่านด่านชะอำ จ.เพชรบุรี เพื่อส่งมาขายยังตลาดเดิม คือ 5 จังหวัดชายแดนใต้ แหล่งท่องเที่ยวทางภาคใต้ และมาเลเซีย อีกจำนวน 166,916 ตัว ซึ่งในจำนวนนี้ยังไม่รวมแปะที่ผลิตและซื้อ-ขายภายในภาคใต้เอง การจำหน่ายแปะมีทั้งแบบขายให้พ่อค้าขายปลีกและผ่านพ่อค้าคนกลาง ปัจจุบันเกษตรกรผู้เลี้ยงแปะในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำหน่ายแปะเดือนละประมาณ 600 ตัว แต่ความต้องการของตลาดอยู่ที่ประมาณ 1,500 ตัว ต่อเดือน ราคาแปะมีชีวิตหน้าฟาร์ม 130-150 บาทต่อกิโลกรัม (ต้นทุน 58 บาทต่อกิโลกรัม)

หน่วยงานกรมปศุสัตว์ในพื้นที่ ได้ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายผู้เลี้ยงแปะ โดยมีกิจกรรมการประชุมสัมมนาขับเคลื่อนเครือข่ายการผลิตการตลาด ด้วยการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน มีการฝึกอบรมเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน แต่ก็ยังมีปัญหาด้านการผลิตที่ไม่เพียงพอกับความต้องการ กลุ่มเกษตรกรได้แก้ปัญหาโดยการเพิ่มแม่แปะในพื้นที่เพื่อผลิตลูกเพิ่มขึ้น แต่ก็ยังประสบปัญหาขาดอุปกรณ์และเทคโนโลยีในการจัดการฟาร์ม เพื่อเพิ่มผลผลิตให้ทันต่อความต้องการของตลาด และพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์มีน้ำท่วมขังในบางพื้นที่ เกษตรกรผู้เลี้ยงแปะส่วนใหญ่จำเป็นต้องจัดเตรียมเสบียงอาหารสัตว์ (หญ้าหมัก) ไว้ล่วงหน้า นอกจากนี้การเลี้ยงแปะรูปแบบการขุนก่อนส่งสู่ตลาดระยะสุดท้าย ใช้เวลาประมาณ ๔-๖ เดือน เกษตรกรมีความจำเป็นต้องใช้อาหารชั้นสำเร็จในท้องตลาด ซึ่งต้นทุนสูงกว่าการผสมเองของกลุ่มถึงกิโลกรัมละ ๓ บาทต่อกิโลกรัม (จากผลการวิเคราะห์ของกรมปศุสัตว์) ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นที่มีอยู่เป็นส่วนผสม อาทิ เช่น กากปาล์ม ข้าวเปลือก มันเทศ รำ และ

	<p>ปลายข้าว จากสภาพดังกล่าวเกษตรกรสามารถลดต้นทุนการเลี้ยงได้จริง แต่เกษตรกรยังขาดเครื่องจักรสำหรับ บดย่อยวัตถุดิบอาหารสัตว์ และเครื่องจักรสำหรับการผสมอาหารตามสูตรที่ต้องการ</p> <p>จากปัญหาดังกล่าว หากได้รับการส่งเสริมสนับสนุนถึงหมัก และเครื่องจักรกลการเกษตร จะช่วยให้เกษตรกรลดระยะเวลาในการเลี้ยงแพะต่อวันมากขึ้น และได้ใช้เวลาที่เหลือเหล่านั้น ไปบริหารจัดการเพิ่มปริมาณแพะให้มากขึ้น เครื่องมือดังกล่าวยังสามารถที่จะลดต้นทุนค่าอาหารได้อีกทางหนึ่ง ส่งผลถึงความยั่งยืนในอาชีพการเลี้ยงแพะของเกษตรกร เนื่องจากลูกหลานยินดีที่จะสืบสานอาชีพต่อจากพ่อแม่ เพราะได้มีเวลาไปทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่ตนเองชอบด้วย ในด้านภาพของจังหวัดนครศรีธรรมราช การเพิ่มปริมาณแพะให้เพียงพอกับความต้องการของตลาด จำนวน 1,500 ตัว คิดเป็นมูลค่าที่เพิ่มขึ้น 70.20 ล้านบาท/ปี (แพะ 1,500 ตัว ๆ ละ 30 กก. ๆ 130 บาท) หรือเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น 18,750 บาทต่อเดือน เป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยกระดับมาตรฐานสินค้า เกษตรกรสามารถหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางต่อไป</p> <p>จากภารกิจและหน้าที่ ของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช มีหน้าที่ส่งเสริมติดตามแก้ไขปัญหา การเลี้ยงแพะ โดยวิธีการลดต้นทุนการผลิตตามรายชนิดสัตว์, (ลดแรงงาน ลดพื้นที่ ลดเวลาการเลี้ยง ลดต้นทุนอาหาร) ปลุกสร้างแปลงพืชอาหารสัตว์ชนิดต่างๆ การลดต้นทุนสูตรอาหารสัตว์ตามรายชนิดสัตว์ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่ม/เครือข่ายเกษตรกร ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จากผลการดำเนินกิจกรรม/โครงการดังกล่าวข้างต้นหน่วยงานยังต้องเร่งช่วยเหลือสนับสนุนเกษตรกร/ คริวเรือนเกษตรกร ที่มีผลกระทบจากราคาผลผลิตพืชเศรษฐกิจตกต่ำ ให้มีรายได้เพิ่มขึ้นสามารถช่วยเหลือตนเองได้ โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแพะเนื้ออย่างยั่งยืน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช</p>
<p>3. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตให้เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะในจังหวัดนครศรีธรรมราช สร้างรายได้ที่มั่นคง 2) เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรเข้มแข็ง มีภูมิคุ้มกันกรณีภัยพิบัติ และมีเสบียงอาหารสัตว์ที่เพียงพอ
<p>4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ</p>	<p>ตัวชี้วัดผลผลิต</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กลุ่ม/วิสาหกิจ/เครือข่ายเกษตรกร ได้รับการพัฒนา <ul style="list-style-type: none"> - วัดจากผลจัดทำแผนพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรเลี้ยงแพะ 2) เกษตรกรในเครือข่าย ที่รับบริการได้รับการพัฒนาในอาชีพของตนเอง <ul style="list-style-type: none"> - วัดจากจำนวนผู้เกษตรกร ได้รับการอบรม/ถ่ายทอดเทคโนโลยี

<p>5. ผลผลิต/ผลลัพธ์</p>	<p>ผลผลิต</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รายงานการประชุมการบริหารโครงการ 1 ชุด 2. จำนวนของเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะที่ได้รับการสนับสนุน จำนวน 312 ราย 3. เกษตรกรมีความยั่งยืนในการเลี้ยงแพะ ร้อยละ 90 จากแบบตัวชี้วัดวัดความยั่งยืนในการเลี้ยงแพะ 4. รายได้สุทธิ ที่เพิ่มขึ้นของการจำหน่ายแพะและจำหน่ายพืชอาหารสัตว์ ที่เข้าร่วมโครงการ ในช่วงก่อนและหลังการดำเนินการ เป็นเงิน 4,680/เดือน/ราย 5. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ และได้รับการพัฒนาเป็น Smart Farmer ร้อยละ 15 <p>ผลลัพธ์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) เกษตรกรมีความสามารถในอาชีพของตนเอง และยั่งยืน 2) สถาบันเกษตรกรมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน 3) สินค้าปศุสัตว์มีคุณภาพมาตรฐาน และตรงตามความต้องการของตลาด และเกิดความมั่นคงทางด้านอาหาร 4) พื้นที่ทำการปศุสัตว์ และภาคปศุสัตว์มีศักยภาพ 5) เกษตรกรหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง
<p>6. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2) ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตร และความมั่นคงทางอาหาร
<p>7. ระยะเวลา</p>	<p>1 ตุลาคม 2564 - 30 กันยายน 2565</p>
<p>8. กิจกรรมหลักของโครงการ</p>	
<p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>จัดกิจกรรมประชุมสัมมนา ระดมความคิดเห็นหาแนวทางการดำเนินการ 7,800 บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานปศุสัตว์เขต 8 ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์นครศรีธรรมราช ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นครศรีธรรมราช ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพสุราษฎร์ธานี</p>
<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>จัดกิจกรรมสนับสนุนปัจจัยการผลิต 2,458,000 บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานปศุสัตว์เขต 8 ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์นครศรีธรรมราช ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นครศรีธรรมราช ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพสุราษฎร์ธานี</p>

8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ติดตาม แก้ไข ให้แนะนำส่งเสริมให้ความรู้เกษตรกรในการทำเสปียงอาหารสัตว์ และหลักโภชนาการสัตว์และเสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายเกษตรกร โดยถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมแก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง 42,200 บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานปศุสัตว์เขต 8 ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์นครศรีธรรมราช ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นครศรีธรรมราช ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพสุราษฎร์ธานี
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	2,508,000 บาท (สองล้านห้าแสนแปดพันบาทถ้วน)

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
 กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาระบบการผลิต การเก็บเกี่ยว การเก็บรักษา การแปรรูป และพัฒนาผลผลิตต่อยอด
 เป็นเกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้าแบบครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	พัฒนาการผลิตแพะเพื่อความปลอดภัยต่อผู้บริโภคให้ปลอดภัยจากโรค布鲁เซลล่า และโรคข้ออักเสบและสมองอักเสบ (CAE)
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จังหวัดนครศรีธรรมราช มีครัวเรือนเลี้ยงปศุสัตว์กระจายครอบคลุมในทุกพื้นที่ของจังหวัด มีสัตว์เลี้ยงเศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น โคเนื้อ แพะ สัตว์ปีก และสุกร นอกจากไว้บริโภคภายในจังหวัดแล้วยังเป็นฐานการผลิตส่งไปยังพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง และยังเป็นจังหวัดที่มีการคมนาคมสะดวก สามารถทำการขนส่งสินค้ากับจังหวัดฝั่งทะเลอันดามัน โดยที่เกษตรกรภายในจังหวัดสามารถผลิตสินค้าทางการเกษตรได้อย่างเพียงพอ และสามารถพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต และสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้บริโภคโดยการทำฟาร์มเลี้ยงปศุสัตว์ให้เป็นฟาร์มปลอดโรค ก็จะสามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรในจังหวัดนครศรีธรรมราชได้เป็นอย่างมาก ผลผลิตที่ได้ก็จะเป็นการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและรายได้ของเกษตรกรในพื้นที่ เชื่อมโยงสู่การพัฒนาให้เป็นผลิตภัณฑ์ในอนาคต
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อให้ฟาร์มแพะที่เข้าร่วมโครงการของจังหวัดนครศรีธรรมราช
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	1) สามารถให้การรับรองฟาร์มปลอดโรค布鲁เซลล่าในแพะ 2) คัดแยกแพะพ่อแม่พันธุ์ หรือแม่ทดแทนที่ปลอดโรคข้ออักเสบและสมองอักเสบ
5. ผลผลิต/ผลลัพธ์	ผลผลิต จำนวนแพะที่ได้รับการทดสอบโรค布鲁เซลล่าและโรคข้ออักเสบและสมองอักเสบ ผลลัพธ์ มีฟาร์มปลอดโรค布鲁เซลล่าในจังหวัดนครศรีธรรมราช และสามารถทดสอบโรคในพ่อแม่พันธุ์แพะให้ปลอดภัยต่อโรคข้ออักเสบและสมองอักเสบ และสร้างความเข้าใจให้กับเกษตรกรให้เห็นถึงความสำคัญของการทดสอบโรค
6. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	1) ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

	2) ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตร และความมั่นคงทางอาหาร
7. ระยะเวลา	1 ตุลาคม 2564 - 30 กันยายน 2565
8. กิจกรรมหลักของโครงการ	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมทดสอบโรคบรูเซลล่าและโรคข้ออักเสบและสมองอักเสบ 1,000,000 บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคใต้ตอนบน
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	1,000,000 บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน)

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 1. พัฒนาสินค้าเกษตร บริหารจัดการน้ำและบริการทางการเกษตร การเรียนรู้เทคโนโลยี

3. พัฒนาระบบการผลิต การเก็บเกี่ยว การเก็บรักษา การแปรรูป และพัฒนาผลผลิตต่อยอด เป็นเกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้าแบบครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	การส่งเสริมการปลูกพืชเสริมเพิ่มรายได้
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	เกษตรกรของจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตรแบบเชิงเดี่ยว ได้แก่ สวนยางพารา สวนปาล์ม น้ำมันและสวนผลไม้ ซึ่งสถานการณ์ปัจจุบันประสบปัญหาด้านราคาผลผลิตตกต่ำ ส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรไม่เพียงพอและคุณภาพชีวิตของเกษตรกรไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งแนวทางแก้ปัญหานี้ คือการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร โดยการปลูกพืชแซม มีทั้งการปลูกกล้วยหอมทอง กล้วยหิน กล้วยน้ำว้า กล้วยไข่ กล้วยเล็บมือนาง พริกไทย พริกขี้หนูและอ้อยคั้นน้ำ ซึ่งเป็นพืชที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรได้ในเวลาอันรวดเร็ว โดยต้องมีการจัดการให้มีความเหมาะสมตามมาตรฐาน เพื่อสร้างความเข้มแข็ง สร้างความมั่นคง และเพื่อสร้างโอกาสให้กับเกษตรกร
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรในจังหวัดนครศรีธรรมราช 2. เพื่อเพิ่มองค์ความรู้ให้กับเกษตรกรในด้านการปลูกและการดูแลรักษาพืชแซม
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	เกษตรกรมีความรู้ ทักษะ และสามารถถ่ายทอดความรู้ได้
5. ผลผลิต/ผลลัพธ์	ผลผลิต เกษตรกร จำนวน 1,150 ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้และได้รับการสนับสนุนพันธุ์พืชแซม ผลลัพธ์ 1) เกษตรกรสามารถเพิ่มรายได้จากการปลูกพืชแซม 2) เกษตรกรมีความรู้ความสามารถด้านการปลูกและการดูแลรักษาพืชแซม
6. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	1) ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2) ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตร และความมั่นคงทางอาหาร
7. ระยะเวลา	เดือนตุลาคม 2564 – เดือนกันยายน 2565

8. กิจกรรมหลักของโครงการ	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การฝึกอบรมให้ความรู้เกษตรกร หลักสูตรการปลูกและการดูแลรักษาพืชแซม เพื่อสร้างรายได้เสริม จำนวน 1 วันต่อรุ่นๆ รุ่นละ 50 คน ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สนับสนุนพืชแซม (กล้วยหอมทอง กล้วยน้ำว้า กล้วยหิน กล้วยไข่ กล้วยเล็บมือนาง พริกไทย พริกขี้หนูและอ้อยคั้นน้ำ) ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	2,000,000 บาท (สองล้านบาทถ้วน)

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 1. พัฒนาสินค้าเกษตร บริหารจัดการน้ำและบริการทางการเกษตร การเรียนรู้เทคโนโลยี

3. พัฒนาระบบการผลิต การเก็บเกี่ยว การเก็บรักษา การแปรรูป และพัฒนาผลผลิตต่อยอด เป็นเกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้าแบบครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพ

4. สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ องค์กรชุมชน กลุ่มเกษตรกร พ่อค้า ในการผลิตการตลาด และการกระจายสินค้าทางการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	นวัตกรรมเพื่อการเพิ่มมูลค่าสัตว์เศรษฐกิจ : โคเนื้อ
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>โคจัดเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ที่นิยมเลี้ยงกันทั่วไปตามภูมิภาคต่างๆ ของประเทศไทย ตามสถิติของศูนย์สารสนเทศกรมปศุสัตว์ปี 2562 ปศุสัตว์เขต 8 จังหวัดนครศรีธรรมราช มีเกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อ จำนวน 37,114 ราย มีจำนวนโคเนื้อที่เลี้ยง 192,394 ตัว โดยจังหวัดนครศรีธรรมราช นั้น มีการเลี้ยงโคเนื้อเป็นจำนวนมาก จัดอยู่ในลำดับที่ 10 ของประเทศ ซึ่งมีกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่ขึ้นทะเบียน จำนวน 51 กลุ่ม (15 วิสาหกิจชุมชน) แต่จำนวนเกษตรกรยังคงไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก ดังนั้น จึงต้องมีการส่งเสริมให้เกษตรกรตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการฟาร์มในทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการใช้พื้นที่ของเกษตรกรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด (Intensive Farm) ซึ่งเกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์ส่วนใหญ่ เลี้ยงไว้เป็นอาหารในครอบครัว จำหน่ายเป็นรายได้ สภาพการเลี้ยงการผลิตทั่วไป ส่วนใหญ่เป็นอาชีพรองอาชีพเสริม การพัฒนาอาชีพด้านปศุสัตว์ให้แก่เกษตรกรนั้นจำเป็นต้องมีความจำเป็นมาก โดยการจัดการหรือการเลี้ยงนั้น ส่วนใหญ่ยังไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ อัตราการตายสูง ผลผลิตที่ได้ไม่เป็นไปตามศักยภาพของพันธุ์สัตว์นั้นๆ ขาดแหล่งเรียนรู้เป็นฟาร์มสาธิตในพื้นที่ การขับเคลื่อนกลุ่มชมรมเครือข่ายยังไม่เข้มแข็งเท่าที่ควร โดยเฉพาะในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเลี้ยงสัตว์ในฟาร์มและพื้นที่ นอกจากนั้นขาดการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการตลาด ราคา ความต้องการ มีผลให้การพัฒนาการเลี้ยง โคเนื้อค่อนข้างช้า โดยเฉพาะระดับเกษตรกรรายย่อยรายเล็กในชุมชนท้องถิ่น ตามภูมิภาคต่างๆ ดังนั้นจึงสมควรให้มีการอบรมเกษตรกรที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชต่อไป</p> <p>ความเร่งด่วน : การอบรมเกษตรกรที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการ</p>

	เลี้ยงโคเนื้อ และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายในจังหวัดนครศรีธรรมราชในพื้นที่ 9 อำเภอ คือ อำเภอลำพูนรา อำเภอบางขัน อำเภอนาบอน อำเภอบางขัน อำเภอร่อนพิบูลย์ อำเภอจุฬาภรณ์ อำเภอบางขัน อำเภอฉวาง อำเภอเชียรใหญ่
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อยกระดับและเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ และสร้างความมั่นคงของอาชีพการเลี้ยงสัตว์ 2) เพื่อยกระดับมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงโคเนื้อสู่มาตรฐานการผลิตสินค้าทางการเกษตร (GAP) ด้านการผลิตปศุสัตว์ 3) เพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารสัตว์ สำหรับโคเนื้อให้แก่เกษตรกร 4) เพื่อพัฒนาการผลิตโคเนื้อตลอดห่วงโซ่อุปทาน
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	1) เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ โดยใช้นวัตกรรม Smart Farmer เพื่อเพิ่มรายได้ 2) เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ มีความรู้ ทักษะเฉพาะด้าน และสามารถถ่ายทอดความรู้ได้
5. ผลผลิต/ผลลัพธ์	เกษตรกร Smart Farmers
6. ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์	1) ยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ยุทธศาสตร์กรมปศุสัตว์-ยุทธศาสตร์โคเนื้อ 2) ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 3) ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร
7. ระยะเวลา	ระยะเวลาดำเนินโครงการ 1 ปี เริ่มต้น ตุลาคม 2564 สิ้นสุด กันยายน 2565
8. กิจกรรมหลักของโครงการ	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	การพัฒนาสายพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ : ด้านเทคโนโลยีการสืบพันธุ์และการปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อ งบประมาณ 400,000 บาท ผู้รับผิดชอบ ผศ.สมคิด ชัยเพชร และ ผศ.น.สพ.ศิริศักดิ์ ชีซ่าง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คณะเกษตรศาสตร์ คณะสัตวแพทย์ มทร.ศรีวิชัย และกรมปศุสัตว์
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	กิจกรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ (Reskill & Upskill) งบประมาณ 1,305,000 บาท ผู้รับผิดชอบ ผศ.สมคิด ชัยเพชร ผศ.สพ.ญ.ดร.วิภาวี แสงสร้อย และนายสาธิต บัวขาว

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คณะเกษตรศาสตร์ คณะสัตวแพทย์ มทร.ศรีวิชัย และกรมปศุสัตว์
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	กิจกรรมการพัฒนาระบบการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม : อาหารสัตว์ Smart Farm และการจัดการสุขภาพ
งบประมาณ	1,130,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ผศ.ดร.ประพจน์ มลิวัลย์ ดร.เบนจามิน ชนะคช และ สพ.ญ.ดร.วิรัชฐิตา จันทรเขียว
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คณะเกษตรศาสตร์ คณะสัตวแพทย์ศาสตร์ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มทร.ศรีวิชัย และกรมปศุสัตว์
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4	การพัฒนากระบวนการผลิตเนื้อสัตว์เศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม
งบประมาณ	896,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	สพ.ญ.ดร.กิติกานต์ สกุนา และ ผศ.วุฒิชัย สีเผือก
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คณะเกษตรศาสตร์ คณะสัตวแพทย์ศาสตร์ มทร.ศรีวิชัย กรมปศุสัตว์ และหอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5	การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์
งบประมาณ	1,540,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ผศ.ดร.เสาวนีย์ ชัยเพชร และ ผศ.ดร.อภิญา วณิชพันธ์ุ์
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คณะอุตสาหกรรมเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มทร.ศรีวิชัย กรมปศุสัตว์ และหอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6	การพัฒนาระบบการตลาดดิจิทัล : การพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมการตลาดดิจิทัลเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคเนื้อ
งบประมาณ	150,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ผศ.กรกนก โภคสวัสดิ์ ดร.อภิชัย จันทรอุดม และ ผศ.ดร.ประพจน์ มลิวัลย์
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คณะเทคโนโลยีการจัดการ คณะเกษตรศาสตร์ มทร.ศรีวิชัย กรมปศุสัตว์ และหอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช
8.7 กิจกรรมหลักที่ 7	การพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ : การพัฒนากลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ เพื่อเป็นผู้ประกอบการ Smart Farmer
งบประมาณ	100,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ดร.ชญญาณุช โมราศิลป์ และนางสาวเกศกฤา โกฏิกุล
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คณะเทคโนโลยีการจัดการ คณะเกษตรศาสตร์ มทร.ศรีวิชัย กรมปศุสัตว์ และหอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	5,521,000 บาท (สองล้านห้าแสนสี่หมื่นสี่พันบาทถ้วน)

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 1. พัฒนาสินค้าเกษตร บริหารจัดการน้ำและบริการทางการเกษตร การเรียนรู้เทคโนโลยี

3. พัฒนาระบบการผลิต การเก็บเกี่ยว การเก็บรักษา การแปรรูป และพัฒนาผลผลิตต่อยอด เป็นเกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้าแบบครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพ

4. สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ องค์กรชุมชน กลุ่มเกษตรกร พ่อค้า ในการผลิตการตลาด และการกระจายสินค้าทางการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	นวัตกรรมเพื่อการเพิ่มมูลค่าสัตว์เศรษฐกิจ : แพะเนื้อ
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>แพะเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปตามภูมิภาคต่างๆ ของประเทศไทย โดยเฉพาะภาคใต้ ตามสถิติของศูนย์สารสนเทศกรมปศุสัตว์ ปี 2562 ปศุสัตว์เขต 8 จังหวัดนครศรีธรรมราช มีเกษตรกรเลี้ยงแพะ จำนวน 1,889 ราย มีจำนวนแพะที่เลี้ยง 32,682 ตัว โดยจังหวัดนครศรีธรรมราชนั้น มีการเลี้ยงแพะเป็นจำนวนมาก จัดอยู่ในลำดับที่ 9 ของประเทศ ซึ่งมีกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะที่ขึ้นทะเบียน จำนวน 36 กลุ่ม (25 วิชากิจชุมชน) แต่จำนวนเกษตรกรยังคงไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก ดังนั้นจึงต้องมีการส่งเสริมสนับสนุนให้เกษตรกรตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการฟาร์มในทุกด้าน ให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการใช้พื้นที่ของเกษตรกรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด (Intensive Farm) ซึ่งเกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์ส่วนใหญ่ เลี้ยงไว้เป็นอาหารในครอบครัว จำหน่ายเป็นรายได้ สภาพการเลี้ยงการผลิตทั่วไปส่วนใหญ่เป็นอาชีพรองอาชีพเสริมการพัฒนาอาชีพด้านปศุสัตว์ให้แก่เกษตรกร นับว่ามีความจำเป็นมาก โดยการจัดการหรือการเลี้ยงแพะนั้น ส่วนใหญ่ยังไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ อัตราการตายสูง ผลผลิตที่ได้ไม่เป็นไปตามศักยภาพของพันธุ์สัตว์นั้นๆ ขาดแหล่งเรียนรู้เป็นฟาร์มสาธิตในพื้นที่ การขับเคลื่อนกลุ่มชมรมเครือข่ายยังไม่เข้มแข็งเท่าที่ควร โดยเฉพาะในการแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเลี้ยงสัตว์ในฟาร์ม และพื้นที่ นอกจากนั้นขาดการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการตลาด ราคา ความต้องการ มีผลให้การพัฒนาการเลี้ยงแพะค่อนข้างช้า โดยเฉพาะระดับเกษตรกรรายเล็กในชุมชนท้องถิ่น ตามภูมิภาคต่างๆ ดังนั้น จึงสมควรให้มีการอบรมเกษตรกรที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะระดับเกษตรกรรายย่อยรายเล็กในชุมชนท้องถิ่น ตามภูมิภาคต่างๆ ดังนั้นจึงสมควรให้มีการอบรมเกษตรกรที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการเลี้ยงแพะเนื้อ และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ</p>

	การผลิตแพะในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชต่อไป ความเร่งด่วน : การอบรมเกษตรกรที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการเลี้ยงแพะ และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแพะในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายในจังหวัดนครศรีธรรมราชในพื้นที่ 9 อำเภอ คือ อำเภอพิปูน อำเภอช้างกลาง อำเภอลิขิต อำเภอทุ่งสง อำเภอร่อนพิบูลย์ อำเภอจุฬาภรณ์ อำเภอบางขัน อำเภอหัวไทร อำเภอเชียรใหญ่
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อยกระดับและเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเนื้อ และสร้างความมั่นคงของอาชีพการเลี้ยงสัตว์ 2) เพื่อยกระดับมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงแพะเนื้อสู่มาตรฐานการผลิตสินค้าทางการเกษตร (GAP) ด้านการผลิตปศุสัตว์ 3) เพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารสัตว์ สำหรับแพะเนื้อให้แก่เกษตรกร 4) เพื่อพัฒนาการผลิตแพะเนื้อตลอดห่วงโซ่อุปทาน
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	1) เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเนื้อ โดยใช้นวัตกรรม Smart Farmer เพื่อเพิ่มรายได้ 2) เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเนื้อ มีความรู้ ทักษะเฉพาะด้าน และสามารถถ่ายทอดความรู้ได้
5. ผลผลิต/ผลลัพธ์	เกษตรกร Smart Farmers
6. ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์	1) ยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ยุทธศาสตร์กรมปศุสัตว์-ยุทธศาสตร์โคเนื้อ 2) ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 3) ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร
7. ระยะเวลา	ระยะเวลาดำเนินโครงการ 1 ปี เริ่มต้น ตุลาคม 2564 สิ้นสุดกันยายน 2565
8. กิจกรรมหลักของโครงการ	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	การพัฒนาสายพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ : ด้านเทคโนโลยีการสืบพันธุ์และการปรับปรุงพันธุ์แพะเนื้อ
งบประมาณ	800,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ผศ.สมคิด ชัยเพชร และ ผศ.น.สพ.สิริศักดิ์ ชีช้าง
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คณะเกษตรศาสตร์ คณะสัตวแพทย์ มทร.ศรีวิชัย และกรมปศุสัตว์
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	กิจกรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ (Reskill & Upskill)

งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1,305,000 บาท ผศ.สมคิด ชัยเพชร ผศ.สพ.ญ.ดร.วิภาวี แสงสร้อย และนายสาธิต บัวขาว คณะเกษตรศาสตร์ คณะสัตวแพทย์ มทร.ศรีวิชัย และกรมปศุสัตว์
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมการพัฒนาระบบการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม : อาหารสัตว์ Smart Farm และการจัดการสุขภาพ 1,700,000 บาท ผศ.ดร.ประพจน์ มลิวัลย์ ดร.เบนจามิน ชนะคช และ สพ.ญ.ดร.วิรัชฐิตา จันทรเขียว คณะเกษตรศาสตร์ คณะสัตวแพทย์ศาสตร์ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มทร.ศรีวิชัย และกรมปศุสัตว์
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การพัฒนากระบวนการผลิตเนื้อสัตว์เศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม 896,000 บาท สพ.ญ.ดร.กิตติกานต์ สุกุณา และ ผศ.วุฒิชัย สีเผือก คณะเกษตรศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มทร.ศรีวิชัย กรมปศุสัตว์ และหอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ 1,540,000 บาท ผศ.ดร.เสาวนีย์ ชัยเพชร และ ผศ.ดร.อภิญา วณิชพันธ์ คณะอุตสาหกรรมเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มทร.ศรีวิชัย กรมปศุสัตว์ และหอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การพัฒนาระบบการตลาดดิจิทัล : การพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมการตลาดดิจิทัลเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงแพะเนื้อ 150,000 บาท ผศ.กรกนก โภคสวัสดิ์ ดร.อภิชัย จันทรอุดม และ ผศ.ดร.ประพจน์ มลิวัลย์ คณะเทคโนโลยีการจัดการ คณะเกษตรศาสตร์ มทร.ศรีวิชัย กรมปศุสัตว์ และหอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช
8.7 กิจกรรมหลักที่ 7 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ : การพัฒนากลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ เพื่อเป็นผู้ประกอบการ Smart Farmer 100,000 บาท ดร.ชญานุช โมราศิลป์ และนางสาวเกศกัญญา โกฏิกุล คณะเทคโนโลยีการจัดการ คณะเกษตรศาสตร์ มทร.ศรีวิชัย กรมปศุสัตว์ และหอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	6,491,000 บาท (หกล้านสี่แสนเก้าหมื่นหนึ่งพันบาทถ้วน)

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 1. พัฒนาสินค้าเกษตร บริหารจัดการน้ำและบริการทางการเกษตร การเรียนรู้เทคโนโลยี

3. พัฒนาระบบการผลิต การเก็บเกี่ยว การเก็บรักษา การแปรรูป และพัฒนาผลผลิตต่อยอด เป็นเกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้าแบบครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพ

4. สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ องค์กรชุมชน กลุ่มเกษตรกร พ่อค้า ในการผลิตการตลาด และการกระจายสินค้าทางการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	การเพิ่มมูลค่ามังคุดในจังหวัดนครศรีธรรมราชด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>มังคุดเป็นไม้ผลเศรษฐกิจของประเทศ โดยไทยเป็นประเทศที่ส่งออกมังคุดมากเป็นอันดับต้นๆ ของโลก สู่หลายประเทศ เช่น จีน สหรัฐอเมริกา จีน ญี่ปุ่น เป็นต้น โดยมีมูลค่าการส่งออกปีละมากกว่า 1,500 ล้านบาท ซึ่งจังหวัดนครศรีธรรมราชมีพื้นที่ปลูกมังคุดมากเป็นอันดับสองของประเทศรองจากจังหวัดจันทบุรี สำหรับการผลิตมังคุดในจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2561 มีเนื้อที่เพาะปลูกใน 20 อำเภอ รวมเนื้อที่ยืนต้น 92,674 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 83,713 ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ 40,240 ตัน โดยในปี 2562 เนื้อที่ให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นผลต่อเนื่องมาจากการขยายพื้นที่การผลิตในปี 2555 โดยมีเนื้อที่ให้ผลผลิต 86,751 ไร่ และปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นเป็น 53,227 ตัน แสดงถึงแนวโน้มของผลผลิตที่เข้าสู่การบริหารจัดการที่เพิ่มขึ้น (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8, 2562) เมื่อพิจารณาพื้นที่ผลผลิตในระดับอำเภอพบว่า อำเภอที่ปลูกมากที่สุด คือ ลานสกา 20,879 ไร่ รองลงมา คือ พรหมคีรี 11,444 ไร่ เมืองนครศรีธรรมราช 10,875 ไร่ สีชล 8,917 ไร่ ช้างกลาง 8,019 ไร่ ฉวาง 5,501 ไร่ ท่งสง 5,374 ไร่ (1,960 ตัน) และร้อนพิบูลย์ 5,164 ไร่ ตามลำดับ ในขณะที่ผลผลิตมากที่สุด คือ พรหมคีรี 8,055 ตัน รองลงมา คือ ลานสกา 6,188 ตัน ช้างกลาง 4,172 ตัน สีชล 3,879 ตัน เมืองนครศรีธรรมราช 3,424 ตัน ฉวาง 2,488 ตัน ร้อนพิบูลย์ 2,175 ตัน และท่งสง 1,960 ตัน ตามลำดับ ข้อมูลดังกล่าวแสดงถึงประสิทธิภาพการผลิตในแต่ละพื้นที่แตกต่างกัน ในภาคของการผลิตมังคุดของจังหวัดมีเกษตรกรทั้งหมด 19,129 ครัวเรือน (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8, 2562)</p> <p>การผลิตมังคุดของจังหวัดนครศรีธรรมราชสามารถผลิตมังคุดคุณภาพเกรด A ได้เพียง 30% โดยมีน้ำหนักผลตั้งแต่ 80 กรัมขึ้นไป ที่ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8, 2562) เหลือ 70% เป็นมังคุดตกเกรดผลเล็ก สาเหตุ</p>

ประการแรกเนื่องจากเกษตรกรตัดแต่งทรงพุ่มไม่ถูกวิธี ส่งผลต่อปริมาณของ มังคุดและคุณภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเกิดอาการเนื้อแก้วยางไหล ประการที่สองวิธีการใส่ปุ๋ยของเกษตรกรไม่ถูกวิธีโดยไม่ได้วิเคราะห์ความ ต้องการธาตุอาหารของต้นมังคุดในแต่ละช่วงของการเจริญเติบโต เกษตรกรมัก ใส่ธาตุอาหารหลัก โดยไม่คำนึงถึงธาตุอาหารรองที่จำเป็นต่อการสร้างผลผลิต มังคุด ซึ่งกระทบต่อการสร้างอาหารจากกระบวนการสังเคราะห์แสงทำให้ ได้ผลผลิตมังคุดด้อยคุณภาพ ประการที่สามเกิดจากการทำลายของแมลง ศัตรูพืชและโรคพืช โดยในช่วงที่มังคุดแตกใบอ่อน ออกดอก หรือสร้างผลอ่อน มักพบการระบาดของเพลี้ยไฟดูดกินน้ำเลี้ยงบริเวณดังกล่าว ซึ่งสร้างความเสียหายแก่ผลมังคุดโดยตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำลายในระยะออกดอก ส่งผลให้ดอกร่วงไม่สร้างผล ถ้าทำลายในระยะผลอ่อนส่งผลให้ผิวมังคุดลาย หรือผิวขี้กลากซึ่งไม่เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคทั้งในและตลาดต่างประเทศ ซึ่งโดยทั่วไปเกษตรกรมักใช้สารฆ่าแมลงเป็นหลักในการควบคุมเพลี้ยไฟ หาก เกษตรกรสามารถควบคุมเพลี้ยไฟโดยใช้หลายวิธีร่วมกันหรือที่เรียกว่าการ ควบคุมด้วยวิธีผสมผสาน จะส่งผลให้สามารถควบคุมเพลี้ยไฟได้อย่างมี ประสิทธิภาพ นอกจากนี้ผลผลิตมังคุดมีคุณภาพต่ำเนื่องจากปัญหาการเข้า ทำลายจากเชื้อโรค โดยเฉพาะโรคใบจุดของมังคุด ที่เกิดจากเชื้อรา *Pestalotiopsis sp.* ซึ่งระบาดและสร้างความเสียหายต่อการผลิตมังคุดมาก ขึ้นในปัจจุบัน ทำให้ใบเสียหายที่ในการสังเคราะห์แสง ความสมบูรณ์ของต้น ลดลง หากระบาดรุนแรงใบจะแห้งทั้งใบและร่วงหล่น ทำให้ผลมังคุดไม่มีใบปก คลุม ผิวของผลมังคุดจะกร้านแฉด ไม่สวย นอกจากนี้ยังมีผลมาจากการจัดการ สวนยังไม่มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพในด้านการ ตัดแต่งทรงพุ่ม การจัดการธาตุอาหาร และการเก็บเกี่ยวซึ่งจำกัดด้วยวิธีใช้ จำปาซอยและใช้แรงงานคน ซึ่งประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานในฤดูกาล เป็นอย่างมาก

นอกจากประเด็นปัญหาการจัดการสวนและปัจจัยการผลิตข้างต้น เกษตรกรผู้ปลูกมังคุดในจังหวัดนครศรีธรรมราชประสบปัญหามังคุดล้นตลาด ราคาตกต่ำต่อเนื่องทุกปี ทั้งนี้ สาเหตุมาจากผลผลิตออกสู่ตลาดจำนวนมาก และกระจุกตัวในช่วงต้นฤดูกาลผลิต (กรกฎาคม-สิงหาคม) และมีผลผลิตจาก ภาคใต้ทั้ง 14 จังหวัดออกพร้อมกันและเข้าสู่การรวมและคัดแยกในจังหวัด นครศรีธรรมราช และขนส่งไปยังตลาดปลายทาง อย่างไรก็ตามสิ่งที่มาเปิดใน พื้นที่มีแรงงานไม่เพียงพอจึงจำกัดปริมาณซื้อ โดยในปี 2561 มังคุดมีผลผลิต ออกสู่ตลาดประมาณ 48,642 ตัน ลังรับซื้อมังคุดเกรด 1 กิโลกรัมละ 85-90 บาท และลดลงอย่างรวดเร็วเหลือกิโลกรัมละ 40-50 บาท และ 15-30 บาท ภายในสัปดาห์เดียว ขณะที่ราคาขายของชาวสวนแบบคละขนาดมีราคาเพียง

กิโลกรัมละ 8-20 บาท ทำให้เกษตรกรได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมาก เนื่องจากไม่สามารถควบคุมกลไกราคาได้ (INN News, 2018 และ สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดนครศรีธรรมราช, 2561) สำหรับในต้นปี 2562 มังคุดที่ผลขนาดเล็ก ผลด้า มีราคา 15 - 20 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งต่ำกว่ามังคุดเกรด 1 (ราคา 55-60 บาทต่อกิโลกรัม) 3 เท่า (คณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช, 2562) ถึงแม้ว่าทางภาครัฐและเอกชนได้พยายามร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน แต่เกษตรกรก็ยังคงประสบปัญหาดังกล่าว

ดังนั้น แนวทางในการเพิ่มมูลค่าและลดปัญหาผลผลิตล้นตลาดของมังคุด คือ การแปรรูปมังคุดเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เนื่องจากมังคุดเป็นผลไม้ที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง เป็นแหล่งอุดมด้วยวิตามิน เกลือแร่ และสารแซนโทนที่มีสรรพคุณทางเภสัชวิทยาและมีประโยชน์ต่อสุขภาพโดยช่วยปรับระบบการทำงานของร่างกายให้สมดุล มีคุณสมบัติในการยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย การอักเสบ และมะเร็ง ตับอักเสบ มีคุณสมบัติการเป็นสารแอนติออกซิแดนซ์สูง ปัจจุบันมีภาครัฐได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการแปรรูปมังคุดทำให้จังหวัดนครศรีธรรมราชมีผลิตภัณฑ์จากมังคุดได้แก่ ไวน์มังคุด มังคุดกวน มังคุดอบแห้ง เซรุ่มมังคุด และสบู่มังคุด เป็นต้น ผลิตภัณฑ์ต่างๆ ดังกล่าวส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน การผลิตอยู่ในระดับวิสาหกิจชุมชน ดำเนินการโดยสถาบันเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรขนาดเล็ก ทำให้ผลผลิตในเชิงพาณิชย์ยังมีน้อย อีกทั้งกระบวนการผลิตใช้เทคโนโลยีเดิมที่ไม่ทันสมัย เกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการตัดสินใจลงทุนน้อย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการประกอบธุรกิจ เมื่อไม่ทราบต้นทุนและผลตอบแทนที่แท้จริงเกษตรกรจึงไม่กล้าลงทุนส่งผลให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาผลผลิตล้นตลาดได้อย่างถาวร

การลงพื้นที่ของคณะทำงานร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอข้างกลางเพื่อสำรวจข้อมูลเบื้องต้นในอำเภอข้างกลาง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการปลูกมังคุดมากเป็นอันดับห้าของจังหวัดนครศรีธรรมราชและเป็นพื้นที่ที่อยู่ใกล้กับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช พบว่าในอำเภอข้างกลางมีแปลงใหญ่มังคุด ซึ่งมีเกษตรกรมีทั้งผู้ปลูกมังคุดเกษตรอินทรีย์ และเกษตรกรผู้ปลูกมังคุดโดยใช้สารเคมี ประมาณ 140 ราย โดยเกษตรกรแปลงใหญ่มีสมาชิก 125 ราย ซึ่งส่วนใหญ่เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการบริหารจัดการสวน ขาดการบริหารจัดการกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ และขาดการรวมกลุ่มเพื่อแปรรูปเพิ่มมูลค่า และการบริหารจัดการผลผลิตของเกษตรกรส่วนใหญ่ขึ้นกับล้ง

จากที่กล่าวมาข้างต้น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ซึ่งเป็น

	<p>สถาบันการศึกษาซึ่งมีพันธกิจหลักในการบริการวิชาการแก่สังคม จึงได้จัดโครงการ การเพิ่มมูลค่ามังคุดจังหวัดนครศรีธรรมราชด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยในภาคต้นน้ำ ประกอบด้วย 1) การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมังคุดคุณภาพให้กับเกษตรกรผู้ปลูกมังคุด โดยมีการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีทั้งในรูปแบบ reskill ในเรื่องของการจัดการทรงพุ่มและการจัดการธาตุอาหารมังคุด และ upskill ในเรื่องของการจัดการเพลี้ยไฟและการจัดการโรคใบจุดที่เกิดจากเชื้อราโดยชีววิธี 2) การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสวนด้วยนวัตกรรม ได้แก่ การจัดการระบบน้ำด้วยระบบอัจฉริยะ การจัดการธาตุอาหารโดยโดรน การใช้ฟอรัลคลิฟท์ไฟฟ้าสำหรับตัดแต่งทรงพุ่มและเก็บผลผลิตมังคุด โดยกิจกรรมดังกล่าวจะช่วยให้เกษตรกรผู้ปลูกมังคุดในพื้นที่เป้าหมายสามารถเพิ่มผลิตภาพและคุณภาพของมังคุดได้นำไปสู่การเพิ่มศักยภาพของการแข่งขัน การเพิ่มรายได้และการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเป็นชุมชนต้นแบบการปลูกมังคุดที่ให้ผลผลิตมีคุณภาพให้กับเกษตรกรในชุมชนอื่นต่อไป</p> <p>ในภาคกลางน้ำมีเป้าหมายในการแก้ปัญหาหาค่าตกต่ำในฤดูกาลและปริมาณมังคุดตกเกรด โดยการพัฒนาเกษตรกรให้สามารถแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า โดยการมียกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากมังคุดของชุมชนให้สามารถจำหน่ายได้กับคนทุกช่วงวัย ผลิตภัณฑ์ได้รับการรับรองมาตรฐาน ในภาคปลายน้ำได้พัฒนาระบบตลาดดิจิทัลของมังคุดเพื่อเพิ่มช่องทางและการเข้าถึงของผู้บริโภคสอดคล้องกับสังคมยุคดิจิทัล รวมทั้งการพัฒนาผู้ประกอบการและการจัดการสินค้าและตลาดของผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสม ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับยกระดับและพัฒนาสามารถนำมาส่งเสริมการท่องเที่ยวซึ่งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรอง จังหวัดนครศรีธรรมราช และเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนท่องเที่ยว OTOP การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรม การดำเนินการดังกล่าวข้างต้นจะส่งผลให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและชุมชนเพิ่มมากขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งเป็นการสร้างอาชีพและเี่ยวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของเชื้อโควิด-19 อีกทางหนึ่ง</p>
<p>3. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมังคุดที่ถูกต้องให้แก่เกษตรกร 2) เพื่อเพิ่มมูลค่ามังคุดที่มีคุณภาพตกเกรดหรือมีผลผลิตมากเกินไปความต้องการของตลาด 3) เพื่อพัฒนาระบบช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากมังคุดสู่การตลาดดิจิทัล 4) เพื่อพัฒนาเกษตรกรผู้ผลิตมังคุดไปสู่การเป็นผู้ประกอบการใหม่

<p>4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) จำนวนเกษตรกรที่มีความรู้และเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมังคุดคุณภาพ อย่างน้อย 100 คน 2) จำนวนแปลงสาธิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมังคุดคุณภาพ 1 แปลง 3) รายได้ของกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 4) ช่องทางการจำหน่ายสมัยใหม่ในรูปแบบการตลาดดิจิทัล 1 ระบบ 5) เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมายมีความรู้ด้านการบริหารจัดการ มีความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการบริหาร จัดการ และมีความรู้ด้านการเป็นผู้ประกอบการ อย่างน้อย 50 ราย
<p>5. ผลผลิต/ผลลัพธ์</p>	<p>ผลผลิต</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเกษตรกรที่มีความรู้และเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมังคุดคุณภาพไม่น้อยกว่า 100 คน 2) ระบบควบคุมการให้น้ำตามความต้องการที่เหมาะสมแบบอัตโนมัติ 1 ชุด 3) โดรนสำหรับฉีดพ่นธาตุอาหารรองและจุลธาตุสำหรับมังคุดแปลงใหญ่ 1 ลำ 4) พอร์คลิฟท์ไฟฟ้าสำหรับตัดแต่งทรงพุ่มและเก็บผลผลิตมังคุด 1 ชุด 5) แปลงสาธิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมังคุดคุณภาพไม่น้อยกว่า 4 แปลง 6) ชุดองค์ความรู้และเทคโนโลยีในการผลิตมังคุดคุณภาพตามมาตรฐานการส่งออก ด้วยการจัดการทรงพุ่ม การจัดการธาตุอาหาร และการจัดการเพลี้ยไฟและโรคใบจุดที่เหมาะสม 1 ชุด 7) จำนวนเกษตรกร/ผู้ประกอบการได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูปมังคุดและบรรจุภัณฑ์ไม่น้อยกว่า 140 คน 8) ผลิตภัณฑ์อาหารที่แปรรูปจากมังคุดคุณภาพต่ำ 10 ผลิตภัณฑ์ 9) ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช่อาหารจากเศษเหลือทิ้งจากมังคุด 5 ผลิตภัณฑ์ 10) ข้อมูลต้นทุนและผลตอบแทนผลิตภัณฑ์แปรรูปจากมังคุด 1 ชุด 11) ข้อมูลพฤติกรรมผู้บริโภคผลิตภัณฑ์จากมังคุด 1 ชุดข้อมูล 12) ช่องทางการประชาสัมพันธ์และการจำหน่ายมังคุดและผลิตภัณฑ์ในรูปแบบการตลาดดิจิทัล 1 ระบบ 13) ได้ผู้ประกอบการใหม่ในชุมชน หรือผู้ประกอบการที่ขึ้นทะเบียน OTOP อย่างน้อย 4 ราย <p>ผลลัพธ์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) เกษตรกรมีผลผลิตมังคุดที่มีคุณภาพส่งออกปริมาณมากขึ้นร้อยละ 20 2) เกษตรกรมีรายได้มากขึ้นร้อยละ 10 3) เกษตรกรชาวสวนมังคุดอำเภอช้างกลาง ฉวาง พังง และร้อนพิบูลย์เป็นชุมชนต้นแบบในการผลิตมังคุดคุณภาพส่งออกให้กับเกษตรกรผู้ปลูกมังคุด

	<p>ชุมชนอื่นๆ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช</p> <p>4) สวนมังคุดที่มีการบริหารจัดการสวนอย่างมีประสิทธิภาพกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ</p> <p>5) ผลิตภัณฑ์มังคุดแปรรูปเกรดพรีเมียมและผลิตภัณฑ์จากสิ่งเหลือทิ้งของมังคุด เป็นสินค้า OTOP ของนครศรีธรรมราช และมีการจำหน่ายเชิงพาณิชย์</p> <p>6) ช่องทางการจำหน่ายสมัยใหม่ ในรูปแบบการตลาดดิจิทัลที่มีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์จากมังคุดได้กว้างไกลมีระบบการสั่งซื้อได้ง่ายและสะดวกรวดเร็ว และมีการเชื่อมโยงกับธุรกิจอื่นๆ</p> <p>7) ชุมชนได้รับการพัฒนาภูมิทัศน์และความเป็นผู้ประกอบการที่มีความเข้มแข็งในการดำเนินธุรกิจ สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน</p>
6. ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์	<p>1) ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>2) ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร</p>
7. ระยะเวลา	ระยะเวลาดำเนินโครงการ 1 ปี เริ่มต้น ตุลาคม 2564 สิ้นสุด กันยายน 2565
8. กิจกรรมหลักของโครงการ	<p>การลงพื้นที่เก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มร่วมกันของคณะทำงานทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และ ปลายน้ำ ในภาคต้นน้ำดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ในการจัดการสวนที่ถูกต้องให้แก่เกษตรกรในปีแรก และในปีที่สองมีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการสวนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น ส่วนภาคกลางน้ำมีการพัฒนาและยกระดับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ของชุมชน โดยใช้ตลาดนำ คือ มีการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้บริโภค และดำเนินการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในรูปแบบที่ตรงกับความต้องการของตลาด ผลิตภัณฑ์ที่ได้มีการวิเคราะห์คุณภาพ ทดสอบผู้บริโภค คุณค่าทางโภชนาการ อายุการเก็บรักษา พร้อมทั้งออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม พร้อมการรับรองมาตรฐานและการจำหน่ายเชิงพาณิชย์ พร้อมทั้งการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตและผลตอบแทนที่จะได้รับของแต่ละผลิตภัณฑ์ ในภาคกลางน้ำจะดำเนินการสร้างระบบตลาดดิจิทัลของมังคุดของพื้นที่เป้าหมายเป็น plate form การขายมังคุดและผลิตภัณฑ์ที่ขยายการเข้าถึงและการจำหน่ายด้วยความรวดเร็ว นอกจากนี้มีการสร้างผู้ประกอบการใหม่ให้เกิดขึ้นในชุมชนและพัฒนาศักยภาพให้สามารถดำเนินการและบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ การดำเนินการทั้งหมดนี้จะเป็นการสร้างความพร้อม การตั้งรับ และการบริหารจัดการผลิตแบบครบวงจรให้กับชุมชนที่จะสามารถพึ่งพาตนเองได้ และมีศักยภาพในการแข่งขัน เป็นการลดภาระของภาครัฐในการช่วยแก้ปัญหาปีต่อปี การดำเนินการที่สำคัญ</p>

	หลังกิจกรรมเสร็จสิ้น คือ การลงพื้นที่เพื่อติดตามผลการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ของกลุ่มเป้าหมาย การประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการขยายเครือข่ายในพื้นที่อื่นต่อไป
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมังคุดคุณภาพ 300,000 บาท ผศ.ดร.พัชราภรณ์ วาณิชปกรณ์ คณะเกษตรศาสตร์
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การจัดการสวนมังคุดด้วยนวัตกรรม Smart Farm (ระบบน้ำอัจฉริยะและการจัดการธาตุอาหารด้วยโดรน) 1,192,500 บาท ดร.สุตตณัย เครือหาลี คณะเกษตรศาสตร์ วิทยาลัยรัถภูมิ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การพัฒนาฟาร์มคลิฟท์ไฟฟ้าสำหรับตัดแต่งทรงพุ่มและเก็บเกี่ยวผลผลิตมังคุด 440,000 บาท นายกมลวรรณ บุญเจริญ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาดิษฐ์
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูปมังคุดและบรรจุภัณฑ์ 410,000 บาท ผศ.ดร.สุภาจิต ชุกกลิ่น คณะอุตสาหกรรมเกษตร
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์มังคุดของชุมชน 580,000 บาท ผศ.ดร.น้อมจิตต์ แก้วไทย อันเดร คณะอุตสาหกรรมเกษตร คณะเทคโนโลยีการจัดการ
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การพัฒนาระบบตลาดดิจิทัลของมังคุดและผลิตภัณฑ์ 70,000 บาท ดร.กัลยาณี ทองเยี่ยมนาค คณะเทคโนโลยีการจัดการ
8.7 กิจกรรมหลักที่ 7 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การพัฒนาเกษตรกรผู้ผลิตมังคุดให้เป็นผู้ประกอบการใหม่ 350,000 บาท ผศ.โพยมพร รักษาชล คณะเทคโนโลยีการจัดการ
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	3,342,500 (สามล้านสามแสนสี่หมื่นสองพันห้าร้อยบาทถ้วน)

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 1. พัฒนาสินค้าเกษตร บริหารจัดการน้ำและบริการทางการเกษตร การเรียนรู้เทคโนโลยี

3. พัฒนาระบบการผลิต การเก็บเกี่ยว การเก็บรักษา การแปรรูป และพัฒนาผลผลิตต่อยอด เป็นเกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้าแบบครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพ

4. สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ องค์กรชุมชน กลุ่มเกษตรกร พ่อค้า ในการผลิตการตลาด และการกระจายสินค้าทางการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	การอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพของชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ประชาชนในจังหวัดนครศรีธรรมราชส่วนใหญ่ มีรายได้หลักจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น สวนยางพารา สวนผลไม้ เป็นต้น ซึ่งเป็นรายได้ที่ไม่แน่นอนประสบปัญหาในการดำรงชีพ ทำให้ความเป็นอยู่ขาดสภาพคล่องทางการเงิน ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ส่งผลให้สถานประกอบการปิดตัวลงแรงงานถูกเลิกจ้างเป็นจำนวนมากทุกภาคส่วนจำเป็นต้องเร่งให้ความช่วยเหลือตามศักยภาพและบทบาทที่มีต่อสังคม</p> <p>คณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีจัดการศึกษาและค้นคว้าวิจัยและบริการวิชาการด้านอุตสาหกรรมเกษตร โดยการแปรรูปเพิ่มมูลค่าผลิตผลทางเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม คณะฯ มีบุคลากรพร้อมให้บริการวิชาการแก่สังคม ดังนั้น เพื่อเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาลและจังหวัดในการฟื้นฟูและเยียวยาอาชีพที่มีผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 จึงเสนอโครงการเพื่อฝึกอบรมอาชีพอันก่อให้เกิดรายได้เสริมแก่เกษตรกร ชุมชนในท้องถิ่น ให้สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวให้อยู่ดีกินดีมีสุข ได้ใช้วัตถุดิบที่มีในท้องถิ่นช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช</p>
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อถ่ายทอดความรู้และฝึกทักษะปฏิบัติด้านการผลิตอาหาร 2. เพื่อให้ผู้เข้าฝึกอบรมสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพและสร้างรายได้แก่ตนเองและครอบครัว
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	ผู้เข้าอบรมอย่างน้อยร้อยละ 30 นำความรู้จากการอบรมไปประกอบเป็นอาชีพ
5. ผลผลิต/ผลลัพธ์	ผลผลิต ประชาชนทั่วไปของจังหวัดนครศรีธรรมราช เข้ารับการฝึกอบรมไม่น้อยกว่า 120 คน

	ผลลัพธ์ ประชาชนทั่วไปของจังหวัดนครศรีธรรมราช มีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 10 คน
6. ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์	1) ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2) ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร
7. ระยะเวลา	1 ตุลาคม 2563 - 30 กันยายน 2564
8. กิจกรรมหลักของโครงการ	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	การทำสลัดโรลพร้อมน้ำสลัดสมุนไพร 5 สี 20,000 บาท ดร.สุธาสินี ทองนอก
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	การเพาะเห็ดและแปรรูปเห็ด 40,000 บาท ดร.ธณิกานต์ ธรสิทธิ์ ผศ.ดร.สายใจ แก้วอ่อน ผศ.ดร.น้อมจิตต์ แก้วไทย อันเดร และ ผศ.ดร.พรศิลป์ สีเผือก
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	การแปรรูปปลาตุก 30,000 บาท ผศ.ดร.ศรินาถ ศรีอ่อนนวล และ ผศ.ว่าที่ร้อยตรี ปรีชา มณีศรี
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	การทำน้ำผลไม้พาสเจอร์ไรซ์ 20,000 บาท นางสาวสุวิจักขณ์ ทานศรีวิจิตร และ ผศ.ดร.น้อมจิตต์ แก้วไทย อันเดร
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	การทำผลไม้ลอยแก้ว 20,000 บาท นางสาวสุวิจักขณ์ ทานศรีวิจิตร และ ผศ.ดร.น้อมจิตต์ แก้วไทย อันเดร
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	การทำแยมและเยลลี่ 20,000 บาท นางสาวสุวิจักขณ์ ทานศรีวิจิตร และ ผศ.ดร.น้อมจิตต์ แก้วไทย อันเดร
8.7 กิจกรรมหลักที่ 7 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	การพัฒนาบรรจุภัณฑ์และยืดอายุการเก็บรักษาผลผลิตภัณฑ์อาหาร 50,000 บาท ผศ.ดร.สุภาชิต ชุกกลีน นายธีระพงศ์ หมวดศรี นายอรรถพล พรหมทอง และนายวัชรพงษ์ พวงลำเจียก
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	200,000 บาท (สองแสนบาทถ้วน)

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 2. พัฒนาระบบการท่องเที่ยวเกษตรที่ได้มาตรฐานบนปัจจัยพื้นฐานด้านการเกษตรที่มีคุณภาพ

4. สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ องค์กรชุมชน กลุ่มเกษตรกร พ่อค้า ในการผลิตการตลาด และการกระจายสินค้าทางการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร (มังคุด) เชื่อมต่อการท่องเที่ยว เกษสมุย-ขนอมและหมู่เกาะทะเลใต้
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ COVID-19 ถือเป็นภาวะวิกฤติที่มีความต่อเนื่องและยืดเยื้อ มีความเป็นไปได้ที่จะส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก เกิดคำถามขึ้นมากมาย “อุตสาหกรรมท่องเที่ยวภายหลังวิกฤต COVID-19 จะเป็นอย่างไร” หลากหลายธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการโรงแรมและการท่องเที่ยวหยุดชะงัก และเริ่มทยอยปิดกิจการชั่วคราว เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้น ในบางกิจการที่ยังสามารถแบกรับภาระได้ ก็จะมีระดับประคองกิจการเพื่อช่วยเหลือพนักงาน ในขณะที่ชุมชนในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวก็ได้รับผลกระทบไปตามๆ กัน อย่างไรก็ตามภายหลังจากวิกฤตินี้จำเป็นต้องพัฒนาการท่องเที่ยวให้กลับมาสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวอีกครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฟื้นฟู การลดปัญหาความยากจนด้วยการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนแบบพึ่งพาตนเอง
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1) เพื่อพัฒนาศักยภาพชุมชนทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (มังคุด) 2) เพื่อสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (มังคุด) ของชุมชน 3) เพื่อสร้างความเข้มแข็งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยชุมชนด้วยการจัดการแบบมีส่วนร่วม
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ระบบฐานข้อมูลเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร (มังคุด) อย่างน้อย 1 ระบบ 2) แผนแม่บทเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร (มังคุด) อย่างน้อย 1 แผน 3) เส้นทางต้นแบบและแนวทางในการพัฒนาเส้นทางต้นแบบ จัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรนำร่อง โดยการกำหนดธีม หาเรื่องราวของท้องถิ่น อย่างน้อย 2 เส้นทาง 4) กิจกรรมท่องเที่ยวในเส้นทางเขตพัฒนาการท่องเที่ยว อย่างน้อย 2 กิจกรรม 5) กิจกรรมอบรมพัฒนาผู้เกี่ยวข้องทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตร อย่างน้อย 1 กิจกรรม

	<p>6) สื่อประชาสัมพันธ์ผ่าน Social Media และเว็บไซต์ (Web Site) อย่างน้อย 1 ช่องทาง</p> <p>7) นิทรรศการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร อย่างน้อย 1 ครั้ง</p> <p>8) สื่อวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์เส้นทางต้นแบบหนังสือ แผนที่เส้นทางการท่องเที่ยวระบบดิจิทัล คู่มือการท่องเที่ยวแบบออนไลน์ โปรแกรมการท่องเที่ยวที่ใช้สื่อดิจิทัล อย่างน้อย 1 สื่อ</p>
5. ผลผลิต/ผลลัพธ์	<p><u>ผลผลิต</u></p> <p>1) ระบบฐานข้อมูลเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร (มังคุด)</p> <p>2) แผนแม่บทเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร (มังคุด)</p> <p>3) เส้นทางต้นแบบและแนวทางในการพัฒนาเส้นทางต้นแบบ จัดทำเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตรนำร่อง โดยการกำหนดธีม หาเรื่องราวของท้องถิ่น</p> <p>4) กิจกรรมท่องเที่ยวในเส้นทางเขตพัฒนาการท่องเที่ยว</p> <p>5) กิจกรรมอบรมพัฒนาผู้เกี่ยวข้องทางด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร</p> <p>6) สื่อประชาสัมพันธ์เบื้องต้นผ่าน Social Media และเว็บไซต์ (Web Site)</p> <p>7) นิทรรศการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร</p> <p>8) สื่อวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์เส้นทางต้นแบบ หนังสือ แผนที่เส้นทางการท่องเที่ยวระบบดิจิทัล คู่มือการท่องเที่ยวแบบออนไลน์ โปรแกรมการท่องเที่ยวที่ใช้สื่อดิจิทัล</p> <p><u>ผลลัพธ์</u></p> <p>1) ศักยภาพชุมชนทางด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (มังคุด) เพิ่มขึ้น</p> <p>2) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (มังคุด) ของชุมชนเพิ่มขึ้น</p> <p>3) ความเข้มแข็งการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยชุมชนด้วยการจัดการแบบมีส่วนร่วม</p>
6. ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์	<p>1) ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>2) ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตร และความมั่นคงทางอาหาร</p>
7. ระยะเวลา	1 ตุลาคม 2564 - 30 กันยายน 2565
8. กิจกรรมหลักของโครงการ	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	ฐานข้อมูลเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร (มังคุด)
งบประมาณ	183,600 บาท
ผู้รับผิดชอบ	อาจารย์วัชร ยั่งยืน
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น/เทศบาลตำบล/ส่วนราชการในพื้นที่/ภาคี

	เครือข่าย/วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการจัดการ/คณะเทคโนโลยีการจัดการ
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	แผนแม่บทเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร (มั่งคุด) 62,600 บาท นางกมลนันท์ ชีวรัตน์โชติ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น/เทศบาลตำบล/ส่วนราชการในพื้นที่/ภาคีเครือข่าย/วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการจัดการ/คณะเทคโนโลยีการจัดการ
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เส้นทางต้นแบบและแนวทางในการพัฒนาเส้นทางต้นแบบ จัดทำเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตรนาร่อง โดยการกำหนดธีม หาเรื่องราวของท้องถิ่น 97,600 บาท นางกมลนันท์ ชีวรัตน์ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น/เทศบาลตำบล/ส่วนราชการในพื้นที่/ภาคีเครือข่าย/วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการจัดการ/คณะเทคโนโลยีการจัดการ
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ท่องเที่ยวในเส้นทางเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร 119,600 บาท นายदनวัต สีพุทธสุข องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น/เทศบาลตำบล/ส่วนราชการในพื้นที่/ภาคีเครือข่าย/วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการจัดการ/คณะเทคโนโลยีการจัดการ
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมพัฒนาผู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร 186,600 บาท นางวาจิดา จันทักษ์ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น/เทศบาลตำบล/ส่วนราชการในพื้นที่/ภาคีเครือข่าย/วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการจัดการ/คณะเทคโนโลยีการจัดการ
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สื่อประชาสัมพันธ์เบื้องต้นผ่าน Social Media และเว็บไซต์ (Web Site) 200,000 บาท นางสุพัชชา คงเมือง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น/เทศบาลตำบล/ส่วนราชการในพื้นที่/ภาคีเครือข่าย/วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการจัดการ/คณะเทคโนโลยีการจัดการ
8.7 กิจกรรมหลักที่ 7 งบประมาณ	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร 1,174,000 บาท

ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ผศ.ดร.ขวัญหทัย ใจเปี่ยม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น/เทศบาลตำบล/ส่วนราชการในพื้นที่/ภาคี เครือข่าย/วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการจัดการ/คณะเทคโนโลยี การจัดการ
8.8 กิจกรรมหลักที่ 8	สื่อวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์เส้นทางต้นแบบ หนังสือ แผนที่เส้นทางการ ท่องเที่ยวระบบดิจิทัล คู่มือการท่องเที่ยวแบบออนไลน์ โปรแกรมการ ท่องเที่ยวที่ใช้สื่อดิจิทัล
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1,076,000 บาท นายदनวัต สีพุทธสุข องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น/เทศบาลตำบล/ส่วนราชการในพื้นที่/ภาคี เครือข่าย/วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการจัดการ/คณะเทคโนโลยี การจัดการ
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	3,100,000 บาท (สามล้านหนึ่งแสนบาทถ้วน)

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 1. พัฒนาสินค้าเกษตร บริหารจัดการน้ำและบริการทางการเกษตร การเรียนรู้เทคโนโลยี

3. พัฒนาระบบการผลิต การเก็บเกี่ยว การเก็บรักษา การแปรรูป และพัฒนาผลผลิตต่อยอด เป็นเกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้าแบบครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพ

4. สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ องค์กรชุมชน กลุ่มเกษตรกร พ่อค้า ในการผลิตการตลาด และการกระจายสินค้าทางการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	ยกระดับเกษตรกรด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่เกษตรกรรมยั่งยืน
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมที่มีการเพาะปลูกผักและผลไม้มานานาชนิดเพื่อบริโภคในประเทศและส่งออก ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่ให้ความสำคัญในเรื่องสร้างความสามารถในการแข่งขันและสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร สอดคล้องกับ ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ที่ 1 พัฒนาการผลิต แปรรูป และการบริหารจัดการพืชเศรษฐกิจหลัก (ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ไม้ผล) ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากองทุนเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร กลยุทธ์ที่ 2 สร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และชุมชน และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ 4 การพัฒนาคน ชุมชน และสังคมให้น่าอยู่ เข้มแข็งตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกลยุทธ์ที่ 5 เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชนให้เข้มแข็ง มั่งคั่ง ยั่งยืน สร้างงาน สร้างอาชีพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแผนงาน</p> <p>เศรษฐกิจโดยทั่วไปของจังหวัดขึ้นอยู่กับผลผลิตทางการเกษตร และการค้า อาชีพหลัก คือ การทำสวนยางพารา ปาล์มน้ำมัน ทำไร่ การปลูกผลไม้ ทำสวนมะพร้าว การประมง และการเลี้ยงสัตว์ จากการสำรวจของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี 2558 ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี เท่ากับ 91,648 บาท และจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2558 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ประชากรจังหวัดนครศรีธรรมราช มีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ย 19,829 บาท ต่อ เดือนต่อครัวเรือน และรายได้ต่อครัวเรือน 25,124 บาท</p> <p>ปัจจุบันปฏิเสธไม่ได้ว่าสถานะเศรษฐกิจทั่วโลกกำลังตกต่ำ เนื่องจากการ</p>

	<p>ระบาดของโรคโควิด-19 และปัจจัยอื่นๆ ส่งผลกระทบโดยตรงต่อประเทศไทย ทุกกลุ่มอาชีพ รวมถึงเกษตรกรซึ่งเป็นอาชีพที่สำคัญของประเทศ ขึ้นชื่อว่าเป็นกระดูกสันหลังของชาติ จึงประสบปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ หรือราคาไม่แน่นอน สาเหตุของการผันผวนราคาสินค้าเกษตร มีผลสำคัญมาจากสภาพปัญหาผลผลิต ล้นตลาด ซึ่งมักจะเกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาเก็บเกี่ยวพืชเศรษฐกิจนั้น และสภาพปัญหาผลกระทบจากราคา ผลผลิตนั้น ๆ ในตลาดต่างประเทศตกต่ำประกอบกับสภาพปัญหาอื่น ๆ ได้แก่ ผลผลิตต่อพื้นที่ ปัจจัยการผลิตมีราคาสูงและส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตสูง</p> <p>มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยประกอบด้วยหลายพื้นที่ในภาคใต้ วิทยาเขตนครศรีธรรมราชประกอบด้วยคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะเกษตรศาสตร์ และคณะอุตสาหกรรมเกษตร มีความพร้อมทั้งทางด้านทรัพยากร เทคโนโลยีและบุคลากร และมหาวิทยาลัยมีพันธกิจในการให้บริการแก่สังคมเพื่อพัฒนาอาชีพให้มีความสามารถในการแข่งขันและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน มหาวิทยาลัยเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่หลักในการขับเคลื่อนนโยบายของชาติ เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าวจึงมีแนวคิดโดยใช้อองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการ พัฒนาระบบการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูป ยกระดับผลิตภัณฑ์จากผลผลิตทางการเกษตร ถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่กลุ่มเป้าหมาย และสร้างช่องทางการตลาด รองรับสังคมในอนาคตรวมถึงการพัฒนาทักษะอาชีพเสริม เพื่อสร้างอาชีพใหม่ ทางด้านทักษะงานผ้า และอาหาร เพื่อให้เกิดลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ มีการดำเนินกิจกรรมเพื่อลดช่องว่างและสร้างมูลค่าเพิ่มในห่วงโซ่คุณค่า และสร้างรายได้ในท้องถิ่นและชุมชนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว</p>
<p>3. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) เพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์จากผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรหรือชุมชน และส่งเสริมการตลาด 2) เพื่อยกระดับเกษตรกรหรือชุมชนให้มีทักษะความสามารถในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรให้มีมูลค่าสูงขึ้นโดยเน้นพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม 3) ส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมของเกษตรกรยกระดับเกษตรกรเพื่อสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และชุมชน
<p>4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ผลิตภัณฑ์จากการแปรรูปสินค้าเกษตรที่ได้รับการยกระดับ จำนวน 20 ผลิตภัณฑ์ 2) เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาทักษะการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรหรือชุมชน จำนวน 400 ราย 3) เกษตรกรที่ได้รับการฝึกทักษะอาชีพเสริม จำนวน 400 ราย

<p>5. ผลผลิต/ผลลัพธ์</p>	<p><u>ผลผลิต</u></p> <p>1) เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เป็นผลิตภัณฑ์อาหารและไม่ใช่อาหาร จำนวน 400 คน</p> <p>2) เกษตรกรที่ได้รับการ ฝึกทักษะอาชีพเสริมสำหรับเกษตรกร จำนวน 400 คน</p> <p>3) ผลิตภัณฑ์ของเกษตรกรหรือชุมชนที่ได้รับการยกระดับ อย่างน้อย 20 ผลิตภัณฑ์</p> <p>4) ช่องทางการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร จำนวน 2 ช่องทาง</p> <p><u>ผลลัพธ์</u></p> <p>1) เกษตรกรสามารถแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคและสามารถจัดจำหน่ายด้วยช่องทางการตลาดที่หลากหลายรองรับสังคมปัจจุบัน</p> <p>2) เกษตรกรมีอาชีพเสริมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรสู่ความมั่นคงของสถาบันเกษตรกรและชุมชน</p> <p>3) เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นหรือลดรายจ่ายส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้</p> <p>4) ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น</p>
<p>6. ความเชื่อมโยงของ ยุทธศาสตร์</p>	<p>1) ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>2) ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตร และความมั่นคงทางอาหาร</p>
<p>7. ระยะเวลา</p>	<p>1 ตุลาคม 2564 - 30 กันยายน 2565</p>
<p>8. กิจกรรมหลักของ โครงการ</p>	<p>ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและฝึกทักษะอาชีพเสริมสำหรับเกษตรกร ชุมชน</p>
<p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเป็นผลิตภัณฑ์อาหารและไม่ใช่อาหาร และการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์จากผลผลิตทางการเกษตร</p> <p>1,787,750 บาท</p> <p>1. ผศ.ดร.อวยพร วงศ์กุล</p> <p>2. ผศ.ดร.กิตภูมิ ศุภลักษณ์ปัญญา</p> <p>3. ดร.เพียงอ อีสา</p> <p>4. นางสาวเกวลี ชัยชาญ</p> <p>5. นางกนกอร ตรีไวย</p> <p>6. นายอรุณชัย ตรีไวย</p>

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ทุ่งใหญ่ 2.สำนักเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช 3.สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	ฝึกทักษะอาชีพเสริมสำหรับเกษตรกรเพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และชุมชน
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	1,402,750 บาท 1. ชื่อ-สกุล ผศ.ดร.อวยพร วงศ์กุล 2. ชื่อ-สกุล ผศ.ดร.กิตภูมิ ศุภลักษณ์ปัญญา 3. ชื่อ-สกุล ดร.เพียงอ้อ ยี่สา 4. ชื่อ-สกุล นางสาวเกวลิ ชัยชาญ 5. ชื่อ-สกุล นางกนกอร ตรีไวย 6.ชื่อ-สกุล นายอรุณชัย ตรีไวย
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ทุ่งใหญ่ สำนักเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด นครศรีธรรมราช
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	3,190,500 (สามล้านหนึ่งแสนเก้าหมื่นห้าร้อยบาทถ้วน)

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบการท่องเที่ยวเกษตรที่ได้มาตรฐานบนปัจจัยพื้นฐานด้านการเกษตรที่มีคุณภาพ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	เส้นทางท่องเที่ยววิถีเกษตรอินทรีย์นครศรีธรรมราช “เที่ยวเขา..ป่า..นา..เล...วิถีเกษตรอินทรีย์เมืองคอน”
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	การท่องเที่ยวเป็นแหล่งรายได้สำคัญของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ภาคใต้ที่ได้รับการกำหนดเป็นเกษตรสำคัญของการท่องเที่ยว และการผลิตสินค้าทางการเกษตร การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวสู่วิถีเกษตรจึงเป็นแนวทางหลักที่รัฐบาลส่งเสริมให้เกิดขึ้นในทุกจังหวัดในภูมิภาคของภาคใต้ เพื่อตอบโจทย์ “วิถีไทย วิถีเกษตรกรรม” การส่งเสริมและสร้างแหล่งท่องเที่ยวทางเกษตรกรรมจึงเป็นความสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมให้จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีครบถ้วนแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งผลิตสินค้าทางการเกษตร คือ แหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตรบนภูเขา ในป่า ท้องทุ่งนา และทะเล ตอบโจทย์ การท่องเที่ยวคุณภาพจังหวัดนครศรีธรรมราชได้ทั้งทางด้านวัฒนธรรม ธรรมชาติ อาหารชุมชน และเกษตรอินทรีย์ สร้างมูลค่าและรายได้เป็นอย่างดี รูปธรรมและยั่งยืนให้กับชาวนครศรีธรรมราชได้ การจัดเตรียมเส้นทางเพื่อการท่องเที่ยวและวางแผนเพื่อให้การท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชด้านเกษตรอินทรีย์ จึงมีความจำเป็นเพื่อให้เกิดเส้นทางท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมทั้งเชื่อมโยงการท่องเที่ยวสู่การสถานที่พักผ่อน โรงแรม ร้านอาหาร แหล่งการเรียนรู้ การทำกิจกรรมทางเกษตร/งานฝีมือร่วมกับชุมชน ร้านค้าชุมชน และการเป็นแหล่งเช็คอิน (Check in) ของจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อประชาสัมพันธ์จังหวัดสู่ระบบออนไลน์ รองรับการท่องเที่ยวถาวรกับนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ จะทำให้เกิดรายได้กับจังหวัด และเสริมให้อาชีพเกษตรกรรม ได้รับการพัฒนา และมีแรงจูงใจให้เกิดเกษตรกรรุ่นใหม่รองรับการประกอบอาชีพในท้องถิ่น สร้างเงินสร้างงาน และลดการเคลื่อนย้ายแรงงานสู่เมืองหลวงได้ในอนาคต
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตรอินทรีย์ในเขตพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชแบบวันเดย์วันทริป (One day One trip) และ ทูเดย์วันไนท์ทริป (Two days One night trip) 2. เพื่อพัฒนาเส้นทางและรูปแบบการท่องเที่ยววิถีเกษตรอินทรีย์เชิงสร้างสรรค์ในเขตพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชเพื่อส่งเสริมแบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชน

	3. เพื่อสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตรโดยการสร้างเครือข่ายและการประชาสัมพันธ์ผ่านระบบออนไลน์และระบบสืบค้นข้อมูลเรียลไทม์ (Real time) ผ่านแพลตฟอร์มและ QR code
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	
5. ผลผลิต/ผลลัพธ์	<p><u>ผลผลิต</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ระบบฐานข้อมูลเกษตรกรผู้ประกอบการเกษตรอินทรีย์และสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตร เช่น พืชสวน ผักอินทรีย์ สัตว์อินทรีย์ (พร้อมแปรรูป) อาหาร-ขนมวัฒนธรรมจากผลผลิตอินทรีย์ สมุนไพร และเครื่องสำอางอินทรีย์ และแหล่งเรียนรู้การปลูก-เลี้ยง และผลิตสินค้าจากเกษตรอินทรีย์ ฯลฯ 2. แผนแม่บทเส้นทางท่องเที่ยววิถีเกษตรอินทรีย์นครศรีธรรมราช <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ไป-กลับภายใน 1 วัน/วันเดียววันทริป (One day One trip) 2.2 เทียว 2 วัน นอน 1 คืน/ทูเดย์วันไนท์ (Two days One night) 3. เส้นทางต้นแบบและแนวทางการจัดการท่องเที่ยววิถีเกษตรอินทรีย์นครศรีธรรมราช <ol style="list-style-type: none"> 3.1 เส้นทางวัฒนธรรมอาหารเกษตรอินทรีย์ 3.2 เส้นทางวิถีไทยวิถีเกษตรกรรม 3.3 ปลูกผักกินเองวิถีชุมชนเมือง 3.4 สุขภาพกับสมุนไพรออร์แกนิก 3.5 เกษตรชุมชนแปรรูป 4. การกำหนดเขตและกิจกรรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตรอินทรีย์นครศรีธรรมราช 5. กิจกรรมท่องเที่ยววิถีเกษตรอินทรีย์นครศรีธรรมราชในพื้นที่ต้นแบบ 6. กิจกรรมอบรมพัฒนาผู้เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยววิถีเกษตรอินทรีย์นครศรีธรรมราช 7. สื่อประชาสัมพันธ์ นิทรรศการ และสื่อวิทยุโทรทัศน์การท่องเที่ยววิถีเกษตรอินทรีย์นครศรีธรรมราช 8. กิจกรรมการนำนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติท่องเที่ยววิถีเกษตรอินทรีย์นครศรีธรรมราช “เทียวเขา..ป่า..นา..เล...วิถีเกษตรอินทรีย์เมืองคอน” 9. สื่อวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์เส้นทางต้นแบบเส้นทางท่องเที่ยววิถีเกษตรอินทรีย์นครศรีธรรมราชระบบเน็ตเวิร์คและออนไลน์ คู่มือการท่องเที่ยว และแพลตฟอร์มการลงทะเบียนการท่องเที่ยว 10. สร้างผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับโครงการท่องเที่ยววิถีเกษตรอินทรีย์นครศรีธรรมราช “เทียวเขา..ป่า..นา..เล...วิถีเกษตรอินทรีย์เมืองคอน” ไม่

	<p>น้อยกว่า 100 ราย และเพิ่มรายได้จากการจัดกิจกรรมในโครงการให้กับเกษตรกร กว่า 1,500 คน</p> <p>11. สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับการท่องเที่ยววิถีเกษตรอินทรีย์นครศรีธรรมราช ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 มูลค่ากว่า 10-15 ล้านบาท/ปี</p> <p><u>ผลลัพธ์</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนฐานข้อมูลสนับสนุนการท่องเที่ยว อย่างน้อย 1 ระบบ 2. จำนวนแผนแม่บทเส้นทางท่องเที่ยววิถีเกษตร อย่างน้อย 1 แผน 3. โปรแกรมการท่องเที่ยว อย่างน้อย 2 โปรแกรม 4. จำนวนแหล่งการเรียนรู้/แหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตร อย่างน้อย 10 แหล่ง 5. ร้อยละของความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการอบรมและกิจกรรมการท่องเที่ยวตัวอย่าง ร้อยละ 80
6. ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์	<ol style="list-style-type: none"> 1) ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2) ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร
7. ระยะเวลา	ระยะเวลาดำเนินโครงการ 1 ปี เริ่มต้น ตุลาคม 2564 สิ้นสุด กันยายน 2565
8. กิจกรรมหลักของโครงการ	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<p>ฐานข้อมูลเกษตรกรอินทรีย์และแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตรนครศรีธรรมราช 200,000 บาท</p> <p>ผศ.ดร.ฉัตรชัย แก้วดี, ผศ.ดร.บำรุง ศรีนวลปาน, ผศ.รัตยากร ไทยพันธ์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, คณะวิทยาการจัดการ, คณะวิทยาศาสตร์ฯ มรภ.นครศรีธรรมราช, ททท.จังหวัดนครศรีธรรมราช, หอการค้าจังหวัด นครศรีธรรมราช และสำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช</p>
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<p>แผนแม่บทเส้นทางท่องเที่ยววิถีเกษตรอินทรีย์นครศรีธรรมราช 80,000 บาท</p> <p>ผศ.ดร.ฉัตรชัย แก้วดี, อาจารย์ประนอม กาษะนันท์, ดร.พัชรี สุเมโธกุล, ผศ.ดำรงพันธ์ ใจห้าว</p> <p>คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มรภ.นครศรีธรรมราช, องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น/เทศบาลตำบล/ส่วนราชการในพื้นที่/ภาคีเครือข่าย, ททท.จังหวัดนครศรีธรรมราช, หอการค้าจังหวัด นครศรีธรรมราช และสำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช</p>
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	เส้นทางต้นแบบและแนวทางการจัดการท่องเที่ยววิถีเกษตรอินทรีย์ นครศรีธรรมราช

งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	150,000 บาท ผศ.ดร.ฉัตรชัย แก้วดี, ดร.สุดาวรรณ มีบัว คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มรภ. นครศรีธรรมราช, องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น/เทศบาลตำบล/ส่วนราชการใน พื้นที่/ภาคีเครือข่าย, ททท.จังหวัดนครศรีธรรมราช, หอการค้าจังหวัด นครศรีธรรมราช และสำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การกำหนดเขตและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตรอินทรีย์นครศรีธรรมราช 300,000 บาท ผศ.ดร.ฉัตรชัย แก้วดี, ผศ.ดำรงพันธ์ ใจहाँว, ดร.สุดาวรรณ มีบัว คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มรภ. นครศรีธรรมราช, องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น/เทศบาลตำบล/ส่วนราชการใน พื้นที่/ภาคีเครือข่าย, ททท.จังหวัดนครศรีธรรมราช, หอการค้าจังหวัด นครศรีธรรมราช และสำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การทดลองเชิงปฏิบัติการเส้นทางท่องเที่ยววิถีเกษตรอินทรีย์นครศรีธรรมราช ในพื้นที่ต้นแบบ 200,000 บาท ผศ.ดร.ฉัตรชัย แก้วดี, ผศ.ดร.ฉันท ชาติทอง, อาจารย์ประนอม กาษะนันท์, ผศ.ดำรงพันธ์ ใจहाँว คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, คณะครุศาสตร์, คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มรภ.นครศรีธรรมราช, องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น/เทศบาล ตำบล/ส่วนราชการในพื้นที่/ภาคีเครือข่าย, ททท.จังหวัดนครศรีธรรมราช, หอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช และสำนักงานเกษตรจังหวัด นครศรีธรรมราช
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมพัฒนาผู้เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยววิถีเกษตรอินทรีย์นครศรีธรรมราช 200,000 บาท ผศ.ดร.ลดาวัลย์ แก้วสินวล, ดร.พัชรี สุเมโธกุล คณะวิทยาการจัดการ, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มรภ. นครศรีธรรมราช, องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น/เทศบาลตำบล/ส่วนราชการใน พื้นที่/ภาคีเครือข่าย, ททท.จังหวัดนครศรีธรรมราช, หอการค้าจังหวัด นครศรีธรรมราช และสำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช
8.7 กิจกรรมหลักที่ 7 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยววิถีเกษตรอินทรีย์นครศรีธรรมราชและสื่อสาร ผ่าน Social media, Web site และประชาสัมพันธ์สื่อวิทยุโทรทัศน์ 300,000 บาท ผศ.ดร.ลดาวัลย์ แก้วสินวล, ผศ.รัตยากร ไทยพันธ์, ผศ.วัลย์ภรณ์ เล็กจริง, ดร. พัชรี สุเมโธกุล, ทีมประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

	คณะวิทยาการจัดการ, คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, ประชาสัมพันธ์ มรภ.นครศรีธรรมราช, องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น/เทศบาลตำบล/ส่วนราชการในพื้นที่/ภาคีเครือข่าย, ททท.จังหวัดนครศรีธรรมราช, หอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช, สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช, ประชาสัมพันธ์จังหวัดนครศรีธรรมราช, สถานีโทรทัศน์ช่อง 11
8.8 กิจกรรมหลักที่ 8	การท่องเที่ยววิถีเกษตรอินทรีย์นครศรีธรรมราช “เที่ยวเขา..ป่า..นา..เล...วิถีเกษตรอินทรีย์เมืองคอน”
งบประมาณ	1,500,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ผศ.ดร.ฉัตรชัย แก้วดี, ผศ.ดร.ฉันท ชาติทอง, อาจารย์ประนอม กาษะนันท์, ผศ.ดำรงพันธ์ ใจห้าว, ผศ.ดร.ลดาวัลย์ แก้วสีนวล, ดร.พัชรี สุเมโฆกุล
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คณะวิทยาการจัดการ, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มรภ.นครศรีธรรมราช, องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น/เทศบาลตำบล/ส่วนราชการในพื้นที่/ภาคีเครือข่าย, ททท.จังหวัดนครศรีธรรมราช, หอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช และสำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช
8.9 กิจกรรมหลักที่ 9	สื่อวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์เส้นทางต้นแบบเส้นทางท่องเที่ยววิถีเกษตรอินทรีย์นครศรีธรรมราชระบบเน็ตเวิร์คและออนไลน์ คู่มือการท่องเที่ยว และแพลตฟอร์มการลงทะเบียนการท่องเที่ยว
งบประมาณ	1,000,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ผศ.ดร.ลดาวัลย์ แก้วสีนวล, ผศ.รัตยากร ไทยพันธ์, ผศ.วัลย์ภรณ์ เล็กจริง, ดร.พัชรี สุเมโฆกุล, ทีมประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คณะวิทยาการจัดการ, คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, ประชาสัมพันธ์ มรภ.นครศรีธรรมราช, ททท.จังหวัดนครศรีธรรมราช, หอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช, สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช, ประชาสัมพันธ์จังหวัดนครศรีธรรมราช
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	3,930,000 บาท (สามล้านเก้าแสนสามหมื่นบาทถ้วน)

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาสินค้าเกษตร บริหารจัดการน้ำและบริการทางการเกษตร การเรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม
กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาระบบการผลิต การเก็บเกี่ยว การรักษา การแปรรูป และพัฒนาผลผลิตต่อยอดเป็นเกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้าแบบครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมความรู้สู่เกษตรกรชุมชนเมือง : เทคโนโลยีการปลูกไฮโดรโปนิคส์ด้วยปุ๋ยน้ำชีวภาพ
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จากสถานการณ์ทางการเกษตรในปัจจุบันของไทยมีการส่งเสริมให้เป็นเกษตรอินทรีย์และลดสารเคมีในการผลิตอาหารด้านการเกษตร เพื่อให้ประเทศไทยก้าวสู่ประเทศเกษตรอินทรีย์รองรับการท่องเที่ยวคุณภาพและอาหารปลอดภัย ส่งผลกระทบต่อการใช้ปุ๋ยพืชอาหาร ทั้งพืชผัก พืชล้มลุกเพื่อการประกอบอาหารและพืชสวนขนาดเล็กของกลุ่มเกษตรกรที่อาศัยการผลิตแบบพื้นที่จำกัด และเกษตรแปลงเล็กของสังคมเมืองที่เกิดขึ้นกระจายอยู่ทั่วไปในเมืองใหญ่ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เกิดขึ้นรวดเร็วจากความเจริญที่เพิ่มขึ้นของนครศรีธรรมราช ส่งผลให้การผลิตเพื่อตอบสนองคนเมืองและนักท่องเที่ยวไม่เพียงพอต่อความต้องการ อีกทั้งการกลับมาประกอบอาชีพของชาวนครศรีธรรมราชที่ได้รับผลกระทบจากโรคโควิด 19 ในปี 2562-2563 ทำให้คนรุ่นใหม่และเกษตรกรดั้งเดิมที่ต้องอาศัยพื้นที่เพาะปลูกขนาดใหญ่และคุณภาพของดินที่ดีเกิดสภาพปัญหาไม่สามารถนำพื้นที่ของตนเองในเมืองมาใช้เพาะปลูกได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ต้องอาศัยการบำรุงดินระยะเวลายาวนานไม่ตอบโจทย์ของการพัฒนาเกษตรสมัยใหม่ที่มีเทคโนโลยีเกื้อหนุนต่อการเพาะปลูกได้อย่างไร้ขีดจำกัดภายใต้การประยุกต์ศาสตร์ทางการเกษตรให้เป็นเกษตรปลอดภัยด้วยการใช้ผลิตภัณฑ์อินทรีย์ซึ่งปัจจุบันมีมูลค่าสูง เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคและได้ราคาสินค้าดีกว่าเกษตรเคมี การส่งเสริมความรู้สู่เกษตรกรชุมชนเมืองเกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกไฮโดรโปนิคส์ด้วยปุ๋ยน้ำชีวภาพให้เกษตรกรรุ่นใหม่หรือผู้ต้องการประกอบอาชีพเกษตรกรคุณภาพจึงมีความสำคัญและเป็นแนวทางเพื่อนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปต่อยอดและสร้างเกษตรกรคุณภาพ และตอบโจทย์ในพื้นที่เกษตรกรรมเมืองพื้นที่จำกัดให้สามารถผลิตพืชอาหารได้อย่างต่อเนื่องตลอดปี มีพืชอินทรีย์คุณภาพ และสามารถปลูกพืชได้อย่างหลากหลายจากการพัฒนาระบบการเพาะปลูกพืชสวน/พืชล้มลุกแบบรางปูน(DRFT) และการปลูกพืชผักแบบแช่ (NFT) และ

	<p>การสกัดปุ๋ยน้ำจากปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปุ๋ยดินใส่เดือน จากงานวิจัย จะสามารถสร้างแนวทางเกษตรในพื้นที่จำกัดให้ได้พืชอาหารทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพให้กับเกษตรกรที่สนใจได้และสร้างพืชที่การเรียนรู้ใหม่ๆ ที่พร้อมกลายเป็นแหล่งการเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตรสมัยใหม่ ให้กับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัดนครศรีธรรมราชได้ในอนาคต เพื่อให้นครศรีธรรมราช เป็น “เมืองท่องเที่ยววิถีเกษตร” ต่อไป</p>
<p>3. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเพิ่มองค์ความรู้ให้เกษตรกรด้านเกษตรสมัยใหม่เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกไฮโดรโปนิคส์ด้วยปุ๋ยน้ำชีวภาพ 2. สร้างแนวทางการทำเกษตรสมัยใหม่ให้กับชุมชนเมืองของจังหวัดนครศรีธรรมราชเพื่อรองรับพืชอาหารคุณภาพและปลอดภัย 3. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกเกษตรอินทรีย์ให้กับเกษตรกรในจังหวัดนครศรีธรรมราช 4. เพื่อเพิ่มแนวทางการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรจังหวัดนครศรีธรรมราช 5. เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเกษตรปลอดภัยและแหล่งการเรียนรู้รองรับการท่องเที่ยววิถีเกษตรอินทรีย์ให้กับชุมชนเมืองของจังหวัดนครศรีธรรมราช
<p>4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ</p>	
<p>5. ผลผลิต/ผลลัพธ์</p>	<p><u>ผลผลิต</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถเพิ่มวิทยากรชุมชนด้านการเกษตรที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องเทคโนโลยีการปลูกไฮโดรโปนิคส์ด้วยปุ๋ยน้ำชีวภาพ ไม่น้อยกว่าชุมชนละ 10 คน จำนวน 5 ชุมชน รวม 50 คน 2. เกษตรกรสามารถพัฒนาสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ (Smart farmer) เพื่อการปลูกพืชอินทรีย์ไร้นินที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาดปัจจุบันได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้เพื่อนำไปประกอบอาชีพ จำนวน 500 คน 3. สร้างแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตรสมัยใหม่ในชุมชนเมืองเขตอำเภอต่างๆ ไม่น้อยกว่า 5 แหล่ง 4. เพิ่มรายได้ในการผลิตพืชอาหารที่มีคุณภาพ โดยเพิ่มมูลค่าต่อหน่วยสินค้ากว่าร้อยละ 20 (ราคาสินค้า) <p><u>ผลลัพธ์</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกรสามารถเพิ่มรายได้และมีช่องทางการผลิตสินค้าที่ตรงตามแนวทางเกษตรสมัยใหม่ (Smart farmer) 2. เกษตรกรสามารถนำองค์ความรู้เรื่อง เทคโนโลยีการปลูกไฮโดรโปนิคส์ด้วยปุ๋ยน้ำชีวภาพ ไปเปลี่ยนแปลงแนวทางการปลูกพืชอินทรีย์และประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้ง พืชผัก พืชล้มลุก และพืชยืนต้น

	3. สามารถสร้างชุมชนคนต้นแบบด้านการผลิตพืชอาหารอินทรีย์จากการนำองค์ความรู้เรื่อง เทคโนโลยีการปลูกไฮโดรโปนิคส์ด้วยปุ๋ยน้ำชีวภาพเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรสมัยใหม่ของจังหวัดนครศรีธรรมราช
6. ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์	1) ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2) ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร
7. ระยะเวลา	ระยะเวลาดำเนินโครงการ 1 ปี เริ่มต้น ตุลาคม 2564 สิ้นสุด กันยายน 2565
8. กิจกรรมหลักของโครงการ	การฝึกอบรมให้ความรู้เกษตรกร เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกไฮโดรโปนิคส์ด้วยปุ๋ยน้ำชีวภาพ
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การทบทวนองค์ความรู้และเตรียมทีมฝึกอบรมเทคโนโลยีการปลูกไฮโดร โปนิคส์ด้วยปุ๋ยน้ำชีวภาพ (วิทยากรชุมชนฯละ 5 คนจำนวน 10 ชุมชน) 100,000 บาท ผศ.ดร.ฉัตรชัย แก้วดี, อาจารย์อุษา น้อยจันทร์, นางจิรภรณ์ สังข์ผุด และเครือข่ายเกษตรกรชุมชนในเขตเมืองในอำเภอพื้นที่กำหนดจังหวัดนครศรีธรรมราช คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, ศูนย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์ฯ มรภ.นครศรีธรรมราช, สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช และสำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช, วิทยาลัยชุมชนผู้ผลิตปุ๋ยอินทรีย์จังหวัดนครศรีธรรมราช
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การฝึกอบรมเทคนิคการผลิตปุ๋ยน้ำชีวภาพด้วยปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยหมักชีวภาพในชุมชน (วิทยากรชุมชนฯละ 5 คนจำนวน 10 ชุมชน) 300,000 บาท ผศ.ดร.ฉัตรชัย แก้วดี, อาจารย์อุษา น้อยจันทร์, นางจิรภรณ์ สังข์ผุด และเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนปุ๋ยอินทรีย์นครศรีธรรมราช คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, ศูนย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์ฯ มรภ.นครศรีธรรมราช, สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช และสำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช, วิทยาลัยชุมชนผู้ผลิตปุ๋ยอินทรีย์จังหวัดนครศรีธรรมราช
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	การฝึกอบรมการเตรียมแปลงปลูก วัสดุ และวิธีการปลูกพืชผัก พืชล้มลุก และยืนต้น ด้วยระบบไฮโดรโปนิคส์จากปุ๋ยน้ำชีวภาพ (วิทยากรชุมชนฯละ 5 คนจำนวน 10 ชุมชน) 600,000 บาท ผศ.ดร.ฉัตรชัย แก้วดี, อาจารย์อุษา น้อยจันทร์, ผศ.ดร.สุภาพร สุทิน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มรภ.นครศรีธรรมราช, สำนักงานเกษตรอำเภอ เมืองนครศรีธรรมราช และแปลงทดลอง-หอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4	การฝึกอบรมวิธีการเตรียมและคัดเลือกพืชเพื่อปลูกด้วยระบบไฮโดรโปนิคส์ จากปุ๋ยน้ำชีวภาพ (วิทยากรชุมชนๆละ 5 คนจำนวน 10 ชุมชน)
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	300,000 บาท ผศ.ดร.ฉัตรชัย แก้วดี, อาจารย์อุษา น้อยจันทร์, ผศ.ดร.สุภาพร สุทิน คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มรภ.นครศรีธรรมราช, สำนักงานเกษตรอำเภอ เมืองนครศรีธรรมราช และแปลงทดลอง-หอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5	การฝึกอบรมให้ความรู้เกษตรกร เรื่อง เทคโนโลยีการปลูกไฮโดรโปนิคส์ด้วย ปุ๋ยน้ำชีวภาพ (รุ่นละ 50 คน จำนวน 10 รุ่น)
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1,500,000 บาท ผศ.ดร.ฉัตรชัย แก้วดี, อาจารย์อุษา น้อยจันทร์, ผศ.ดร.สุภาพร สุทิน, นางจิรา ภรณ์ สังข์ผุด, ทีมคณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ฯ และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มรภ.นครศรีธรรมราช, หอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช และสำนักงาน เกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6	สื่อวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์การฝึกอบรมให้ความรู้เกษตรกร เรื่อง เทคโนโลยี การปลูกไฮโดรโปนิคส์ด้วยปุ๋ยน้ำชีวภาพระบบเน็ตเวิร์คและออนไลน์ คู่มือการ ปลูกไฮโดรโปนิคส์ด้วยปุ๋ยน้ำชีวภาพ และแพลตฟอร์มการสืบค้นสินค้าเพื่อ ตรวจสอบแหล่งที่มาของผลิตภัณฑ์จัดซื้อผ่านออนไลน์
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	800,000 บาท ผศ.ดร.ลดาวัลย์ แก้วสินวล, ผศ.รัตยากร ไทยพันธ์, ผศ.วัลย์ภรณ์ เล็กจริง, ทีม ประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช คณะวิทยาการจัดการ, คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์, ประชาสัมพันธ์ มรภ.นครศรีธรรมราช, ททท.จังหวัด นครศรีธรรมราช, หอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช, สำนักงานเกษตรจังหวัด นครศรีธรรมราช, ประชาสัมพันธ์จังหวัดนครศรีธรรมราช
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	3,600,000 บาท (สามล้านหกแสนบาทถ้วน)

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาสินค้าเกษตร บริหารจัดการน้ำและบริการทางการเกษตร การเรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาระบบการผลิต การเก็บเกี่ยว การรักษา การแปรรูป และพัฒนาผลผลิตต่อยอดเป็นเกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้าแบบครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 4 สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ องค์กรชุมชน กลุ่มเกษตรกร พ่อค้าในการผลิตการตลาด และการกระจายสินค้าทางเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	การแปรรูปพืชผักพื้นบ้านนครศรีธรรมราชสู่มาตรฐานอาหารปลอดภัย : ลูกประะ ลูกเนียง และสะตอ
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นพื้นที่ที่มีผลผลิตทางการเกษตรที่หลากหลายและเป็นอัตลักษณ์ สามารถนำมาปรับปรุง แปรรูปและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการนำผลผลิตท้องถิ่นไปสู่ตลาดการเกษตรที่มีความหลากหลายขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งตลาดออนไลน์ที่กำลังเติบโตอย่างต่อเนื่องและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งภายในและต่างประเทศ จากเหตุของความต้องการผลิตผลเกษตรท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักและต้องการตอบสนองการท่องเที่ยววิถีเกษตรของนักท่องเที่ยวที่ต้องการนำผลผลิตที่ได้เดินทางมาท่องเที่ยวไปบริโภคหลังกลับบ้าน การแปรรูปและรักษาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตรให้ได้มาตรฐานอาหารปลอดภัยจึงเป็นการตอบโจทย์ที่ดียิ่งทั้งส่งเสริมการใช้ผลผลิตชุมชน เต็มเต็มตลาดท่องเที่ยววิถีเกษตร และขยายตลาดในรูปแบบ new normal ศตวรรษที่ 21 นครศรีธรรมราชมีผลผลิตทางการเกษตรท้องถิ่นที่เป็นอัตลักษณ์ที่สำคัญ เช่น ลูกประะ ลูกเนียง และสะตอ ทั้งรูปแบบของการถนอมอาหาร/การดอง/การต้ม/การคั่ว/บดทำแป้ง และขนมท้องถิ่นจากพืชกลุ่มนี้ การนำผลผลิตกลุ่มนี้มาถนอมอาหารและสร้างบรรจุภัณฑ์ที่หลากหลายสร้างกลุ่มชุมชนแปรรูปสินค้าเกษตรจะเป็นหนทางของการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าทางการเกษตรและสร้างองค์ความรู้สมัยใหม่ให้กับเกษตรกรรองรับการท่องเที่ยววิถีเกษตรและผลิตสินค้าทางการเกษตรแบบสินค้าสำเร็จรูปทดแทนการขายวัตถุดิบที่มีราคาตกต่ำและมีปริมาณมากของจังหวัดนครศรีธรรมราชในปัจจุบัน
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อเพิ่มองค์ความรู้ด้านการแปรรูปพืชผักพื้นบ้านนครศรีธรรมราช 2. สร้างมูลค่าเพิ่มขึ้นผลผลิตทางการเกษตรกลุ่มพืชผักท้องถิ่นนครศรีธรรมราชทดแทนการจำหน่ายวัตถุดิบราคาถูก

	<p>3. ยกระดับและพัฒนารูปแบบการถนอมอาหารและตลาดสินค้าแปรรูปทางการเกษตรใหม่ๆ ให้กับกลุ่มเกษตรกรจังหวัดนครศรีธรรมราช</p> <p>4. ยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าทางการเกษตร (GAP) ด้านการแปรรูปพืชผักพื้นบ้าน ลูกประ ลูกเนียง และสะตอ</p> <p>4. เพิ่มกระบวนการผลิตสินค้าทางการเกษตรตลอดจนห่วงโซ่อุปทานที่สอดคล้องกับการจำหน่าย ตลาดออนไลน์และสินค้าส่งออกต่างประเทศ</p>
<p>4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ</p>	<p>การฝึกอบรมให้ความรู้เกษตรกร เกี่ยวกับการแปรรูปพืชผักพื้นบ้าน นครศรีธรรมราชสู่มาตรฐานอาหารปลอดภัย: ลูกประ ลูกเนียง และสะตอ</p>
<p>5. ผลผลิต/ผลลัพธ์</p>	<p><u>ผลผลิต</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ฐานข้อมูลสายพันธุ์ พื้นฐานการผลิต การแปรรูปพืชผักพื้นบ้าน ลูกประ ลูกเนียง และสะตอ เชียงเศรษฐกิจ 1 ระบบ 2. กระบวนการแปรรูปพืชผักพื้นบ้าน ลูกประ ลูกเนียง และสะตอ 1 ระบบ 3. เครื่องจักรกลการบรรจุ/ถนอมอาหาร บรรจุภัณฑ์และหีบห่อสินค้าจากลูกประ ลูกเนียง และสะตอ 1 ชุดรายการ 4. ระบบการตลาดดิจิทัล ระบบสารสนเทศ การประชาสัมพันธ์สินค้า และแพลตฟอร์มจำหน่ายสินค้า เพื่อส่งเสริมเครือข่ายผู้ผลิตและจำหน่ายสินค้าจากลูกประ ลูกเนียง และสะตอ 1 ระบบ 5. ผู้ประกอบการใหม่กลุ่มเกษตรกร แปรรูปพืชผักพื้นบ้าน ลูกประ ลูกเนียง และสะตอ 160 คน 6. เกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมการอบรมเรื่อง แปรรูปพืชผักพื้นบ้าน ลูกประ ลูกเนียง และสะตอ 800 คน 7. ตลาดสินค้าเกษตรส่งออกระดับประเทศเพื่อจำหน่ายแปรรูปพืชผักพื้นบ้าน ลูกประ ลูกเนียง และสะตอ อย่างน้อย 1 แห่ง 8. เพิ่มรายได้ในการผลิตพืชอาหารที่มีคุณภาพ โดยเพิ่มมูลค่าต่อหน่วยสินค้ากว่าร้อยละ 20 (ราคาสินค้า) <p><u>ผลลัพธ์</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกรสามารถเพิ่มรายได้และมีช่องทางการผลิตสินค้าที่ตรงตามแนวทางเกษตรสมัยใหม่ (Smart farmer) 2. เกษตรกรสามารถนำองค์ความรู้เรื่อง การแปรรูปพืชผักพื้นบ้าน ลูกประ ลูกเนียง และสะตอ ไปพัฒนาผลิตภัณฑ์และสร้างตลาดสมัยใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3. สามารถสร้างชุมชนคนต้นแบบด้านการแปรรูปผลิตพืชผักพื้นบ้านอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย และเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรสมัยใหม่ของจังหวัดนครศรีธรรมราช
<p>6. ความเชื่อมโยงของ</p>	<p>1) ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและ</p>

ยุทธศาสตร์	อุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2) ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตร และความมั่นคงทางอาหาร
7. ระยะเวลา	ระยะเวลาดำเนินโครงการ 1 ปี เริ่มต้น ตุลาคม 2564 สิ้นสุด กันยายน 2565
8. กิจกรรมหลักของโครงการ	การฝึกอบรมให้ความรู้เกษตรกร เกี่ยวกับการแปรรูปพืชผักพื้นบ้าน นครศรีธรรมราชสู่มาตรฐานอาหารปลอดภัย: ลูกประ ลูกเนียง และสะตอ
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การคัดเลือกสายพันธุ์และสร้างฐานข้อมูลพื้นฐานการผลิต การแปรรูปพืชผักพื้นบ้าน ลูกประ ลูกเนียง และสะตอ เชียงเศรษฐกิจ 200,000 บาท ผศ.ดร.ฉัตรชัย แก้วดี, อาจารย์อุษา น้อยจันทร์, ผศ.วันดี แก้วสุวรรณ, นางจิรภรณ์ สังข์ผุด คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, ศูนย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์ฯ มรภ.นครศรีธรรมราช และสำนักงานเกษตรจังหวัด นครศรีธรรมราช
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การพัฒนากระบวนการแปรรูปพืชผักพื้นบ้าน ลูกประ ลูกเนียง และสะตอ 500,000 บาท ผศ.วันดี แก้วสุวรรณ, นางจิรภรณ์ สังข์ผุด, ผศ.ดร.สุภาพร สุทิน คณะวิทยาศาสตร์ฯ มรภ.นครศรีธรรมราช, สำนักงานเกษตรอำเภอเมือง นครศรีธรรมราช และหอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การออกแบบเครื่องจักรกลการบรรจุ/ถนอมอาหาร บรรจุภัณฑ์และหีบห่อ สินค้าจากลูกประ ลูกเนียง และสะตอ 400,000 บาท ผศ.ดร.ฉัตรชัย แก้วดี, อาจารย์อดิสร ไกรนรา, ผศ.วันดี แก้วสุวรรณ, นางจิรภรณ์ สังข์ผุด, ผศ.ดร.สุภาพร สุทิน, ประธานหอการค้าจังหวัด นครศรีธรรมราช คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, ศูนย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์ฯ มรภ.นครศรีธรรมราช, อุตสาหกรรมจังหวัด, หอการค้าจังหวัด, สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช และหอการค้าจังหวัด นครศรีธรรมราช
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ	การพัฒนาระบบการตลาดดิจิทัล ระบบสารสนเทศ การประชาสัมพันธ์สินค้า และแพลตฟอร์มจำหน่ายสินค้า เพื่อส่งเสริมเครือข่ายผู้ผลิตและจำหน่ายสินค้า จากลูกประ ลูกเนียง และสะตอ 300,000 บาท

ผู้รับผิดชอบ	ผศ.ดร.ฉัตรชัย แก้วดี, ผศ.รัตยากร ไทยพันธ์, ผศ.ดร.ลดาวัลย์ แก้วสีนวล, ผศ.ดร.บำรุง ปานศรีนวล, ผศ.ดร.สุภาพร สุทิน, ประธานหอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช, ททท.จังหวัดนครศรีธรรมราช
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, คณะวิทยาศาสตร์ฯ, คณะวิทยาการจัดการ มรภ.นครศรีธรรมราช, อุตสาหกรรมจังหวัด, หอการค้าจังหวัด, สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช และหอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช, ททท.จังหวัดนครศรีธรรมราช
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5	การพัฒนาผู้ประกอบการใหม่กลุ่มเกษตรกรแปรรูปพืชผักพื้นบ้าน ลูกประคบ และสะตอ (จำนวน อำเภอละ 20 คน รวม 160 คน)
งบประมาณผู้รับผิดชอบ	600,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ผศ.ดร.ฉัตรชัย แก้วดี, อาจารย์อดิสร ไกรนรา, ผศ.วันดี แก้วสุวรรณ, นางจิรภรณ์ สังข์ผุด, ผศ.ดร.สุภาพร สุทิน, ประธานหอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, ศูนย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์ฯ มรภ.นครศรีธรรมราช, อุตสาหกรรมจังหวัด, หอการค้าจังหวัด, สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช และหอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6	กิจกรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการแปรรูปพืชผักพื้นบ้าน ลูกประคบ ลูกเนียง และสะตอ และการจำหน่ายสินค้าในตลาดดิจิทัลกับกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ 8 อำเภอ (จำนวน อำเภอละ 100 คน รวม 800 คน)
งบประมาณผู้รับผิดชอบ	1,200,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ผศ.ดร.ฉัตรชัย แก้วดี, อาจารย์อดิสร ไกรนรา, ผศ.วันดี แก้วสุวรรณ, นางจิรภรณ์ สังข์ผุด, ผศ.ดร.สุภาพร สุทิน, ผศ.ดร.ลดาวัลย์ แก้วสีนวล, ผศ.ดร.บำรุง ปานศรีนวล
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, คณะวิทยาศาสตร์ฯ, คณะวิทยาการจัดการ มรภ.นครศรีธรรมราช, อุตสาหกรรมจังหวัด, หอการค้าจังหวัด, สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช และหอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช, ททท.จังหวัดนครศรีธรรมราช
8.7 กิจกรรมหลักที่ 7	กิจกรรมส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์แปรรูปพืชผักพื้นบ้าน ลูกประคบ ลูกเนียง และสะตอ ผ่านตลาดสินค้าเกษตรส่งออกระดับประเทศ
งบประมาณผู้รับผิดชอบ	300,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ผศ.ดร.ฉัตรชัย แก้วดี, อาจารย์อดิสร ไกรนรา, ผศ.วันดี แก้วสุวรรณ, นางจิรภรณ์ สังข์ผุด, ผศ.ดร.สุภาพร สุทิน, ผศ.ดร.ลดาวัลย์ แก้วสีนวล, ผศ.ดร.บำรุง ปานศรีนวล
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, คณะวิทยาศาสตร์ฯ, คณะวิทยาการจัดการ

	มรภ.นครศรีธรรมราช, อุตสาหกรรมจังหวัด, หอการค้าจังหวัด, สำนักงาน เกษตรอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช และหอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช, ททท.จังหวัดนครศรีธรรมราช
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	3,500,000 บาท (สามล้านห้าแสนบาทถ้วน)

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

- ยุทธศาสตร์ที่ 1** การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- กลยุทธ์ที่ 1** พัฒนาสินค้าเกษตร บริหารจัดการน้ำและบริการทางการเกษตร การเรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม
- กลยุทธ์ที่ 3** พัฒนาระบบการผลิต การเก็บเกี่ยว การรักษา การแปรรูป และพัฒนาผลผลิตต่อยอดเป็นเกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้าแบบครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพ
- กลยุทธ์ที่ 4** สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ องค์กรชุมชน กลุ่มเกษตรกร พ่อค้าในการผลิตการตลาด และการกระจายสินค้าทางเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรกรที่ยั่งยืนด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรมเกษตรชีวภาพ
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ปัญหาการพัฒนาเกษตรกรรมแผนใหม่ภายหลังการปฏิวัติเขียวที่ก่อให้เกิดกระแสเกษตรเชิงเดี่ยวหรือเกษตรเคมีที่เน้นผลิตพืช สัตว์ หรือสัตว์น้ำประเภทเดียวเป็นหลักหรือเน้นผลิตที่ให้ผลผลิตสูงสุด โดยพึ่งพาปัจจัยภายนอกทั้งอาหาร ยา สารกำจัดศัตรูพืชและปุ๋ยเคมีสังเคราะห์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพมากขึ้นต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศ ทำให้เกิดแนวคิดการพัฒนาประมงและเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน โดยประมงและเกษตรที่ยั่งยืนมีรากฐานจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของบรรพบุรุษไทย ตั้งแต่เริ่มมีการจับสัตว์น้ำ เพาะปลูก เลี้ยงสัตว์บกและสัตว์น้ำ ซึ่งไม่ใช่สารเคมี โดยมีหลักการและเทคนิคเฉพาะที่แตกต่างจากระบบเกษตรทั่ว ๆ ไป คือ เกษตรและประมงที่ยั่งยืนเป็นการทำเกษตรแบบเน้น “ความมั่นคงและปลอดภัย” ด้วยการสร้างสมดุลและอนุรักษ์ธรรมชาติ มีเป้าหมายในการลด ละ เลิกการใช้สารเคมีสังเคราะห์ทุกชนิด เพื่อผลิตอาหารที่มีคุณภาพสูงทางโภชนาการ และปลอดภัยต่อสุขภาพ ขณะเดียวกันมีการฟื้นฟูระบบนิเวศเกษตรด้วยการอนุรักษ์แหล่งน้ำ ปรับปรุงบำรุงดินจากอินทรีย์วัตถุ ได้แก่ ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปุ๋ยชีวภาพ พร้อมทั้งสร้างความหลากหลายทางชีวภาพ ไม่ใช่พันธุ์พืชและสัตว์ที่มีการตัดแปลงทางพันธุกรรม รวมทั้งสร้างระบบควบคุมมลพิษภายในฟาร์มและป้องกันการปนเปื้อนจากภายนอก</p> <p>นอกจากนี้ลักษณะเด่นที่สำคัญอีกประการหนึ่งของเกษตรและประมงที่ยั่งยืนคือ เน้น “การบริหารจัดการ” ที่ให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านปัจจัยการผลิตและการสนองความต้องการของตลาด เพื่อเป็นหลักประกันต่อผู้ผลิตและสร้างความมั่นใจแก่ผู้บริโภค โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรอินทรีย์ซึ่งมีกระบวนการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานตลอดทั้งกระบวนการ เริ่มตั้งแต่การ</p>

	<p>ผลิต การแปรรูป การบรรจุภัณฑ์ และการขนส่งถึงผู้บริโภคตามข้อกำหนดที่เป็นมาตรฐานสากลโดยองค์กรที่ได้รับการเชื่อถือ อีกทั้งเน้น “ความเป็นธรรม” ในการดำเนินธุรกิจร่วมกัน มีความโปร่งใสในการจัดการเท่าเทียมกันในการจ้างงาน เคารพในวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง</p> <p>การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศจำเป็นต้องอาศัยความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ดังนั้นเกษตรยั่งยืนจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ทั้งด้านอาหาร ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม และสิ่งแวดล้อม โดยคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนย่อมส่งผลให้การพัฒนาเศรษฐกิจของชาติเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องและเหมาะสม จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการวางแผนส่งเสริมและพัฒนาเพื่อความเหมาะสมและสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ นอกจากนี้สถานการณ์ของประเทศและโลกกำลังเผชิญภัยการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ ส่งผลกระทบต่อสถานภาพของสังคม วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลง ทำให้วิถีชีวิตของผู้คนมีความต้องการทั้งทางด้านอุปโภคและบริโภคเปลี่ยนแปลงไป หลักปรัชญาและความก้าวหน้าด้านเกษตรและประมงยั่งยืนเอื้อต่อการผลิตสินค้าอุปโภคและบริโภคให้มีคุณภาพปลอดภัยและเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อตอบสนองต่อวิถีชีวิตของคนเปลี่ยนแปลงไป โครงการดังกล่าวจึงเป็นการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยมุ่งเน้นการนำภูมิปัญญาและนวัตกรรมเกษตรชีวภาพที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาสร้างความเข้มแข็งให้สามารถปรับตัวรองรับ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยลดการพึ่งพาปัจจัยการผลิตจากภายนอกให้มากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ มีผลตอบแทนที่จะทำให้เกษตรกรสามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพการเกษตรได้อย่างยั่งยืน</p>
<p>3. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>3.1 เพื่อส่งเสริมอาชีพเกษตรกรยั่งยืนให้แพร่หลายสู่เกษตรกร เพื่อให้มีรายได้และความยั่งยืนในการประกอบอาชีพตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3.2 เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่ม ให้เกิดความเข้มแข็ง มีความมั่นคงทางด้านอาหารอย่างเพียงพอและยั่งยืน</p> <p>3.3 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการบูรณาการองค์ความรู้ ตลาดและเชื่อมโยงกับเครือข่ายต่าง ๆ ทางเกษตรและหน่วยงานนอก</p>
<p>4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ</p>	<p>เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อสมัครใจเข้าร่วมโครงการจัดทำแปลงเกษตรยั่งยืน จำนวน 100 ครัวเรือน 4 กลุ่มอาชีพ</p>

<p>5. ผลผลิต/ผลลัพธ์</p>	<p>ผลผลิต (output)</p> <p>1) มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการพัฒนาอาชีพเกษตรกรมยั่งยืน จำนวน 100 คน 2) มีแปลงส่งเสริมเกษตรกรมยั่งยืนที่เข้มแข็งและยั่งยืนสามารถขยายผลในชุมชนได้ 3) มีผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่มและช่องทางการจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการครอบคลุมทุกกลุ่มอาชีพ</p> <p>ผลลัพธ์ (outcome)</p> <p>1) มีแหล่งเรียนรู้ให้เกษตรกรได้สามารถนำไปปรับใช้ในแปลงตนเองได้ 2) ลดรายจ่าย มีรายได้ และมีอาหารไว้บริโภคในครัวเรือนอย่างปลอดภัยและเพียงพอ 3) ลดการพึ่งพาจากปัจจัยภายนอก เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเอง สร้างสมดุลทางธรรมชาติ ในระยะยาว และทำให้ระบบนิเวศของชุมชนดีขึ้น</p>
<p>6. ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์</p>	<p>1) ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2) ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร</p>
<p>7. ระยะเวลา</p>	<p>ระยะเวลาดำเนินโครงการ 1 ปี เริ่มต้น ตุลาคม 2564 สิ้นสุด กันยายน 2565</p>
<p>8. กิจกรรมหลักของโครงการ</p>	
<p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตอาหารสัตว์น้ำโดยใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น 500,000 บาท ผศ.วรรณชัย พรหมเกิด คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช</p>
<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงปลาสวยงามธรรมชาติในท้องถิ่น 500,000 บาท ผศ.สุริยะ จันทร์แก้ว คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช</p>
<p>8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>ส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงกุ้งแม่น้ำ 500,000 บาท ผศ.อำนาจโชค เวชกุล คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาเกษตรศาสตร์</p>

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4	ส่งเสริมและพัฒนการผลิตเชื้อจุลินทรีย์เพื่อทดแทนการใช้เคมีภัณฑ์ทางการเกษตร
งบประมาณ	500,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ผศ.ดร.ฉัตรชัย สังข์ผุด, ดร.สาวิตรี ฤทธิชัย, อ.ฐิรารัตน์ แก้วจาง
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5	การส่งเสริมพัฒนาการตลาดและผลิตภัณฑ์เกษตรมูลค่าเพิ่มจากกลุ่มเกษตรกรรายย่อย
งบประมาณ	1,000,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ผศ.ดร.ฉัตรชัย สังข์ผุด, อ.ฐิรารัตน์ แก้วจาง
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6	การผลิตข้าวอินทรีย์เพื่อเป็นแหล่งอาหารปลอดภัย
งบประมาณ	500,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ดร.เยาวมาลย์ เขียวสะอาด, อ.อุษา น้อยจันทร์
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
8.7 กิจกรรมหลักที่ 7	การจัดการความรู้เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ องค์กรชุมชน กลุ่มเกษตรกร พ่อค้าในการผลิตการตลาด และการกระจายสินค้าทางการเกษตร
งบประมาณ	500,000 บาท
ผู้รับผิดชอบ	ผศ.สุจารี แก้วคง และ อ.อุษา น้อยจันทร์
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	4,000,000 บาท (สี่ล้านบาทถ้วน)

โครงการแบบย่อ (Project Brief)

1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาตลาดข้าวของสถาบันเกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พื้นที่ดำเนินการ อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	สหกรณ์การเกษตรเชียรใหญ่ จำกัด ร่วมกับสมาชิกในการรักษาพื้นที่ปลูกข้าวในเขตพื้นที่โครงการพัฒนาลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรสมาชิก แบบครบวงจร ตั้งแต่ระบบน้ำ จัดหาปัจจัยการผลิต การจัดการแปลง การรวบรวม และจัดการตลาด แบบครบวงจร และได้ขยายพื้นที่ช่วยเหลือเกษตรกรที่ทำนาใน 4 ตำบล คือ ท่าขนาน การะเกด เขาพระบาท บ้านกลาง ผู้เข้าร่วม 1,133 ราย พื้นที่ทำนา 15,117 ไร่ ประมาณการผลิต 13,000 ตัน/รอบ จึงมีความจำเป็นต้องจัดหาอุปกรณ์การตลาด เพื่อรองรับผลผลิตข้าวของเกษตรกรสมาชิกดังกล่าว
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อลดต้นทุน สร้างช่องทางตลาดข้าวแบบครบวงจรให้กับเกษตรกรในพื้นที่ 2. เพื่อสร้างรายได้เพิ่มให้กับเกษตรกร
4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	ผลผลิต : 1. สถาบันเกษตรกรมีอุปกรณ์การตลาดรองรับผลผลิตเป็นศูนย์กลางการบริหารจัดการผลผลิตข้าวในพื้นที่ อำเภอเชียรใหญ่ และอำเภอใกล้เคียง 2. สร้างช่องทางการตลาดของเกษตรกรชาวนา ผลลัพธ์: 1.ชาวนาได้ต้นทุนการผลิตและการเก็บเกี่ยวและการขาย ไร่ละ 200 บาท 2.ชาวนาในพื้นที่ที่มีรายได้จากการขายข้าวเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าตันละ 200 บาท
5. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการขายข้าว ไร่ละ 10 2. ร้อยละที่ลดลงของต้นทุนการผลิต ไร่ละ 5
6. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัดกลุ่มจังหวัด	สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาจังหวัด ข้อ 5.1 การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจรและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กลยุทธ์ที่ 3.1 พัฒนาสินค้าเกษตร บริหารจัดการน้ำและบริการทางการเกษตร เรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม
7. ระยะเวลาดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2565
8. กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ	ก่อสร้างศูนย์รวบรวมข้าวเปลือกของสถาบันเกษตรกร ลานตากพร้อมเครื่องชั่ง
9. งบประมาณ	1. ก่อสร้างอาคารเก็บรวบรวมข้าวเปลือกขนาด 30x50 เมตร 1 หลัง งบประมาณ 10,224,000 บาท 2. ลานคอนกรีตเสริมเหล็กตากข้าวเปลือกขนาดพื้นที่ 1,200 ตารางเมตร

	งบประมาณ 896,000 บาท 3. อาคารซังน้ำหนัก โรงคลุม เครื่องซังอิเล็กทรอนิกส์แทนลอย พร้อมห้องควบคุม ขนาดไม่น้อยกว่า 50 ตัน 1 ชุด งบประมาณ 980,000 บาท รวมงบประมาณทั้งสิ้น 12,100,000 บาท
10. ความพร้อมโครงการ	1. สหกรณ์มีอุปกรณ์การตลาดอื่นอยู่แล้ว เช่น รถเกี่ยวนา รถบรรทุก 2. มีที่ดินพร้อมที่จะก่อสร้าง 3. มีแบบแปลน และประมาณการราคาส่งก่อสร้าง
11. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
12. ผู้รับผิดชอบ	กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช

บรรณานุกรม

กรมพัฒนาที่ดิน. (2562). **สรุปประเภทสภาพการใช้ที่ดิน จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. 2559**. สืบค้นเมื่อ

3 มิถุนายน 2562, จาก/ http://www1.ldd.go.th/WEB_OLP/Lu_59/Lu59_S/NRT59.htm

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล. (2563). **บ่อบาดาล**. <http://app.dgr.go.th/newpasutara/xml/Krabi.files/>

กองทุนข้อมูลและแผนเทคโนโลยีสารสนเทศ การประปาส่วนภูมิภาค. **ข้อมูลการใช้น้ำการประปาส่วนภูมิภาค จังหวัดนครศรีธรรมราช**. ข้อมูล ณ มีนาคม 2563.

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 2 (ภาคใต้) จังหวัดนครศรีธรรมราช. **สถานะการใช้ไฟฟ้าจังหวัดนครศรีธรรมราช**.

ที่ทำการปกครองจังหวัดนครศรีธรรมราช. (2562) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด จำนวนชุมชน

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช. **การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัด**.

ข้อมูล ณ เม.ย. 2562.

ที่ทำการปกครองจังหวัด. **จำนวนประชากรของจังหวัดนครศรีธรรมราช**. ข้อมูล ณ ธันวาคม 2562.

สถานีอุตุนิยมวิทยา นครศรีธรรมราช (บางจาก). **ปริมาณน้ำฝน และวันฝนตก ปี 2553-2562**.

สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช. **สภาพการใช้พื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช**. ข้อมูล 23 มีนาคม 2563.

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช. **ข้อมูลสินค้าเกษตรด้านปศุสัตว์ของจังหวัด ปี 2561**.

สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช. **ข้อมูลสินค้าเกษตรด้านการประมง ปี 2561**.

สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครศรีธรรมราช. **ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)**.

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8. **การเพาะปลูกและผลผลิตเกี่ยวกับรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด**.

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8. **ข้อมูลจากผลการประชุมคณะทำงานสำรวจข้อมูลไม้ผลเศรษฐกิจภาคใต้**.

วันที่ 7-8 พฤษภาคม 2562

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช. **จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดนครศรีธรรมราช**

ปี 2561.

สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช. **จำนวนอาสาเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช**. จำนวน Smart Farmer

และ Young Smart Farmer รายอำเภอ. ข้อมูลปี 2562.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561, ตุลาคม). **ยุทธศาสตร์ชาติ**

(พ.ศ. 2561 - 2580).

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม**

แห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562, มีนาคม). **แผนพัฒนาภาคในช่วง**

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2565) ฉบับทบทวน.

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2559, กันยายน). แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564).

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดนครศรีธรรมราช.

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2559, ธันวาคม). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี
(พ.ศ. 2560 - 2579).

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดนครศรีธรรมราช. (2561, กันยายน).
แผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. 2561 - 2565) (ฉบับทบทวน) จังหวัดนครศรีธรรมราช.